

ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΚΗΡΥΞ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΙΕΡΑΣ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΣ ΘΥΑΤΕΙΡΩΝ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΗΣ ΒΡΕΤΑΝΙΑΣ

Ετος Ιδρύσεως 1964 Τρίτη Περίοδος Ιανουάριος - Φεβρουάριος 1995 Αριθμός Τεύχους 76-77

PROCESSED

JUL 18 2006

STU LIBRARY



Παγκόσμια Ημέρα Ορθοδόξου Νεότητας
2 Φεβρουαρίου 1995

The International Day of Orthodox Youth
2 February 1995

ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΚΗΡΥΞ

Έτος Ιδρύσεως 1964

Τρίτη Περίοδος

Αριθμός Τεύχους 76-77

Ιανουάριος - Φεβρουάριος 1995

Ετήσια Συνδρομή £10

Διευθύνεται από Συντακτική Επιτροπή

5 CRAVEN HILL, LONDON W2

TEL: 0171-723 4787

FAX: 0171-224 9301

ORTHODOX HERALD

OFFICIAL PUBLICATION OF THE ARCHDIOCESE
OF THYATEIRA AND GREAT BRITAIN

5 CRAVEN HILL, LONDON W2

TEL: 0171-723 4787

FAX: 0171-224 9301

First Published 1964

January - February 1995

Third Period

No: 76 - 77

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

3. Πατριαρχικά Γράμματα
- 4-5. Αρχιμ. Αθανασίου Κ. Θεοχάρους,
Προσφωνήσεις κατά την Εορτή της
Αγιοβασιλόπιττας.
- 5-6. Διαμαντή Π. Πατέρα, Τα 25χρονα Αρχιερατείας
του Σεβ. Αρχιεπισκόπου Θυατείρων
και Μ. Βρετανίας κ. Γρηγορίου
- 7-8. Χάρη Μεττή, Εορτή Τριών Ιεραρχών και
Ελληνικών Γραμμάτων, 22 Ιαν. - 5 Φεβ. 1995
- 8-9. Εγκύκλιοι Σεβ. Αρχιεπισκόπου Θυατείρων
και Μ. Βρετανίας κ. Γρηγορίου για τους
εορτασμούς των Τριών Ιεραρχών και
των Ελληνικών Γραμμάτων.
- 9-13. Μηνύματα και Χαιρετισμοί εις τους
εορτασμούς των Τριών Ιεραρχών και
των Ελληνικών Γραμμάτων.
- 14-19. Καθηγητή Χρήστου Κρικώνη, Η διδασκαλία
των Τριών Ιεραρχών περί ειρήνης.
20. Αρχιμαν. Ανθίμου Ελευθεριάδη, Περί Ελπίδος
- 21-24. Arch. Gregorios of Thyateira and Gr. Britain,
The Future of the Greek Orthodox Church
in Great Britain.
25. Kyriaki Charalambous, Report on International
Orthodox Youth Day, Feb. 2nd 1995.
- 25-27. News from the Oecumenical Patriarchate.
27. Archdiocesan News
28. Τηλεγραφήματα Σεβ. Αρχιεπισκόπου
κ. Γρηγορίου
28. Βιβλία που λάβαμε.
29. Γλαύκου Βιολάρη,
Παροικιακά πένθη, Αχιλλέας Αντωνιάδης
30. Παροικιακά πένθη, Κατίνα Πρ. Γερολέμου
- 31-32. Χρονικό Αρχιεπισκόπου Θυατείρων και
Μεγ. Βρετανίας κ. Γρηγορίου.

**ΠΑΡΑΚΑΛΕΙΣΘΕ Ν' ΑΝΑΝΕΩΣΤΕ
ΤΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΣΑΣ
ΣΤΟΝ ΟΡΘΟΔΟΞΟ ΚΗΡΥΚΑ**



Η Αυτού Μακαριότης ο Αρχιεπίσκοπος Κύπρου
κ.κ Χρυσόστομος με τον Σεβασμιώτατο
Αρχιεπίσκοπο Θυατείρων και Μεγάλης Βρετανίας
κ. Γρηγόριο στον Αρχιεπισκοπικό Οίκο στο Λονδίνο,
την 1ην Ιανουαρίου 1995.

ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΕΟΡΤΗ ΤΡΙΩΝ ΙΕΡΑΡΧΩΝ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Ἐρώτατε Αρχιεπίσκοπε Θυατείρων και Μεγάλης Βρεταννίας, υπέρτιμε και ἔξαρχε Δυτικής Ευρώπης, εν Αγίῳ Πνεύματι αγαπητέ ἀδελφέ και συλλειτουργέ της ἡμῶν Μετριότητος κύριε Γρηγόριε, χάρις εἴη τη ὑμετέρα Ιερότητι και εἰρήνη παρὰ Θεοῦ.

Ἀσμένως ἐλάβομεν και ἀνέγνωμεν το ἀπό της ς΄ Δεκεμβρίου π.έ., ἀριθμ. Πρωτ. Β. 52, γράμμα της ὑμετέρας αγαπητῆς ἡμῖν Ιερότητος, υποβαλλούσης περί των κατ' ἔτος προγραμματιζομένων ἐκδηλώσεων ἀνά την θεόσωστον αὐτῆς ἐπαρχίαν πρὸς τιμὴν των Ἁγίων Τριῶν Ιεραρχῶν της Ὁρθοδόξου ἡμῶν Ἐκκλησίας, και δη εν τῷ ευρυτέρῳ πλαισίῳ της εορτῆς των Ἑλληνικῶν Γραμμάτων, δι' ἐπὶ τούτῳ προσκληθέντος ἐφέτος ὡς ομιλητοῦ του Ἑλλογιμ. Καθηγητοῦ της Πατρολογίας εν τη Θεολογικῇ Σχολῇ του Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης κυρίου Χρήστου Κρικῶν.

Χαίρομεν και ἐνθέρμως συγχαίρομεν τη ὑμετέρα Ιερότητι και τοῖς μετ' αὐτῆς εν ἀφοσιώσει πολλή πρὸς την Μητέρα Ἀγίαν του Χριστοῦ Μεγάλην Ἐκκλησίαν συνεργαζομένοις πρὸς ἀρτίαν προετοιμασίαν των ἐκδηλώσεων τούτων, εν τῷ πλαισίῳ της τιμῆς του εορτασμοῦ των τε "τριῶν μεγίστων φωστήρων της τρισηλίου Θεότητος" και των ἀθανάτων Ἑλληνικῶν Γραμμάτων, θύραθεν τε και Ἐκκλησιαστικῶν, ἐκδηλώσεων, μεγάλως συμβαλλουσῶν εἰς την τόνωσιν του φρονήματος και της ἀγάπης, ἰδίως της νεωτέρας γενεάς, του ἐμπειπιστευμένου τη συνέσει και τη φροντίδι αὐτῆς ευσεβοῦς ποιμνίου πρὸς την πατρῶαν πίστιν, της ὁποίας οἱ πανδήμως εορταζόμενοι Ἅγιοι Τρεῖς Ιεράρχαι και Οἰκουμενικοὶ Διδάσκαλοι ἀπέβησαν οἱ κατ' ἐξοχὴν μετὰ τῶν θείων Πατέρων της Ἐκκλησίας στυλοβάται. Ἰδιαιτέρως συγχαίρομεν ὑμῖν ἐπὶ τη προσκλήσει του Καθηγητοῦ κυρίου Χρήστου Κρικῶν, ὅστις δια της γνώσεως των θεμάτων της ἐιδικότητος αὐτοῦ ἀναμφιβόλως θέλει προσπορίσει, δια του λόγου και δια του ἥθους αὐτοῦ, μεγάλην ὠφέλειαν και οἰκοδομήν πρὸς την εν Μεγάλῃ Βρεταννίᾳ λίαν αγαπητὴν ἡμῖν Ὁρθόδοξον ὁμογένειαν.

Ὅθεν ἀπὸ του Πανιέρου Θρόνου Ἀνδρέου του Πρωτοκλήτου των Αποστόλων, του Γρηγορίου και του Χρυσοστόμου, ἐκ της βασιλίδος ταύτης των πόλεων, της κοιτίδος και μητρὸς των ἑλληνικῶν γραμμάτων, ἐνθα ἠνδρώθη ἡ πατρώα πίστις δια των ἀφειδῶν κόπων και μόχθων και θεοπνεύστων λόγων των ἁγίων και Πνευματοφόρων Πατέρων της Ἀγίας ἡμῶν Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἐκ μέσης της πατρικῆς ἡμῶν καρδίας ἀπονέμεμεν πᾶσι τοῖς εν τη θεοσώτῳ ἐπαρχίᾳ τέκνοις του Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ὁλόθυμον την Πατριαρχικὴν ἡμῶν εὐλογίαν, συν ταις θερμαῖς ἡμῶν εὐχαῖς, ὅπως αἱ εορταστικαὶ ἐκδηλώσεις ἀποβῶσιν οὐ μόνον ψυχαφελεῖς, ἀλλὰ και πηγὴ ἐμπνεύσεως και ἐνθαρρύνσεως, ὥστε δια παντός τρόπου, οἱ εν τη ευγενεῖ και πεπολιτισμένῃ Χώρα της Μεγάλης Βρεταννίας ἐγκατεστημένοι και τα οἰκεῖα εν πάσῃ ἀσφαλείᾳ και ευνομίᾳ ἀναπτύσσοντες Ὁρθόδοξοι Χριστιανοί, ἀποτελῶσι και αὐτοὶ φωτεινὰ παραδείγματα Χριστιανικοῦ ἡθους και οἰκογενειακῆς χρηστότητος.

Ἐφ' οἷς τα κράτιστα τη ὑμετέρα Ιερότητι και παντὶ τῷ ευσεβεῖ αὐτῆς ποιμνίῳ αἰτούμενοι παρὰ Θεοῦ, επικαλούμεθα ἐφ' ὑμᾶς την χάριν και το ἀπείρον Αὐτοῦ ἔλεος, ταις πρεσβείαις των τριῶν Ιεραρχῶν.

1995 Ἰανουαρίου κγ'

+ Ο Κωνσταντινουπόλεως αγαπητός εν Χριστῷ ἀδελφός Βαρθολομαῖος.

ΔΥΟ ΝΕΟΙ ΑΓΙΟΙ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ

Ἐρώτατε Αρχιεπίσκοπε Θυατείρων και Μεγάλης Βρεταννίας, υπέρτιμε και ἔξαρχε Δυτικής Ευρώπης, εν Αγίῳ Πνεύματι αγαπητέ ἀδελφέ και συλλειτουργέ της ἡμῶν Μετριότητος κύριε Γρηγόριε, χάρις εἴη τη ὑμετέρα Ιερότητι και εἰρήνη παρὰ Θεοῦ.

Διὰ των μετὰ χεῖρας Πατριαρχικῶν ἡμῶν Γραμμάτων προαγόμεθα ἵνα γνωρίσωμεν και τη ὑμετέρα αγαπητὴ ἡμῖν Ιερότητι, ὅτι θεωρήσαντες, υποβληθεῖσιν ἡμῖν σχετικῶν αἰτήσεων παρὰ του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν και πάσης Ἑλλάδος κυρίου Σεραφεῖμ, τὰς περιπτώσεις των μαρτυρικῶ θανάτῳ τελειωθέντος και εν οσιότητι και ἀγιότητι βίου διαπρέψαντος ἀντιστοίχως Ιερομονάχων Γεωργίου του εν Νεαπόλει Μικράς Ἀσίας και Ἀθανασίου του Παρίου, συνωδᾷ τη κρατούσῃ πράξει και τάξει της Ἀγίας ἡμῶν Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, κατετάξαμεν τούτους εἰς το Ἀγιολόγιον αὐτῆς, της μνήμης αὐτῶν εορταζομένης τη γ' Νοεμβρίου και κδ' Ἰουνίου ἐκάστου ἔτους, ἐκδόντες και τὰς ἐπὶ τούτῳ Πατριαρχικὰς ἡμῶν και Συνοδικὰς Πράξεις.

Τηναπόφασιν ταύτην του καθ' ἡμᾶς Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἀνακοινούμενοι και τη ὑμετέρα προσφιλεῖ Ιερότητι, προτρεπόμεθα ἀδελφικῶς ὅπως οἱ Ἅγιοι Γεώργιος ο εν Νεαπόλει Μ. Ἀσίας και Ἀθανάσιος ο εν Πάρῳ τιμῶνται και ὑπ' αὐτῆς ὕμνοις και ἐγκωμίοις και επικαλούμεθα ἐπὶ την ὑμετέραν Ιερότητα την χάριν και το ἀπείρον ἔλεος του Θεοῦ.

1995 Φεβρουαρίου ιδ'

+ Ο Κων/πόλεως αγαπητός εν Χριστῷ ἀδελφός Βαρθολομαῖος.

Η ΕΟΡΤΗ ΤΗΣ ΑΓΙΟΒΑΣΙΛΟΠΙΤΤΑΣ

Βραχεία προσφώνησις του Πρωτοσυγκέλλου της Ιεράς Αρχιεπισκοπής πανοσιολογιώτατου Αρχιμανδρίτου Αθανασίου Κ. Θεοχάρους, κατά την Ακολουθίαν του Εσπερινού και της κοπής της Βασιλόπιττας, την 31ην Δεκεμβρίου 1994, εν τω παρεκκλησίω του Ευαγγελισμού.

Σεβασμιώτατε Πάτερ και Δέσποτα,
Θεοφιλέστατοι Επίσκοποι,
Έντιμε κ. Γενικέ Πρόξενε της Ελλάδος,
Ευλαβέστατοι αδελφοί Ιερείς και ευσταλείς Διάκονοι,
Εντιμολογιώτατοι Άρχοντες Οφφικιάλοι της Μεγάλης του Χριστού Εκκλησίας,
Πανοσιολογιώτατε και ελλόγιμε διευθυντή της Ιερατικής Σχολής Απόστολος Βαρνάβας,
Πρόεδροι και Μέλη των ευλογημένων Κοινοτήτων της Ιεράς Αρχιεπισκοπής και των Βοηθητικών Αδελφοτήτων,
Πρόεδροι και Μέλη των Σχολικών Εφορειών και Ελλόγιμοι Εκπαιδευτικοί των Ομογενειακών Εκπαιδευτηρίων,
Εντιμολογιώτατε Άρχοντα και Πρόεδρε του Παρεκκλησίου,
Λοιποί Πρόεδροι και Μέλη Ευαγών Ιδρυμάτων, Ομογενειακών Οργανώσεων και Συλλόγων και έτεροι εκλεκτοί Ομογενείς,
Αντιπρόσωποι του Τύπου
Ιεροψάλται
Λαέ του Θεού αγαπημένε,

Ιερά συγκίνησις διακατέχει το εμόν είναι και χαρά πολλή πληροί την εμήν ψυχήν, ότι δι' εβδόμην φοράν πάρειμι εν τω βήματι τούτω. Πάρειμι εν τη ευσήμω ταύτη στιγμή, ως έθος εστί, ίνα χαιρετήσω την υμετέραν σεπτήν Σεβασμιότητα, προσκομίσω δ' άμα και διερμηνεύσω προς υμάς τα σέβη κλήρου τε του ευαγούς και λαού του ευσεβούς, της Θεοσώστου και Θεοφρουρήτου ταύτης επαρχίας, της γνωριζομένης μεν υπό το όνομα της Εκκλησίας των Θυατείρων, εν δε τη Βρετανική γη και εν ταις νήσοις Ιρλανδία και Μελίτη απλουμένης τε και μεγαλουργούσης.

Η κλειψύδρα της αρχαιότητος, καταμετρούσα την διαρροήν και κίνησιν του πανδαμάτορος χρόνου, ήγαγεν ημάς βαθμηδόν και ανεπιστρεπτί επί τω αισίω τέλει του χιλιοστού εννεακοσιοστού ενενηκοστού τετάρτου ενιαυτού της σωτηρίας ημών.

“Επειδή και τάξις αρίστη παντός αρχομένου και λόγου και πράγματος, εκ Θεού τε άρχεσθαι, και εις Θεόν αναπαύεσθαι” (Ε.Π.Ε. τ.1 Λόγ. β 1.8-10), ίνα, κατά Γρηγόριον τον Θεολόγον, ερεύξωμαι, εσμέν αυ επί το αυτό πάντες και δη κυκλούντες το ιερόν θυσιαστήριον του ιστορικού τούτου παρεκκλησίου, όπερ κοσμεί τον των Θυατείρων Αρχιεπισκοπικών τούτον Οίκον. Εν ω Παρεκκλησίω τιμάται και μνημονεύεται “της σωτηρίας ημών το κεφάλαιον”, ο Ευαγγελισμός της Αγίας Παρθένου Μαρίας και ένθα αι ιεραί και δαψιλείς προσευχαί ημών προσφερόμεναι δορυφορούνται εν τοις επουρανίοις προς δόξαν και

αίον του τρισυποστάτου Αληθινού Θεού, υπό αγγέλων τε και ανθρώπων υμνουμένου και προσκυνουμένου.

Περαίνων ουν πειράσομαι εκλαλήσαι ολίγα τινά, άτινα εν τω κλίματι της Ιεράς Αρχιεπισκοπής διήνθισαν και εκάλυψαν τον παριππεύοντα ενιαυτόν.

Πριν αν ο λόγος προΐη μνημονεύσαι δει του ψαλμικού λογίου λέγοντος: “παρά Κυρίου τα διαβήματα ανθρώπου κατευθύνεται, και οδόν αυτού θελήσει σφόδρα” (ψαλμ. ΛΣ (ΛΖ) 36,23).

Ο απερχόμενος ενιαυτός καθιερωθείς υπό των Ηνωμένων Εθνών ως “διεθνές έτος οικογενείας” εγένετο πηγή και αφετηρία ποικίλων εκδηλώσεων εν τη χώρα ταύτη, αναφερομένων εν τω ιερώ θεσμώ και τονιζουσών την βαθείαν αυτού σημασίαν. Εν δε ταις εκδηλώσεσι ταύταις, ας ανέλαβεν η χώρα εν η παροικούμεν, ουκ αφίστατο η Ορθόδοξος Εκκλησία, παρούσα δια της εκπροσωπήσεως αυτής εν ταύταις ενώ δ' άμα παρόμοιοι τοιαύται ωργανοούνται και επεραιούντο εν ταις κατά τόποις Κοινοτήσιν αυτής, στεφανωθέντων δ' εν τέλει υπό της επί τούτω συνταχθείσης και αναπεμφθείσης προσευχής και ειδικής εγκυκλίου της Ιεράς Αρχιεπισκοπής, ήτις ανεγνώσθη εν τοις καθ' ημάς ναοίς.

Δοξάσωμεν έτι και υμνήσωμεν Θεόν τον εν Τριάδι ότι συνακολούθως δαψιλής παρατηρείται πρόσδος και διηνεκής σημειούται άνοδος εν τη ζωή των τε ευλογημένων κοινοτήτων και των θαλερών εκπαιδευτηρίων της Αρχιεπισκοπής, διά τε της προσθέτου αποκτήσεως νέων ιδιοκτητών χώρων, και της προαγωγής εκπαιδευτηρίων τινών εις εξεταστικά κέντρα, εγκεκριμένα μέντοι υπό των αρχών της παιδείας της χώρας ταύτης.

Επί πάσι δε τούτοις αι γέφυραι αίτινες οδηγούν και συνδέουν ημάς προς τον γενέθλιον χώρον, την τε Μεγάλην δηλονότι Πατρίδα και την μακαρίαν γην της Κύπρου, συνεχώς διαπλάτύνονται δια των εκατέρωθεν πραγματοποιμένων επισήμων επισκέψεων παρ' ημίν και παρ' αυτοίς, αλλά και της ολονέν αυξανομένης αδελφικής συνεργασίας. Παράλληλως πλείστοι ομογενείς κοπιούν περί τα κοινά ημών πράγματα και δη τα περί την Παιδείαν και γαλούχησιν της νέας γενεάς δια των πατρώνων παραδόσεων και, ως έπος ειπείν, των τιμαλφών του Γένους ημών. Ανύστακτος όθεν εκδηλούται της Εκκλησίας η φροντίς, Σεβασμιώτατε, δια την προσαγωγήν και εγκεντρισμόν της καλλιελαΐου επί την αγριέλαιον ως προς τα ζητήματα της νέας γενεάς και δη της φοιτώσης νεολαίας εν τοις πανεπιστημίοις.

Ημείς πυρούμενος υπό ζήλου θείου, νύχτα τε και ημέραν, δέχεσθε πάντας τους προς ημάς προσερχομένους αλλά και εις επισκέψεις ασθενών, κοινοτήτων, εκπαιδευτηρίων και λοιπών οργανισμών ουκ οκνεΐτε αναλίσκεσθαι. Σημειώνω δ' έτι την ανελλιπή παρουσίαν υμών, Σεβασμιώτατε, προ του ιερού Θυσιαστηρίου, ουχί μόνον κατά τας Κυριακάς αλλά και τας καθημερινάς εις μνήμας αγίων, και δη την παρουσίαν υμών εν ταις ακριτικαίς ημών κοινότησι.

“Πάλιν και παλλάκις” υμείς ου παύεσθε υπομνήσκειν το του μαθητού και επιστηθίου του Χριστού φίλου, Ιωάννου του Θεολόγου, λέγοντος: ‘Αγαπητοί, αγαπώμεν αλλήλους, ότι η αγάπη εκ του Θεού εστί, και πας ο αγαπών εκ του Θεού γεγέννηται και γινώσκει τον Θεόν. ο μη αγαπών ουκ έγνω τον Θεόν. ότι ο Θεός αγάπη εστί. εν τούτω εφανερώθη η αγάπη του Θεού εν ημίν, ότι τον υιόν αυτού τον μονογενή απέσταλκεν ο Θεός εις τον κόσμον ίνα ζήσωμεν δι’ αυτού. εν τούτω εστί η αγάπη, ουχ ότι ημείς ηγαπήσαμεν τον Θεόν, αλλ’ ότι αυτός ηγάπησεν ημάς και απέστειλε τον υιόν αυτού ίλασμόν περί των αμαρτιών ημών. Αγαπητοί, ει ούτως ο Θεός ηγάπησεν ημάς, και ημείς οφείλομεν αλλήλους αγαπάν”. (Α΄ Ιωαν. δ΄ 7-11).

Επιμηκύνων έτι μικρόν τον λόγον, σταχυολογώ εκ της θείας Λειτουργίας του Αγίου και Μ. Βασιλείου, ‘του ουρανοφάντορος του Χριστού και μύστου του Δεσπότη”, και μετ’ αυτού επαναλαμβάνω και αναφωνώ : “Σου δεόμεθα και σε παρακαλούμεν ο Θεός ημών : Μνήσθητι, Κύριε, πάσης Αρχής και Εξουσίας καθισταμένης εν τη χώρα εν η παροικούμεν, εν τη Μεγάλη και Μικρή Πατρίδι ημών και εν τω κόσμω σου άπαντι. Αάλησον αγαθα εν τη καρδια αυτών υπέρ της Άγιας σου Εκκλησίας. Μνήσθητι, Κύριε, της Αγίας σου Καθολικής και Αποστολικής Εκκλησίας της από περάτων εως περάτων της Οικουμένης και ειρήνευσον αυτήν, ην περιποιήσω τω τιμίω αίματι του Χριστού

σου. Μνήσθητι, Κύριε, του περιστώτος λαού και των δι’ ευλόγους αιτίας απολειφθέντων, και ελέησον αυτούς και ημάς, κατά το πλήθος του απείρου ελέους σου.”

“Ετι δεόμεθα υπερ υγείας του παρεπιδημούντος εν τω κλίματι της Αρχιεπισκοπής ταύτης, Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Νέας Ιουστινιανής και πάσης Κύπρου. Έτι δε προσευξόμεθα υπέρ της ελευθερώσεως του κατεχομένου τμήματος της Κύπρου, των αιχμαλώτων και των αγνοουμένων και της αποκαταστάσεως των προσφύγων.”

“Δεύτε εκπαρθώμεν ενθέως και τον νουν καθαρθέντες” προσευξόμεθα εκτενώς, ίνα ευθείαι αι οδοί και φωτεινάι αι τρίβοι της Α.Θ. Παναγιότητος, του σεπτού Πατριάρχου ημών κ. κ. Βαρθολομαίου και της περί Αυτόν Αγίας και Ιεράς Συνόδου, οίτινες εκ του ιστορικού Φαναρίου κατευθύνουν και διαποιμούνουν ιάσαν ημάς, τα τέκνα της Μεγάλης του Χριστού Εκκλησίας, προς σωτηρίαν.

Κατακλείων επισυνάπτω : “Της Αρχιερωσύνης σου μνησθείη Κύριος ο Θεός εν τη βασιλεία αυτού, Σεβασμιώτατε Δέσποτα”. Είησαν τα έτη της υμετέρας σεπτής Σεβασμιότητος πλείστα, ειρηνικά, υγιεινά, άλυπα και ευφρόσυνα δια το της Εκκλησίας κλέος και την του Γένους ημών ωφέλειαν και προκοπήν.

ΕΙΣ ΠΟΛΛΑ ΕΤΗ ΔΕΣΠΟΤΑ

ΤΑ 25 ΧΡΟΝΙΑ ΑΡΧΙΕΡΑΤΕΙΑΣ

του Σεβ. Αρχιεπισκόπου Θυατείρων και Μεγάλης Βρετανίας κ. Γρηγορίου
υπό Διαμαντή Π. Πατέρα

Μια εικοσιπενταετία είναι ένα αστραπιαίο διάστημα, μια ριπή οφθαλμού, μέσα στον άναρχο κι’ ατέρμονα χρόνο.

Αλλά, εικοσιπέντε χρόνια στο δύσβατο γήινο βίο, είναι μία εξαιρετικά σημαντική περίοδος, όταν αυτά τα χρόνια, μάλιστα, βρίθουν αρετής κι’ είναι μεστά δημιουργικότητας, διακριτικά και σεμνά συγκεκαλυμμένες.

Το μήνα που μας πέρασε, μπήκαμε στο εικοστό πέμπτο έτος, από την επάξια ανακήρυξη του άκρως ικανού Αρχιμανδρίτη Γρηγορίου Θεοχάρους εις Επίσκοπο Τροπαιού.

Για αναπόδοση των πνευματικών θησαυρών, που πρόσφερε σε δεκάδες χιλιάδων από μας, με τα έργα που τον αξίωσε ο Θεός να τελέσει και με τα λόγια που θείω πνεύματι μας εσθίριξε, από το 1970 μέχρι τώρα, είναι απόλαυση και προνόμιο, να του αντιπροσφέρωμε, σ’ εόρτιο, συμβολικό συμπόσιο, λίγα ψυχία της αναγνώρισης και της ευγνωμοσύνης μας.

Το συνεσταλμένο αγόρι, με τους κρυμμένους θησαυρούς της δόνοιας και του ήθους, που μεγάλωνε στα μέσα του αιώνα μας παίρνοντας το απόσταγμα τεσσάρων χιλιετηριδών ελληνικού πολιτισμού της ηρωικής πατρίδας του ενάντια σ’ όλες τις αντιξοότητες, έφθασε να πρωθίσταται του ιστορικού καθεδρικού των Αγίων Πάντων, εις το Λονδίνο, άξιος λάτρης και λειτουργός του Υψίστου, όταν το Οικουμενικό Πατριαρχείο τον έθεσε, σφριγηλό σαραντάρη μόνον, επί κεφαλής του Wood Green, μιας των ευρυτέρων ομογενειακών περιοχών της κοσμοπολίτικης μεγαλούπολής μας.

Η ευφυής υποδομή του νέου Επισκόπου Τροπαιού

για την άσκηση της πολύπλευρης και πολύπλοκης Επισκοπικής κι’ Αρχιεπισκοπικής διοίκησης και ποίμανσης, υπεστηλήθη μ’ επιμόρφωση, μελέτης μεταπτυχιακής, εις το Cambridge. Με αυτά τα θεμέλια άρχισε την αναδόμηση της μεγάλης Κοινότητας που ανέλαβε.

Η επιτυχία αποκτάται με αγώνα και με θυσία. Ποτέ δεν δίδεται δωρεάν. Απότοκο του αγώνα και καρπός των θυσιών του ήτο να διατηρήσει την ενόραση του ενός και μεγάλου σκοπού, τη σωτηρία των ψυχών του ποιμνίου, το οποίο αξίως ο Κύριος εμπιστεύθηκε στον Επίσκοπο Γρηγόριο.

Σε μιάμιση δωδεκαετία εφύτρωσε εκεί ένα φιλανθρωπικό δάσος από αργά ιδρύματα, με πλέον αξιοθαύμαστο το σταθμό για τα γερατεία, που λαμβάνει πρόνοια των εξασθενημένων από τα χρόνια ατόμων, για να βρίσκουνε ζεστασιά, στο κρύο, του χειμώνα της ζωής των.

Η επίδοση του αεικίνητου, Αρχιερατικώς προϊσταμένου της νεοσύστατης, δίδυμης ενορίας Αγίου Βαρνάβα και Κοιμήσεως της Θεοτόκου, έγινε αντικείμενο, εκτίμησης και θαυμασμού όσων εκήδοντο της εκκλησίας εκ των ένδω κι’ όσων υπηρετούσανε την εκκλησία εκ του περιθωρίου, παρακολουθώντας τον Άγιο Τροπαιού στη διάρκεια της πνευματικής του ανάβασης.

Η θητεία Αρχιμανδρίτου, που διήνησε, καθώς κι’ η διάρκεια, που ανέλαβε Πρωτοσύγκελλος εις την Αρχιεπισκοπή, υπήρξαν αίσιο προοίμιο, της επιτυχίας με την οποία ευλόγησε ο Δημιουργός, εις ικανόν αριθμόν δραστηριοτήτων, επιδιώξεων και στόχων, επιπλέον των βασικών εκκλησιαστικών και

ποιμαντικών καθηκόντων του, δια των οποίων
εδίδασκε και παραδειγματίζε πάντοτε.

Από τα σημαντικώτερα κατορθώματα είναι η
ανάπτυξη κι' η διατήρηση του επιτυχούς ελληνικού
σχολείου, στην Ιερή Κοινότητα Βορείου Λονδίνου, με
την αξιοζήλευτη απόδοση των πολυαριθμών μαθητών
του.

Μόνιμη παρότρυνση και προτροπή του, για τις
γεννές των νεαρών σπουδαστών, ήταν η θεολογική
συμβουλή, της απόκτησης εθισμού στον εκκλησιασμό.

Αναγνωρίζει το διπλό πρόβλημα της αρχαϊζουσας
γλώσσας και της διάρκειας που έχει η Θεία
Λειτουργία.

Αλλά, προβάλλοντας το σωτήριο εκκλησιασμό, με
τη θαυματουργική, ιερή μυσταγωγικότητά του, υπάρχει
πειστικότερη θρησκευτική εισήγηση για το όφελος
που προσφέρει η Λειτουργία στους νέους;

Εδικαίωσε έτσι την εμπιστοσύνη, με την οποία
παραχωρούνται, στους εκκλησιαστικούς Ιερούργους
δύο τραπέζια: Η Αγία Τράπεζα και η Διδασκαλική
Έδρα, κατά τις δύο σκληρές Εθνικές περιστάσεις, όπως η
τετραίωνη δουλεία που περάσαμε, ή η ξενιτειά,
μακράν των εστιών μας.

Θαυμασताί και όχι κριταί, σχολιάζουμε, μ'
επιδοκιμασία κι' ευμένεια, μια αξιόλογη πλευρά της
ιεραποστολικής δραστηριότητας του νέου Επισκόπου:
τον εγκαινιασμό και τη συνέχιση της ανθρώπινης
επικοινωνίας, εν αγάπη, μ' εκπροσώπους πολλών
δογμάτων και θρησκειών, δεικνύοντας το σέβας που
ανήκει, χωρίς εξαίρεση, σ' όλα τα κτίσματα του
πλάσματος.

Είς την Κοινότητα όμως το δόγμα μας edιδάσκετο
κι' ετηρείτο, εν λόγω και εν πράξει, με αγνό
χριστιανισμό, αμιγή κι' απηλλαγμένον από τις μακράν
του Χριστού αιρέσεις, Ιεχωβάδων, Ουνίας, Τεκτόνων ή
Χιλιαστών και με τον Ορθόδοξο Χριστοκεντρισμό, που
διαθέτει η θυσιαστική και Αυτρωτική αγάπη.

Σε αντιστάθμισμα κατανόησης προς τις διαφορές
και τις εξελίξεις των συνθηκών του ξένου χώρου που
διαβιούμε, αυτές αντιμετωπίζονταν, μόνον όπου
επετρέπετο, βέβαια, με δημοκρατικότητα και με
φιλανθρωπία.

Με όπλα την ηπιότητα και τη σύνεση, ο τότε
νεοχειροτονηθείς ειρηνικός Επίσκοπος απάλυνε τις
αντιθέσεις και μείωνε στο ελάχιστο, εδώ, την παλιά
κατάρτα της διχόνοιας, που η ελληνική φυλή
κληροδότησε λίγο και στους αποδήμους.

Πόση αναγκαία βελτίωση και προαγωγή θα
επήρχετο στην επικοινωνία μεταξύ των ανθρώπων, αν,
αντί να εντοπίζωμε τα κακώς έχοντα στις
δραστηριότητες των άλλων, επισημαίναμε τις καλές
πλευρές των σχέσεων μας, έστω κι αν μας εχρειάζετο
προς τούτο ανεξάντλητο κεφάλαιο επιείκειας!...

Η αρετή αυτή, θα θυμηθούμε ευγνώμονα, είναι
πολύτιμο μάθημα και παράδειγμα, που ευεργετικά
παίρνομε από το Δεσπότη μας 25 χρόνια τώρα.

Όσο για την παροιμιώδη του σεμνότητα, θα
περιγράψω σύντομα μιά των πιδ απεικονιστικών
εκδηλώσεών της από τον Αρχιεπίσκοπο Γρηγόριο :
μετά την ιδιαίτερα σημαντική τέλεση, τριών
μυστηρίων, Βάπτισμα, Χρίσματος και Μεταλήψεως, για
να φέρει στο Χριστιανισμό ένα διάσημο Άγγλο, κάθισε
ν' αναπαυθεί σε μιά μικρή καρέκλα, αντί στο
Δεσποτικό, εν αφελότητι καρδίας και εν σοφία
νοήσεως, με όλα τα μεγαλόπρεπα Αρχιεπισκοπικά
διακοσμήματα κι' ενδύματα, ως να ήτο ένας εκ των
εκκλησιαζομένων κι' όχι ο επάξια προεξάρχων, εκ των
πρωταγωνιστών, της θρησκευτικής μεταστροφής του
ηλικιωμένου, νεοφώτιστου Ορθοδόξου.

Εκεί, στη χαμηλή καρέκλα, εφαινετο να ήτο
ψηλότερα από οποιοδήποτε γήινο θρόνο, με την αγνή
ταπεινώσή του.

Ένα από τα κατόδυνα αγκάθια στο αιώνιο στεφάνι
του μαρτυρίου της μεγάλης πατρίδας μας, είναι το

αγιάτρευτο Κυπριακό τραύμα.

Από την νεότητά του, ο Θεοφιλέστατος
Επίσκοπος, και Ιερώτατος Ποιμενάρχης μυριάδων
λαού τώρα, εργάζεται, για να το επουλώσει, σιωπηλά
με προσευχή, αλλά και τρανά με προσπάθεια,
χρησιμοποιώντας ανθρώπινη, γνήσια εσωτερική
έγνοια, χωρίς άχρηστο, εξωτερικό, πολιτικό χρώμα,
στην τιμία τακτική του.

Επιβράβευση της αξίας, που του χάρισε ο Κύριος,
είναι η εξαίρεση, να εκλεγεί Αρχιεπίσκοπος ανάμεσα
από διακεκριμένους κληρικούς του Ποιμνίου, μέρους
του οποίου ήτο πριν Επίσκοποι, αντί να ήρχετο άλλος
ποιμενάρχης, άγνωστος, εκ των εν θαλάσση μακράν
κληρικών, κατά παλαιά συνήθεια, συχνή.

Τούτο μιλά αφ' εαυτού περί των επισκοπικών
επιτευγμάτων και ικανοτήτων του.

Την οργανωμένη ποιμήνη, που ανεκρύχθη
Αρχιεπίσκοπος κι' ανέλαβε, τον αξίωσε ο Άνωθεν
Ποιμήν και συνετέλεσε, σ' υψηλό βαθμό, μαζί με τους
προσφιλείς Αγίους Αδελφούς του Επισκόπου και τον
εκλεκτό Πρωτοσύγκελλό του, να την ανεβάσει σε
περίοπτο σημείο, αφ' ότου, πριν επτά χρόνια, πήρε την
υπάτη ευθύνη στους ώμους του, όπως είχε
οικοδομήσει και την Επισκοπή του Βορείου Λονδίνου,
πρωτύτερα.

Τις υποσχέσεις που έδωσε, ευχαριστώντας τον
Πατριάρχη Δημήτριο για το Μέγα Μήνυμα, στην
Κωνσταντινούπολη, δέκα μέρες προ της ενθρονήσεως
του στον Αρχιεπισκοπικό Θώκο, τις είχε ήδη όλες
εκπληρώσει προκαταβολικώς, εις το έπακρο, πιστά,
κατά τα προγενέστερα δεκαοκτώ έτη, υπό την
ιδιότητα του Επισκόπου Τροπαίου.

Δίκαια χαρακτηρίστηκε, από την Πατριαρχική
Πράξη, ιεροπρεπής και κόσμιος.

Μετά την ψήφο του Κλήρου γι' Αρχιεπίσκοπος,
επήρξε και την ψήφο του λαού, απλόχερα, με τη
λαοπλημύρα στην ενθρόνισή του εδώ, όπου όλα τα
προγράμματα τηρήσεως της τάξης εσαρώθησαν, σ'
ένα κατακλυσμό που επήλθε από την πρωτοφανή,
λαϊκή σύγκληση.

Είχε αφήσει Επισκοπή, την οποίαν ανεδόμησε σε
Βασιλείαδα Πόλη Φιλανθρωπίας. Αθόρυβα, με θετικά,
συνεχίζει το έργο ευρύτερα τώρα, με αγάπη, με ειρήνη
και με συγκατάβαση, στηριζόμενος, εις την πίστη, την
προσευχή και την προσφυγή στη σκέψη του
χειραγωγού Θεού, πρεσβείαις της Παναγίας
Θεομήτορος.

Δικαιούται απόλυτα τη θέση που του δίδεται στο
Προσκήνιο, όποτε επισκέπτεται την
Κωνσταντινούπολη, με τους άλλους Ιεράρχες των
εκκλησιών και των επαρχιών του Θρόνου, για τη λήψη
κοσμοϊστορικών και κοσμοσωτηρίων αποφάσεων.

Αυτά τα πνευματικά συμβούλια, της
περιορισμένης δημοσιότητας, εις το Οικουμενικό
Πατριαρχείο είναι ασύγκριτα, σ' αντιπαράθεση με τα
εγκόσμια, πρόσκαιρα, σκοπιματικά γεγονότα, που
προωθούνται φορτικά για την κατά κόρον ενημέρωσή
μας από τον τύπο.

Είχε σοβαρό λόγο ο Πατριάρχης Βαρθολομαίος,
εις επίσημο δείπνο, να πει στον Αρχιεπίσκοπό μας,
μπροστά σε διπλωμάτες, εκκλησιαστικούς κι
επιχειρηματίες πως είναι εκ των εκλεκτότερων Αγίων
συνεργατών του Οικουμενικού Κέντρου, ενότητας της
Ορθοδοξίας...

Οι εορταστήριες αυτές ρανίδες μύρου στην
είσοδο της εικοσιπενταετίας του Αρχιερατικού του
βίου τερματίζουνε τούτα τα ολίγα, διότι το εύ ουκ εν
τω πολλώ

Πολλά είθε να είναι τα χρόνια του Αρχιεπισκόπου
μας, ευεργετικά και ευεργετημένα, εκ Θεού.

(Περίληψη του άνω κειμένου εξεφωνήθη στο
Αρχιεπισκοπικό Παρεκκλήσιο, πριν από το κόψιμο της
Αγιοβασιλόπιττας, την Παραμονή της Πρωτοχρονιάς, του
1995).

ΕΟΡΤΗ ΤΡΙΩΝ ΙΕΡΑΡΧΩΝ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

22 Ιανουαρίου - 5 Φεβρουαρίου 1995.

Την Κυριακή, 22 Ιανουαρίου 1995, άρχισαν με κάθε ιεροπρέπεια οι καθιερωμένοι πολυήμεροι Εορτασμοί των ΤΡΙΩΝ ΙΕΡΑΡΧΩΝ και των ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ, που οργανώνει κάθε χρόνο η Ιερά Αρχιεπισκοπή Θυατείρων και Μεγάλης Βρετανίας, και τελείωσαν την Κυριακή, 5 Φεβρουαρίου, με τον Παμπαροικιακό Εορτασμό που οργανώθηκε από τον Ε.Φ.Ε.Π.Ε. κάτω από την αιγίδα και πάλιν της Αρχιεπισκοπής.

Έτσι, στις 22 Ιανουαρίου, ο Σεβασμιώτατος Αρχιεπίσκοπος κ. Γρηγόριος τέλεσε αρχιερατική Θεία Λειτουργία και μίλησε στον Ιερό Ναό Παναγίας της Χρυσελεύσης στο Stoke - on - Trent, ο Θεοφιλέστατος Επίσκοπος Μιλητουπόλεως προέστη της Θ. Λειτουργίας στον Ιερό Ναό Αγίου Ιωάννου Βαπτιστού στο Haringey, οι δε Πανοσιολογιώτατοι Αρχιμανδρίτες Αθανάσιος Θεοχάρους, Νικηφόρος Κυκκώτης και Άνθιμος Ελευθεριάδης τέλεσαν τη Θ. Λειτουργία και μίλησαν στους Ιερούς Ναούς των ομώνυμων Κοινοτήτων Αγίας Αικατερίνης Barnet, Αγίου Ιωάννου Θεολόγου Hackney και Ευαγγελισμού της Θεοτόκου Manchester αντιστοίχως.

Την Τρίτη, 24 Ιανουαρίου, οι Θεοφιλέστατοι Επίσκοποι Ζηνουπόλεως κ. Αρίσταρχος και Τελμησσού κ. Χριστοφόρος τέλεσαν Μέγαν Εσπερινό και μίλησαν στις Κοινότητες Αγίου Ελευθερίου Leyton και Αγίων Αποστόλων Hertfordshire αντιστοίχως, ενώ την Τετάρτη, κυριώνυμο ημέρα του Αγίου Γρηγορίου του Θεολόγου, ο Σεβασμιώτατος τέλεσε Αρχιερατική Θ. Λειτουργία στο Παρεκκλήσιο της Αρχιεπισκοπής, όπου και δέχθηκε τα συγχαρητήρια Κλήρου και Λαού με την ευκαιρία της ονομαστικής του Εορτής.

Την Πέμπτη, 26 Ιανουαρίου, ο Θεοφιλέστατος Επίσκοπος Κυανέων κ. Χρυσόστομος τέλεσε Μέγαν Εσπερινό και μίλησε στον Ιερό Ναό Αγίου Δημητρίου του Edmonton, ενώ την Παρασκευή, 27 Ιανουαρίου, μετά τον Μέγα Εσπερινό στον Καθεδρικό Ναό Απ. Ανδρέου Kentish Town, μίλησε ο καθηγητής του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης κ. Χρήστος Κρικώνης με θέμα: "Ο Άγιος Γρηγόριος ο Θεολόγος πρότυπο ειρηνοποιού και υπόδειγμα αυτοθυσίας". Ο κ. Κρικώνης ήταν ο εφετινός επίσημος ομιλητής για τους Εορτασμούς, ήλθε δε στο Λονδίνο ως προσκεκλημένος και φιλοξενούμενος του Αρχιεπισκόπου κ. Γρηγορίου.

Το Σάββατο, 28 Ιανουαρίου, οργανώθηκε στον Καθεδρικό Ναό της Αγίας Σοφίας, με πρωτοβουλία του Ελληνικού Ινστιτούτου του Κολλεγίου Royal Holloway του Πανεπιστημίου του Λονδίνου, και σε άμεση συνεργασία με την Ιερά Αρχιεπισκοπή, διάλεξη του Καθηγητή Carsten Peter Thiede, με θέμα: "Origins of the Gospels and the Magdalen Papyrus", ακολούθησε δε δεξίωση στην Κρύπτη της Αγίας Σοφίας φροντίδι των μελών του Ελληνικού Ινστιτούτου και του Αδελφάτου του Ναού.

Την Κυριακή, 29 Ιανουαρίου, τελέσθηκε Αρχιερατική Θεία Λειτουργία χοροστατούντος του Σεβασμιωτάτου Αρχιεπισκόπου κ. Γρηγορίου στον

Καθεδρικό Ναό της Αγίας Σοφίας Λονδίνου, το δε απόγευμα της ίδιας ημέρας ο Σεβασμιώτατος τέλεσε Μέγαν Εσπερινό στον Ιερό Ναό Αγίου Νεοφύτου Northampton, με συμμετοχή των Κοινοτήτων Luton, Bedford και Milton Keynes. Μετά τον Εσπερινό μίλησε ο καθηγητής κ. Κρικώνης, η δε Κοινότης δεξιώθηκε τους προσκεκλημένους.

Τη Δευτέρα πρωί, 30 Ιανουαρίου, κυριώνυμο ημέρα των ΤΡΙΩΝ ΙΕΡΑΡΧΩΝ, ο Σεβασμιώτατος προέστη της Αρχιεπισκοπικής Θ. Λειτουργίας στον Καθεδρικό Ναό Αγίων Πάντων Λονδίνου, μετά το πέρας της οποίας μίλησε ο Καθηγητής κ. Κρικώνης και ακολούθως η Κοινότης παρέθεσε γεύμα προς τιμή του Σεβασμιωτάτου, του κ. Κρικώνη και της συνοδείας τους. Το βράδυ δε της ίδιας ημέρας ετελέσθη Μέγας Εσπερινός προεξάρχοντος του Σεβασμιωτάτου στον Καθεδρικό Ναό Αγίας Σοφίας Λονδίνου, μετά το πέρας του οποίου ο κ. Κρικώνης εξεφώνησε τον πανηγυρικό της ημέρας με θέμα: "Η διδασκαλία των ΤΡΙΩΝ ΙΕΡΑΡΧΩΝ περί ειρήνης".

Πριν από τον Πανηγυρικό, αφού αναγνώσθηκαν τα αποσταλέντα Μηνύματα του Οικουμενικού Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου και των Υπουργών Παιδείας της Ελλάδος κ. Γ. Παπανδρέου και της Κύπρου κας Κλαίρης Αγγελίδου, απηύθυναν σύντομο χαιρετισμό ο Πρόεδρος της Ελλάδος κ. Ηλίας Γούναρης, η κα Έλλη Παπαφώτη από μέρους του απουσιάζοντος Υπάτου Αρμοστού της Κύπρου κ. Άγγελου Αγγελίδη, και ο Πρόεδρος της Κυπριακής Αδελφότητας κ. Χάρης Σοφοκλείδης. Μετά την ομιλία, ευχαρίστησε τον κ. Κρικώνη, αλλά και τον Σεβασμιώτατο, ο Πρόεδρος της Ελληνικής Εταιρείας Λονδίνου και των Ελλήνων Εφοπλιστών κ. Γιάννης Χατζηπατέρας, το δε Αδελφάτο της Αγίας Σοφίας δεξιώθηκε ακολούθως στην Κρύπτη του Ναού όλους τους παρευρισκομένους.

Την Τρίτη, 31 Ιανουαρίου το πρωί, ο κ. Κρικώνης μίλησε προς τους ιερείς και τους δασκάλους των Εκπαιδευτικών Αποστολών της Ελλάδος και της Κύπρου στην αίθουσα τελετών του ιερού Ναού Αγίου Ιωάννου Βαπτιστού στο Haringey Βορείου Λονδίνου, με θέμα: "Η Εκκλησιαστική Θεολογική θεώρηση των Ναρκωτικών και του Aids". Τη διάλεξη τίμησε με την παρουσία του ο Σεβασμιώτατος Αρχιεπίσκοπος, επακολούθησε δε πλούσιο γεύμα που παρέθεσε η Κοινότητα προς άπαντας τους παρευρισκομένους. Στη συνέχεια ο κ. Κρικώνης παρεχώρησε συνέντευξη στο L.G.R. (Ελληνικό Ραδιοφωνικό Σταθμό Λονδίνου).

Το απόγευμα της ίδιας ημέρας ετελέσθη Μέγας Εσπερινός στον Καθεδρικό Ναό Τιμίου Σταυρού και Αρχαγγέλου Μιχαήλ Hendon και ακολούθως ο Καθηγητής κ. Κρικώνης μίλησε με θέμα "Τα κοινωνικά προβλήματα της ισότητας και δικαιοσύνης κατά τους Πατέρες της Εκκλησίας".

Την Τετάρτη, 1 Φεβρουαρίου, ετελέσθη Μέγας Εσπερινός στον Καθεδρικό Ναό Γενεσίου της Θεοτόκου Νοτίου Λονδίνου προεξάρχοντος του Σεβασμιωτάτου και με ομιλητή τον κ. Κρικώνη, ο

οποίος το εσπέρας της Παρασκευής, 3 Φεβρουαρίου, μίλησε επίσης προς τους φοιτητές του Επιμορφωτικού Ινστιτούτου Δασκάλων στο Wood Green (Αίθουσα Κοινότητας της Παναγίας) με θέμα "Οι Πατέρες της Εκκλησίας, ο Άγιος Φώτιος και τα Ελληνικά Γράμματα).

Την Πέμπτη, 2 Φεβρουαρίου, ο Σεβασμιώτατος πρόεδρος της Αρχιερατικής Θείας Λειτουργίας και μίλησε στον Καθεδρικό Ναό της Παναγίας, Wood Green, την δε Κυριακή, 5 Φεβρουαρίου, τέλεσε Αρχιερατική Θ. Λειτουργία και μίλησε στον Ιερό Ναό των Αγίων Νικολάου και Ξενοφώντος στο Leicester. Την ίδια ημέρα τέλεσαν Αρχιερατική Θ. Λειτουργία οι Θεοφ. Επίσκοποι Ζηνουπόλεως κ. Αρίσταρχος στον Ιερό Ναό Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης Croydon, Κυανένων κ. Χρυσόστομος στον Ιερό Ναό Αγίου Παντελεήμονος Harrow, και Τελμησσού κ. Χριστοφόρος στον Ιερό Ναό Αγίου Λαζάρου, Forest Gate Ανατολικού Λονδίνου, όπου και μίλησαν. Ωσαύτως οι Αρχιμ. Άνθιμος Ελευθεριάδης και Γεώργιος Καρβούνης και ο Πρωτοπρ. Σωτήριος Παναγιωτόπουλος τέλεσαν την Θ. Λειτουργία και μίλησαν στους Ιερούς Ναούς Αγίου Γεωργίου

Kingston, Αγίου Αντωνίου Caledonian και Αγίου Νεκταρίου Battersea αντιστοίχως.

Το εσπέρας της ίδιας ημέρας πραγματοποιήθηκε παμπαρκοικιακός Εορτασμός, οργανωθείς από την Αρχιεπισκοπή και τον Ε.Φ.Ε.Π.Ε. στο St. Monica's Hall του Βορείου Λονδίνου, με ομιλητή τον Θεοφ. Επίσκοπο Κυανένων κ. Χρυσόστομο. Με την εκδήλωση αυτή έκλεισε και ο κύκλος των εφетινών Εορτασμών. Σημειωτέον όμως ότι καθ' όλη τη διάρκεια των δεκαπέντε ημερών από 22 Ιανουαρίου μέχρι 5 Φεβρουαρίου 1995, όλες ανεξαιρέτως οι Κοινότητες της Αρχιεπισκοπής τέλεσαν τοπικούς πανηγυρικούς Εορτασμούς, σε πολλές μάλιστα από αυτές μίλησαν Εκπαιδευτικοί που είχαν οριστεί για τον σκοπό αυτό από το Κεντρικό Εκπαιδευτικό Συμβούλιο της Αρχιεπισκοπής σε συνεργασία με τις Εκπαιδευτικές Αποστολές της Ελλάδας και της Κύπρου.

Κατωτέρω δημοσιεύουμε τα μηνύματα, τους χαιρετισμούς και την ομιλία του Καθηγητή κ. Κρικώνη που εξεφώνησε στον Καθεδρικό Ναό της Αγίας Σοφίας Λονδίνου στις 30 Ιανουαρίου 1995.

X.M.

ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ ΣΕΒ. ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ κ. ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΟΡΤΑΣΜΟΥΣ ΤΩΝ ΤΡΙΩΝ ΙΕΡΑΡΧΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Προς τους Ευλαβέστατους Ιερείς και Διακόνους, τους Αξιοτίμους Προέδρους και τα μέλη των Επιτροπών των Εκκλησιών, των Ελληνικών Σχολείων και των Βοηθητικών Αδελφοτήτων των Κοινοτήτων της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Θυατείρων και των λοιπών Σωματείων και Συλλόγων της Ομογένειας Μεγάλης Βρετανίας.

Αγαπητοί μας,

Πλησιάζει η Εορτή των Τριών Ιεραρχών και Οικουμενικών Διδασκάλων Βασιλείου του Μεγάλου, Γρηγορίου του Θεολόγου και Ιωάννου του Χρυσοστόμου, η μνήμη και η ζωή των οποίων συνδέθηκαν άρρηκτα με τα Ελληνικά και Χριστιανικά Γράμματα.

Θα εορτάσουμε, λοιπόν, εφέτος πανηγυρικά και με διάφορες εκδηλώσεις-όπως και κατά τα προηγούμενα χρόνια- το ιστορικό και εκκλησιαστικό τούτο γεγονός. Σύντομα θα σας στείλουμε το λεπτομερές Πρόγραμμα των εορταστικών εκδηλώσεων προς ενημέρωσή σας. Αναμένουμε ότι όλοι θα διοργανώσετε στην Κοινότητα και το Σχολείο σας ανάλογες συγκεντρώσεις με διάφορες εκδηλώσεις και ομιλίες, με τη συμμετοχή μικρών και μεγάλων.

Όπως σας έγραψα και στο παρελθόν, θα πρέπει όλοι να προσέξουμε ιδιαίτερα το ζήτημα της Θείας Λατρείας. Να τονιστεί η σπουδαιότητα και η αξία της χριστιανικής οικογένειας και της ορθόδοξης Παιδείας και διδασκαλίας μας. Απαραίτητα οι εκδηλώσεις μας για τα Ελληνικά Γράμματα να συνοδεύονται με προσευχές, ψαλμωδίες, Εσπερινούς και Θείες Λειτουργίες. Να συστήσετε στους Γονείς και τους

Δασκάλους να φέρουν τα παιδιά να εκκλησιαστούν και να κοινωνήσουν. Έτσι ο Λαός ανανεώνει την πίστη του στον Τριαδικό Θεό, τον οποίο με αποστολικό ζήλο ελάτρευσαν και υπηρέτησαν οι Τρεις Ιεράρχες.

Υπενθυμίζουμε στους Κληρικούς ότι πρέπει να προεξάρχουν των εορταστικών εκδηλώσεων και, μαζί με τους λαϊκούς Άρχοντες, άνδρες και γυναίκες, να συμμετάσχουν στις εκδηλώσεις αυτές και ιδιαίτερα στην ομιλία του Ελλογιμωτάτου Καθηγητού του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης κ. Χρήστου Κρικώνη, η οποία θα πραγματοποιηθεί στον Καθεδρικό Ναό Αγίας Σοφίας τη Δευτέρα, 30 Ιανουαρίου 1995, στις 7 μ.μ. Σημειωτέον επίσης ότι οι εορτασμοί θα αρχίσουν την Κυριακή, 22 Ιανουαρίου, και θα τελειώσουν την Κυριακή, 5 Φεβρουαρίου 1995.

Υπενθυμίζουμε επίσης στους Αξιοτίμους Προέδρους και τα μέλη των Επιτροπών των Εκκλησιών τον καθιερωμένο δίσκο που περιφέρεται στους Ναούς μας για την ενίσχυση του ταμείου της Παιδείας (Κ.Ε.Σ.) της Αρχιεπισκοπής μας.

Με την ευκαιρία αυτή σας ευχαριστώ θερμά για τη συνεργασία και τους κόπους σας υπερ της Χριστιανικής και Ελληνικής Παιδείας και των Παραδόσεών μας στην χώρα αυτή της Παροικίας μας. Ο Χριστός, με τις ιερές μεσετίες των Τριών Ιεραρχών και της Παναγίας Θεοτόκου να σας φωτίζει για να συνεχίζετε με ζήλο το έργο σας, και να χαρίζει υγεία σε όλους και ευλογημένη τη νέα χρονιά 1995. Προσεύχομαι για την κατά Θεό προκοπή σας και διατελώ μετά πολλής εν Κυρίω αγάπης και ευχών.

Ιανουάριος 1995

+Ο Αρχιεπίσκοπος Θυατείρων και Μεγάλης Βρετανίας Γρηγόριος

Προς τις Διπλωματικές Αρχές Ελλάδος και Κύπρου,
τα Μέλη του Κεντρικού Εκπαιδευτικού Σωματείου,
τους Προέδρους των Κοινοτικών Συμβουλίων,
τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης και
τους Προέδρους των Ομογενειακών Οργανώσεων

Αγαπητοί,

Όπως και κατά το παρελθόν, έτσι κι εφέτος, η
ερά Αρχιεπισκοπή Θυατείρων και Μ. Βρετανίας
οργανώνει, σε συνεργασία με τον Ε.Φ.Ε.Π.Ε. και τους
λοιπούς Ομογενειακούς Οργανισμούς,
δεκαπενθήμερους Εορτασμούς των ΤΡΙΩΝ ΙΕΡΑΡΧΩΝ
και των ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ.

Εφέτος οι Εορτασμοί αυτοί θα αρχίσουν την
Κυριακή, 22 Ιανουαρίου, και θα τελειώσουν την
Κυριακή, 5 Φεβρουαρίου 1995, σύμφωνα με το
επισυναπτόμενο Πρόγραμμα.

Α π ε υ θ ύ ν ο υ μ ε, λοιπόν, την παρούσα για να
σας προσκαλέσουμε όπως τιμήσετε με την παρουσία
σας τους Εορτασμούς αυτούς. Ιδιαίτερα αναφέρουμε
τον Μέγα Εσπερινό προεξάρχοντος του
Αρχιεπισκόπου, και την πανηγυρική Ομιλία του
Καθηγητή του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης κ.
Χρήστου Κρικίωνη στον Καθεδρικό Ναό της Αγίας
Σοφίας Λονδίνου, τη Δευτέρα, 30 Ιανουαρίου 1995,
στις 6 μ.μ. Θέμα της ομιλίας του κ. Καθηγητού είναι :
"Η διδασκαλία των Τριών Ιεραρχών για την Ειρήνη",
και θα αρχίσει στις 7 μ.μ. Μετά το πέρας της ομιλίας
το Αδελφάτο του Ναού θα δεξιωθεί όλους τους
παρευρισκομένους στην Κρύπτη της Αγίας Σοφίας.

Επίσης αναφέρουμε τον παμπαροικιακό Εορτασμό
που οργανώνει ο Ε.Φ.Ε.Π.Ε. και θα γίνει την Κυριακή,
5 Φεβρουαρίου 1995, στο St. Monica's Hall, Green
Lanes, N.13, στις 4 μ.μ. Ομιλήτης θα είναι ο
Θεοφιλέστατος Επίσκοπος Κυανένων κ.Χρυσόστομος.

Σημειωτέον ότι την Κυριακή, 29 Ιανουαρίου 1995,
θα τελεσθεί Αρχιερατική Θεία Λειτουργία,
προεξάρχοντος του Αρχιεπισκόπου, στον Καθεδρικό
Ναό της Αγίας Σοφίας Λονδίνου, ώρα 9.30 - 1 μ.μ.
Πανηγυρική Θεία Λειτουργία θα τελεσθεί και σε όλους
τους Ναούς της Αρχιεπισκοπής, με ομιλητές που θα
ορίσει το Κ.Ε.Σ. σε συνεργασία με τις Εκπαιδευτικές
Αποστολές της Ελλάδος και της Κύπρου.

Σας παρακαλούμε, λοιπόν, όπως κοινοποιήσετε
την παρούσα ευρύτητα ώστε το υπερχρονικό μήνυμα
της διδασκαλίας των ΤΡΙΩΝ ΙΕΡΑΡΧΩΝ και των
ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ να γίνει κτήμα όσο το
δυνατό μεγαλύτερου αριθμού Ο μ ο γ ε ν ώ ν.

Σας ευχαριστούμε εκ των προτέρων για τη
συνεργασία σας με την Αρχιεπισκοπή. Σας ευχόμαστε
υγεία και την επιστασία του Τριαδικού Θεού στα έργα
σας και διατελούμε μετά της εν Κυρίω αγάπης και
ευχών.

Λονδίνο, 17/1/1995

+ Ο Αρχιεπίσκοπος Θυατείρων και
Μεγάλης Βρετανίας Γρηγόριος

ΜΗΝΥΜΑ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Σεβασμιώτατε,

Εορτασμός των Τριών Ιεραρχών και Ελληνισμός
ταυτίζονται. Η ιστορία της εορτής είναι ιστορία του
Γένους. Ο Ελληνισμός με τα διδάγματα "των τριών
μεγίστων φωστήρων της τρισηλίου Θεότητας των την
Οικουμένην πάσαν Θεογνωσίας νάμασι
καταρδευσάντων" ζωοποιείται. Δίκαια λοιπόν το
Έθνος θεωρεί τους Τρεις Ιεράρχες σύμβολα της
αγάπης των Ελλήνων για τη γνώση. Ο λόγος τους,
λόγος ελεύθερος, λόγος διαλόγου, λόγος συνεκτικός
βοήθησε πάντα τον Ελληνισμό να συνυπάρχει όπου
γης, να κατανοεί, να αποδέχεται το διαφορετικό, να
δημιουργεί.

Πιστεύω πως αυτός ο λόγος, λόγος δημιουργίας και
προκοπής, είναι ο λόγος- οδηγός της ομογένειας.

Είμαι βέβαιος ότι οι εκδηλώσεις σας για τους Τρεις
Ιεράρχες και τα Ελληνικά Γράμματα θα έχουν τη
μεγαλύτερη δυνατή επιτυχία.

Αθήνα, 19 Ιανουαρίου 1995

Γιώργος Α. Παπανδρέου

ΜΗΝΥΜΑ

Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού Κύπρου

Ο εορτασμός από μέρους των ομογενών της
Αγγλίας της μνήμης των Τριών Ιεραρχών και η
απόδοση της πρέπουσας τιμής στα Ελληνικά
Γράμματα, μου δίνει ξεχωριστή χαρά, γιατί είναι
ενδεικτική της προσήλωσής τους στην πολιτισμική μας
παράδοση και επιβεβαιώνει τη σύμπνοια κι ενότητα
του Ελληνισμού, ανεξάρτητα από τη χώρα που
κατοικεί. Το κοινό δε αυτό πνεύμα, που συνδέει τους
απανταχού Έλληνες, είναι ιδιαίτερα έκδηλο στις
μεγάλες γιορτές της χριστιανοσύνης.

Ο βυζαντινός Ελληνισμός παλεύοντας μεταξύ
Ανατολής και Δύσης βρήκε στο πρόσωπο των Τριών
Ιεραρχών τους στυλοβάτες και αμύντορες της
Ορθοδοξίας, τη γέφυρα που ένωνε το μυστικισμό της
Ανατολής.

Αυτό οφείλεται πρώτιστα στο γεγονός ότι ο
Βασίλειος ο Μέγας και ο Γρηγόριος ο Θεολόγος
αφομοίωσαν την πλούσια κλασική παράδοση και
συνταίριασαν τον ελληνικό λόγο της αρχαίας
ελληνικής φιλοσοφίας με την απόλυτη αλήθεια.

Συλλαμβάνοντας τα μηνύματα των καιρών και
στηρίζοντάς τα στην επιστημονική γνώση, θεμελίωσαν
στα ερείπια του παλιού κόσμου το νέο
ελληνοχριστιανικό οικοδόμημα και άνοιξαν
καινούριους δρόμους.

Κατάφεραν να εμψυχώσουν τον ξεθυμασμένο
Ελληνισμό με τη γλώσσα του Πλάτωνα, με τους
ρητορικούς λόγους του Δημοσθένη και του Λυσία, με
τη δύναμη της χριστιανικής αγάπης και απόλυτης
αλήθειας και να του εξασφαλίσουν την εθνική του

επιβίωση.

Χάρη στους Μεγάλους Πατέρες διασώθηκε ο ελληνικός ανθρωπισμός και κατέστη δυνατή η διάδοση του χριστιανισμού σε παγκόσμια κλίμακα.

Η φλόγα της αποκάλυψης έδωσε στον Ελληνισμό νέα δύναμη και νέα γονιμότητα. Η εκκλησία στα 400 χρόνια της τούρκικης δουλείας έγινε η σκεπή και το στήριγμα των υποδούλων, συνδυάζοντας το Χριστιανισμό και τον Ελληνισμό.

Τα νάματα των ελληνικών γραμμάτων έκτοτε διαποτίζουν τον Ελληνισμό και βρίσκουν διαρκώς νεότερους εκφραστές, όπως είναι ο Κοσμάς ο Αιτωλός, ο Μακρυγιάννης, ο Παπαδιαμάντης, ο Φώτης Κόντογλου και τόσο άλλοι.

Σ' ένα κόσμο άκρως υλιστικό, που παραπαίει κάτω από την επίδραση των πιό αντιφατικών ιδεολογιών και που διψά τόσο πολύ για το γνήσιο και αληθινό, οι Πατέρες εξακολουθούν να είναι οι μεγάλοι δάσκαλοι της αρετής και της πίστης, οι αλάθητοι οδηγοί της ζωής.

Σε μία εποχή αλλοτρίωσης και παραμόρφωσης του προσώπου, οι Τρεις Ιεράρχες αποτελούν πρότυπα αρετής και πηγές πνευματικές, που μπορούν να βοηθήσουν το σύγχρονο άνθρωπο να ξαναβρεί το δρόμο του.

Οι απόδομοι, ξεκομμένοι από το δικό τους χώρο και ζώντας κάτω από τη μόνιμη επίδραση ξένων συνθηκών και προτύπων, αλλά και εμείς εδώ στην Κύπρο μοιρασμένοι με μόνιμο τον κίνδυνο του εθνικού αφανισμού, επιβάλλεται να ζούμε σύμφωνα με τη δική μας ελληνορθόδοξη παράδοση και να καλλιεργούμε τις δικές μας αξίες, γιατί μόνο έτσι μπορούμε να κρατήσουμε την ελληνική μας συνείδηση και να διασώσουμε την ουσία μας.

Γι' αυτό σας συγχαίρω για τις ωραίες αυτές εκδηλώσεις, που διοργανώνετε, και εύχομαι κάθε επιτυχία.

22/12/1994

Κλαίρη Αγγελίδου



Από τον Αγιασμό των Υδάτων εις την Κοινότητα Παμμεγίστων Ταξιαρχών, Margate.

Ομιλία του Πρέσβεως της Ελλάδος κ. Ηλία Γούναρη

“Τους τρεις μεγίστους φωστήρας...
συνελθόντες ύμνοις τιμήσωμεν”

Χαρμόσυνη ημέρα η σημερινή, ημέρα μνήμης ιερής, ημέρα πνευματικού αναλογισμού και θείας αναβάπτισης.

Γιοτράζουμε και τιμούμε σήμερα ως Χριστιανοί και Έλληνες τρεις υπέρλαμπρες μορφές, Βασίλειον τον Μέγαν, Γρηγόριον τον Θεολόγον και Ιωάννην τον Χρυσόστομον.

Με δέος αποκαλυπτόμεθα μπροστά σ' εκείνη την ιερή ιστορική στιγμή, που το λαμπρότατο αρχαίο ελληνικό πνεύμα, σαν διψασμένη γη, άνοιξε τους κόλπους του να δεχτεί τα θεία νερά ζωής αιωνίου για να καρπίσει στη συνέχεια το υπέροχο και σωτήριο ιδεώδες της Ελληνοχριστιανικής Παιδείας και του Ελληνοχριστιανικού Πολιτισμού. Και δεν ήταν άλλες, παρά αυτές οι τρεις πάνσοφες και άγιες σεπτές μορφές, που τιμούμε σήμερα, οι εμπνευστές και μύστες αυτής της μοναδικής για την ιστορία της ανθρωπότητας Ένωσης.

Η γιορτή των τριών Ιεραρχών, γιορτή της Παιδείας και της Ορθόδοξης Χριστιανικής Εκκλησίας, δεν θα μπορούσε να είναι άλλη, παρά η μεγάλη εκείνη γιορτή, που μέσα της συμπυκνώνει τη διαχρονική και πανανθρώπινη σημασία των ελληνικών γραμμάτων. Δεν θα μπορούσε να είναι άλλη για μας, τους απανταχού της γης, πολύπαθους Οδυσσειές του δύσκολου τούτου αιώνα, παρά θεία πρόσκληση κοινωνίας σώματος και αίματος σωτηρίας.

Μετά την επικίνδυνη συρρίκνωση της ιδέας του Ελληνισμού, που παρατηρήθηκε κατά τον τέταρτον αιώνα μ.Χ., οι Τρεις Ιεράρχες, οι τρεις θεόπνευστοι τούτοι δάσκαλοι, χάρη στην έγκαιρη και την έμπλη πνεύματος αγίου, φωτισμένη παρέμβασή τους, έθεσαν τα θεμέλια στη διατήρηση της Ελληνικής Εθνότητας. Εργάστηκαν άοκνα μέχρι το τέλος της ζωής τους, με

το λόγο και την πράξη, μαστορεύοντας την οργανική σύζευξη Ελληνισμού - Χριστιανισμού, διαιωνίζοντας έτσι και τα δύο μέσα σ' ένα νέο σώμα, εμπεδώνοντάς τα και σηματοδοτώντας, για τη σειρά των αιώνων που θα ακολουθήσουν, το θρίαμβο του Ελληνοχριστιανικού Πολιτισμού.

Και φτάνουμε σήμερα, στην εποχή των Επιτευγάτων και της Τεχνολογίας, και θα φτάνουμε ίσως και αύριο στην εποχή των θαυμάτων να διψάμε για γαλήνη και αλήθεια, για φως και αξίες, για το λιτό, το όμορφο και το αιώνιο. Και πηγαίνουμε πάλιν σ' αυτούς, στα θεία λόγια και διδάγματά τους, στην αστείρευτη πηγή της σοφίας που μας κληροδότησαν, για να βαπτισθούμε και να ξαναδώσουμε ζωή στην παραφθαρμένη και δύστυχη κοινωνία μας.

Εθνικός λοιπόν για μας ο χαρακτήρας της σημερινής μεγάλης ημέρας της Χριστιανοσύνης. Εθνικό και ιερό το χρέος

του μας καλεί να επιτελέσουμε η σημερινή μας σύναξη στα χώματα τούτης της ξένης πατρίδας.

Η εθνική μας επιβίωση έχει την εξαίρετη και μοναδική τιμή, να φέρει συνυφασμένη στο ρούχο της όλη τη βαρύτιμη πεμπουσία του αρχαίου ελληνικού πνεύματος και τις αιώνιες και σωτήριες αλήθειες της Ορθόδοξης Χριστιανοσύνης.

Ας κρατήσουμε τούτο το ρούχο άφθαρτο και καθαρό και ας ντύσουμε μ' αυτό τα παιδιά μας. Ας τα παιδαγωγήσουμε και ας τα βοηθήσουμε όλοι με υπομονή και γνώση, δάσκαλοι, κλήρος και γονείς, να έρθουν εδώ, σ' αυτόν τον ευώδη λειμών του εξανθρωπισμού και της αληθινής μόρφωσης.

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ

ΕΚ ΜΕΡΟΥΣ ΤΟΥ ΥΠΑΤΟΥ ΑΡΜΟΣΤΟΥ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ Κ.Ε.Α.

Συγκεντρωθήκαμε απόψε σ' αυτό τον ιερό χώρο για να τιμήσουμε μια διπλή γιορτή του Ελληνισμού, γιορτή της Θρησκείας και της Παιδείας μας. Ο Εξοχότατος Υπάτος Αρμοστής της Κύπρου κ. Α. Αγγελίδης λυπάται που δεν του ήταν δυνατό να τερευρεθεί σ' αυτή τη γιορτή. Στέλλει σε όλους το χαιρετισμό του. Συγχαίρει το Σεβασμιότατο για την πρωτοβουλία και τις προσπάθειές του να εορτασθεί η μέρα αυτή με λαμπρότητα. Συγχαίρει επίσης το Σεβασμιότατο, τους εκπαιδευτικούς φορείς, όλους τους εκπαιδευτικούς και όσους συμβάλλουν στην επιτυχία αυτών των εκδηλώσεων.

Ο εορτασμός τέτοιων εκδηλώσεων από τους Έλληνες και ιδίως τους αποδήμους ενέχει μεγάλη σημασία και αξία. Ανανεώνει τους δεσμούς με τα μεγάλα ηθικά αναστήματα της θρησκείας μας, τους τρεις Μ. Ιεράρχες που υπήρξαν και συντελεστές μεγάλοι στη σύζευξη του Χριστιανισμού και της Ελληνικής Παιδείας. Χριστιανισμός και Παιδεία, τα δύο βασικά συνθετικά του Ελληνισμού. Ταυτόχρονα βασικοί παράγοντες της επιβιώσής του.

Ο Ελληνισμός σε δύσκολες ιστορικές στιγμές έστρεφε πάντα το βλέμμα στην Εκκλησία και στους φορείς της Παιδείας, αναμείνοντας τη δυναμική συμβολή τους στους αγώνες για την επιβίωσή του.

Η γνωστή ρήση του Κωστή Παλαμά πως "οι Μαρθώνες γεννούν τους Παρθενώνες" μπορεί άνετα να αντιστραφεί. Γιατί δε θα υπήρχε Ελληνισμός αν δε στηριζόταν στις διαχρονικές του αξίες και την Παιδεία του, από τα αρχαία χρόνια μέχρι σήμερα.

Θρησκεία και Παιδεία βοήθησαν το έθνος μας να επιβιώσει. Θρησκεία και Παιδεία βοήθησαν και στην επιβίωση της Κύπρου μας παρά της ποικιλώνυμες κατακτήσεις που πέρασε. Σ' αυτά προσβλέπει και σήμερα η Κύπρος με τη μισή της γη κάτω από τούρκικη κατοχή και την ιστορία της να πλαστογραφείται.

Σήμερα σ' αυτή τη μεγάλη γιορτή δε μπορούμε παρά να υπενθυμίσουμε όλους πως στην τουρκοκρατούμενη πλευρά της Κύπρου οι εκκλησιές μας όχι μόνο μένουν αλειτούργητες από το 1974 αλλά και λεηλατημένες, με τις αγίες εικόνες και τα ιερά σκεύη τους να ξεπουλιούνται στις αγορές της



Ο κ. Ηλίας Γούναρης

Ευρώπης. Τα σχολεία βουβά και ερειπωμένα.

Παρακαλώ να μου επιτρέψετε να αναφέρω λίγα απ' όσα έγραφε στις 13 του Γενάρη 1995 στην Ελληνική Επιτροπή Αλληλεγγύης για τα Εθνικά θέματα η δασκάλα των εγκλωβισμένων παιδιών της Καρπασίας Ελένη Φωκά.

"Μετέωροι στεκόμαστε μπροστά στα κατεστραμμένα εικονοστάσια στον άδειο χώρο όπου βρίσκονταν οι όμορφες βυζαντινές, αλλά κλεμμένες σήμερα εικόνες μας. Πονάει η ψυχή μας για την εθνική, θρησκευτική και πολιτιστική λεηλασία, για τα κλεμμένα ιερά κειμήλια και σκεύη μας.

Στην ίδια επιστολή λέει : "Εμείς οι εγκλωβισμένες δασκάλες προσπαθούμε με κάθε τρόπο, παρά τις δυσκολίες και την έλλειψη βιβλίων και μέσων, να κρατήσουμε τα σχολεία. Τα παιδιά μας φοιτούν, δυστυχώς, σε σχολεία - ερείπια, που δεν έτυχαν σεβασμού από τις κατοχικές δυνάμεις". Και άλλα πολύ σημαντικά για όλους μας έγραψε η ηρωίδα δασκάλα της Καρπασίας.

Τελειώνει την επιστολή της ως εξής:

"Όμως, παρ' όλες τις δυσκολίες, όλοι οι εγκλωβισμένοι θα παραμείνουμε ριζωμένοι στη γη των προγόνων μας. Μπροστά στο δράμα, τον εξευτελισμό και την εθνική καταστροφή που ζούμε, ζητούμε τη βοήθεια του απανταχού Ελληνισμού και της διεθνούς κοινότητας για την αποκατάσταση της εθνικής μας αξιοπρέπειας".

Σήμερα στη γιορτή των Γραμμάτων και των Δασκάλων, τιμής ένεκεν, αφιερώνω τούτο το χαιρετισμό στους δασκάλους της Β. Ηπείρου και στις τρεις εγκλωβισμένες δασκάλες της Καρπασίας. Σ' αυτούς τους δασκάλους και τις δασκάλες που αληθινά Έλληνες και Ελληνίδες φυλάνε Θερμοπύλες στα μαρτυρικά ακριτικά σύνορα του Ελληνισμού.

Έλλη Παπαφώτη

Προϊσταμένη Κυπριακής Εκπαιδευτικής Αποστολής

Αγία Σοφία, 30.1.1995

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ κ. ΧΑΡΗ ΣΟΦΟΚΛΕΙΔΗ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ ΛΟΝΔΙΝΟΥ



Ζούσαν κάποτε δύο λαοί. Ο πρώτος λάτρευε ένα δέντρο σαν Θεό. Κάποτε όμως έφτασε ο πολιτισμός, που ξερίζωσε το δέντρο, για να περάσει αυτοκινητόδρομος. Ο λαός αυτός έχασε πλέον το Θεό του, την πίστη του, τα ιδανικά του, με αποτέλεσμα να χαθεί και ο ίδιος.

Αλλά και ο δεύτερος λαός λάτρευε για θεό του ένα βράχο. Κάποτε οι άνθρωποι αυτοί έφυγαν ως εργάτες σε άλλα μέρη του κόσμου. Μακριά, έτσι, από το βουνό τους, έχασαν και αυτοί τι Θεό του, με αποτέλεσμα να απορροφηθούν και στο τέλος να εξαφανισθούν.

Οι Τρεις Ιεράρχες που γιορτάζουμε τώρα, είναι οι φωτεινές εκείνες μορφές της εκκλησίας μας που μέσα στους δύσκολους τούτους χρόνους των μεγάλων αναθεωρήσεων έρχονται να μας υπενθυμίσουν τις αιώνιες αλήθειες του ελληνοχριστιανικού μας πολιτισμού, να μας προσφέρουν τα αιώνια εκείνα σπρίγματα που χρειαζόμαστε και να μας ενισχύσουν τόσο στους χριστιανικούς και εθνικούς μας αγώνες, όσο και στους αγώνες της καθημερινότητας για ολοκλήρωση, ευτυχία, και προκοπή. Και τούτο γιατί οι Τρεις Ιεράρχες δεν υπήρξαν μόνο οι τρεις μέγιστοι "φωστήρες της τρισηλίου Θεότητας", οι απaráμιλλοι σύλλοι της Ορθοδοξίας και οι "μελίρρυτοι ποταμοί της σοφίας", αλλά και οι μεγάλοι Διδάσκαλοι της Οικουμένης και οι Παιδαγωγοί του κόσμου. Δικαιολογημένα, λοιπόν, και εμείς γιορτάζουμε τη μνήμη τους και υμνούμε το περισπούδαστο έργο τους.

Τελειώνοντας θέλω να τονίσω τούτο. Σε κρίσιμες μέρες εθνικών δοκιμασιών, όπως είναι αυτές που ως Κύπρος και γενικότερα ως Ελληνισμός και Έθνος αντιμετωπίζουμε, σκληρό και αδυσώπητο έρχεται το ερώτημα της Ηλέκτρας, που στον Ορέστη του Ευριπίδη σε στιγμές προσωπικής υπερέντασης και απόγνωσης εξωτερικεύει τον εσωτερικό της φόβο και καμμό.

"Πώς μόνη σωθήσομαι, ανάδελφος, απάτωρ, άφιλος".

Δηλαδή, πώς θα σωθώ μόνη μου, χωρίς αδέλφια, πατέρα και φίλους. Μοιάζουν τα λόγια τούτα σαν ερώτημα που η Κύπρος, ο ίδιος ο Ελληνισμός, εμείς οι απόδημοι, απευθύνουμε σήμερα στον εαυτό μας.

Πιστεύω πραγματικά ότι οι Τρεις Ιεράρχες και Μεγάλοι Πατέρες της Εκκλησίας μας με την ίδια τους τη ζωή και το παράδειγμά τους δίδουν και σε μας τις σωστικές απαντήσεις που χρειαζόμαστε και μας φωτίζουν στην πορεία μας, γιατί σε τελευταία ανάλυση μας υπενθυμίζουν ότι μαζί μας, κοντά μας, είναι ο Θεός και επομένως δεν είμαστε μόνοι.

Κύριε Καθηγητά, καλώς μας ήλθατε. Πολύ σας ευχαριστούμε που σας έχουμε σήμερα κοντά μας.

Ευχαριστώ

Χάρης Σοφοκλείδης

Λονδίνο, 30/1/1995

Ο ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΟΝΟΣ HARROW

Όπως κάθε χρόνο έτσι και φέτος η Κοινότητα του Αγίου Παντελεήμονος, Harrow και Περιχώρων εόρτασε μεγαλοπρεπώς την μεγάλη και σπουδαία Εορτή των Τριών Ιεραρχών και των Ελληνικών Γραμμάτων.

Η εορτή αυτή ήταν -όπως και η Ιερά Αρχιεπισκοπή μας πρότεινε- δεκαπενθήμερη. Οι εκδηλώσεις έλαβαν χώρα στους Κοινοτικούς χώρους (Ιερό Ναό Αγίου Παντελεήμονος και Κοινοτική Αίθουσα), καθώς και στο Ελληνικό Σχολείο της Κοινότητας.

Την Κυριακή 22α Ιανουαρίου 1995 ο Ιερατικός Προϊστάμενος ανέγνωσε στην Εκκλησία την εμπνευσμένη Εγκύκλιο του Σεβ. Αρχιεπισκόπου Θυατείρων και Μεγ. Βρετανίας κ. Γρηγορίου, που αναφέρονταν στην εν λόγω Εορτή. Αυτό αποτέλεσε την εισαγωγή στον δεκαπενθήμερο εορτασμό.

Λίγες ημέρες αργότερα, το Σάββατο 28η Ιανουαρίου 1995, οργανώθηκε από το Σχολείο της Κοινότητας ειδική εορτή, κατά την οποία μαθητές απήγγελλαν ποιήματα και άλλα εορταστικά κείμενα, και η δασκάλα Κα. Μαριάννα Μάρκου (μέλος της Κ.Ε.Α.) ομίλησε με επίκαιρο θέμα. Την εκδήλωση παρηκολούθησαν όλοι οι μαθητές του Σχολείου, πολλοί γονείς και άλλοι φίλοι του Σχολείου.

Την επόμενη ημέρα, Κυριακή 29η Ιανουαρίου 1995, πραγματοποιήθηκε ο επίσημος εορτασμός που οργανώσε η Κοινότητα. Σ' αυτόν παρευρέθηκαν εκπρόσωποι (μαθητές και γονείς) όλων των Ελληνικών Σχολείων της περιοχής του Harrow και των περιχώρων αυτού. Αξίζει να σημειωθεί ότι υπάρχουν τέσσερα Ελληνικά Σχολεία στην περιοχή. Επίσης δε, τον εορτασμό τίμησε με τη παρουσία του και ο Βουλευτής της περιοχής κ. Hugh Dukes, ο οποίος εκπροσωπεί στο Βρετανικό Κοινοβούλιο την ανατολική (γεωγραφικά) πλευρά του Harrow.

Κατά την διάρκεια της ειδικής Ευχαριστήριας Δοξολογίας και Προσευχής, που τελέσθηκε μετά το πέρας της Θείας Λειτουργίας, ομίλησε, με γλαφυρότητα κι επιτυχία, ο Διευθυντής του Ανεξάρτητου Ελληνικού Σχολείου Harrow κ. Γιάννης

τάσιος (μέλος της Κ.Ε.Α.), με θέμα "Το εκκλησιαστικό και εκπαιδευτικό έργο των Τριών Ιεραρχών". Τους παρευρεθέντες χαιρέτησαν ο Βουλευτής, ο οποίος συγκίνησε τους πάντες με ο ύφος και τα φιλελληνικά μηνύματά του, καθώς και ο κ. Παναγιώτης Γιακουμή, Πρόεδρος του Συλλόγου Γονέων του Ελληνικού Σχολείου στο Pinner (Harrow).

Ο κ. Γιακουμή, μεταξύ άλλων, είπε: "...Εμείς οι συνεχιστές και πιστοί στο έργο των Τριών Ιεραρχών, των δασκάλων των Ελληνικών Γραμμάτων, έχουμε καθήκον να μεταδώσουμε αυτή την πίστη και συνεπώς να αναπτύξουμε τις δραστηριότητές μας στο έργο που πωμισθήκαμε στην Παροικιακή Εκπαίδευση, με την οποία επιδιώκουμε να κρατήσουμε ζωντανά αυτά τα διδάγματα μέσα στην Παροικία μας.

Είπα να επιτύχουμε τούτο τον ιερό σκοπό, χρειάζομαστε πρώτα και πάνω απ' όλα να ενδυναμώσουμε την ενότητα, η οποία έχει επιτευχθεί με την ίδρυση του Ενιαίου Φορέα Ελληνικής Παροικιακής Εκπαίδευσης (ΕΦΕΠΕ), υπό την προεδρία του

Αρχιεπισκόπου ημών κ.κ. Γρηγορίου. Έτσι που να πιστρατεύσουμε τον κάθε συμπατριώτη και συμπατριώτισσα στην πάλη για την δημιουργία των απαιτούμενων προϋποθέσεων, οι οποίες θα συμβάλλουν στην περαιτέρω διατήρηση της εθνικής, ηθικής και πολιτιστικής μας ταυτότητας, και κατά συνέπεια στην επιβίωση της οντότητας και του εθνικού χαρακτήρα της Παροικίας μας.

Η διδασκαλία της Ελληνικής γλώσσας, των ηθών και των αξιών μας, αποτελούν την πιο σημαντική και επιβεβλημένη προϋπόθεση με την οποία ταχθήκαμε να δημιουργήσουμε. Είναι αδιανόητο να πιστεύουμε ότι αν συντηρήσουμε τις παραδόσεις μας, αν δεν επιτύχουμε πρώτα να διδάξουμε την μητρική μας γλώσσα στα παιδιά μας, και αν δεν επιτύχουμε να ενσάρκωθούν τα καλά του πολιτισμού και της



Από τον επίσημο εορτασμό των Ελληνικών Γραμμάτων, την Κυριακή 29η Ιανουαρίου 1995, στον Ι.Ν. Αγ. Παντελεήμονος. Διακρίνονται από αριστερά, όρθιοι οι, Παναγιώτης Γιακουμή, Αχιλλέας Χρήστου, Λουκάς Δημητρίου, Χρ. Χρυσόστομος, Σάββας Ιωάννου, και καθιστοί οι, Γεώργιος Ονούφριου, Παντελής Δημοσθένους, Hugh Dykes (MP), Οικον. Αναστάσιος Δ.

θρησκείας μας.

Γι αυτό, λοιπόν, επιβάλλεται να συμβάλλουμε και να κάνουμε ακόμα λίγο περισσότερο απ' ό,τι κάνουμε σήμερα, τόσο σε τοπικό επίπεδο στις Σχολικές Επιτροπές, όσο και σε κεντρικό επίπεδο, στον αγώνα για ενότητα και ενδυνάμωση του ΕΦΕΠΕ".

Στην συνέχεια οι εκπρόσωποι των Σχολείων, η ηγεσία της Κοινότητας, ο επισκέπτης Βουλευτής και αρκετά άτομα από το εκκλησίασμα παρεκάθησαν σε γεύμα στην Κοινοτική Αίθουσα, το οποίο προσέφερε ο εκ των Αντιπροέδρων της Κοινότητας κ. Παντελής Δημοσθένους, Άρχων Μέγας Σκευοφύλαξ του Οικουμενικού Πατριαρχείου, εις μνήμην του μακαριστού πατρός του Ιωάννου.

Κατά την διάρκεια του γεύματος αντηλλάγησαν φιλοφρονήσεις μεταξύ του Ιερατικού Προϊσταμένου και του Βουλευτή κ. Dykes. Ο δε Ιερέας προσέφερεν, εκ μέρους του Κοινοτικού Συμβουλίου και της Κοινότητας ολόκληρης, αναμνηστικά δώρα στον Βουλευτή, για την τιμή που έκανε στην Κοινότητα να παρευρεθεί στην σημαντική αυτή, για τον Ελληνισμό και την Ορθοδοξία, εκδήλωσή της.

Την επόμενη ημέρα, Δευτέρα 30ή Ιανουαρίου 1995, που ήταν η αγιώνυμος ημέρα των Τριών Ιεραρχών, τελέσθηκε στον Ιερό Ναό Αγ. Παντελεήμονος η Ιερά Ακολουθία του Όρθρου και Πανηγυρική Θεία Λειτουργία, την οποία -παρ' ότι ήταν καθημερινή ημέρα- παρηκολούθησε πλήθος πιστών.

Λίγες ημέρες αργότερα, την Κυριακή 5η Φεβρουαρίου 1995, η Κοινότητα είχε την μέγιστη τιμή, αλλά και ευλογία, να φιλοξενήσει τον Θεοφιλέστατο Επίσκοπο Κυανέων κ. Χρυσόστομο, ο οποίος ετέλεσε την Αρχιερατική Θεία Λειτουργία και ομίλησε θαυμάσια με θέμα την "Πίστη στην ζωή των Χριστιανών", ολοκληρώνοντας έτσι πανηγυρικά τον δεκαπενθήμερο αυτό Εορτασμό των Τριών Ιεραρχών και των Ελληνικών Γραμμάτων.

Από τα παραπάνω καταδεικνύεται πως ο εν λόγω εορτασμός στην Κοινότητα του Αγ. Παντελεήμονος είχε εφέτος μία ξεχωριστή αίγλη κι ένα χαρακτήρα πλούσιας και γνήσιας ελληνορθόδοξης εορτής.

Οικον. Αναστάσιος Δ. Σαλαπάτας



Ο κ. Γιάννης Αδαμαντίου Χατζηπατέρας απευθύνει ευχαριστήρια προσφώνηση μετά το τέλος της ομιλίας του καθηγητή κ. Κρικώνη στον Καθεδρικό Ναό Αγίας Σοφίας.

Η ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΩΝ ΤΡΙΩΝ ΙΕΡΑΡΧΩΝ ΠΕΡΙ ΕΙΡΗΝΗΣ

του Καθηγητή του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης Δρος Χρήστου Κρικώνη

Ομολογώ ότι αισθάνθηκα κάποιο δισταγμό για να καταπιασθώ και να διαπραγματευθώ ένα τόσο σοβαρό και αμφιλεγόμενο στις ημέρες μας θέμα, όπως είναι το θέμα της ειρήνης, αλλά, όπως λέγει ο Γρηγόριος ο Θεολόγος, "λύει μου την γλώσσαν η προθυμία, και περιφρονώ τον ανθρώπινον νόμον διά τον νόμον του Πνεύματος και δίδωμι τον λόγον εις την ειρήνην".

Από τη μελέτη της παγκόσμιας ιστορίας προκύπτει ότι ο άνθρωπος από των αρχαιοτάτων χρόνων και σε όλη τη μακραίωνη πορεία του είχε και έχει έντονη στην ψυχή του την επιθυμία και τον πόθο της ειρήνης. Ο πόθος για την ειρήνη είναι από τους βαθύτερους πόθους της ανθρώπινης ψυχής και μάλιστα της νεανικής. Τον πόθο αυτό οι άνθρωποι εκδηλώνουν με πολλούς και ποικίλους τρόπους· ο απλούστερος, ο ευκολότερος και ο οικονομικότερος είναι απλά να ομιλούν ή να συζητούν για την ειρήνη. Άλλωστε η απλή συζήτηση για την ειρήνη δεν κοστίζει ούτε δεσμεύει κανένα. Αλλά τα λόγια, για να έχουν νόημα, πρέπει να συνοδεύονται με έργα, και μάλιστα με έργα δικαιοσύνης, γιατί από την έλλειψη αυτών ακριβώς πάσχει σήμερα η ανθρωπότητα. Γι' αυτό και βλέπομε να επικρατούν οι πόλεμοι και οι συγκρούσεις αντί της ειρήνης, η αδικία και η καταπίεση αντί της δικαιοσύνης. Οι εμπλοκές σε πολεμικές περιπέτειες και οι συγκρούσεις είναι συχνότερες, χωρίς να λείπουν και κάποιες προσπάθειες φιλειρηνικές και αγώνες ειρηνόφιλων για την επικράτηση της ειρήνης.

Έτσι διαπιστώνεται ότι το ύψιστο αυτό κοινωνικό αγαθό της ειρήνης ποτέ δεν ήταν μία μόνιμη κατάσταση στις ανθρώπινες σχέσεις, όπως, όποτε και όπου επικράτησε δεν ήταν ανόθευτη. Οι άνθρωποι, ή καλύτερα η απάνθρωπη κακία τους, δεν άφησε δυστυχώς τις περισσότερες φορές το αγαθό της ειρήνης να επικρατήσει, αλλά, όταν και όπου διασώθηκε από την απάνθρωπη μανία, έμεινε καχεκτικό, όπως ένα φυτό που αναγκάζεται να αναπτύσσεται σε ανήλιους και άνυδρους τόπους.

Και ενώ το αγαθό της ειρήνης είναι "υπόθεσις πάνδημος", ενδιαφέρει δηλαδή όλους και το όνομά της αγκούγεται σχεδόν παντού και από όλους, ειρήνη όμως δεν υπάρχει.

Και αυτό συμβαίνει για δύο κυρίως λόγους : α) γιατί αγνοήθηκε πεισματικά ότι η εξωτερική ειρήνη στις ανθρώπινες κοινωνίες, δηλαδή η ειρήνη την οποία επιδιώκουν οι διάφοροι ηγέτες των λαών στις μεταξύ τους σχέσεις είναι αποτέλεσμα της (εσωτερικής) ειρήνης της ψυχής του κάθε ανθρώπου, και η επικράτησή της εξαρτάται άμεσα και αποκλειστικά από την πραγματική και ουσιαστική ύπαρξη της ειρήνης στην ψυχή του κάθε ανθρώπου, και β) γιατί περιφρονήθηκε συστηματικά και καταπατήθηκε βάνουσα η αρετή ως υποδομή για την απόκτηση και επικράτηση της ειρήνης.

Σε κάθε εποχή, ιδιαίτερα στη σημερινή εποχή, εποχή ουσιαστικής αποστασίας και αρνήσεως, οι άνθρωποι ανεπίτρεπτα αγνοούν, περιφρονούν και

χλευάζουν στην πρακτική της καθημερινής ζωής τους το μοναδικό δημιουργό της ειρήνης, το Θεό. Θεοποιούν τον εαυτό τους και εναποθέτουν τις ελπίδες τους στη δική τους δύναμη και στηριζόμενοι επάνω σ' αυτήν σχεδιάζουν και συζητούν για την ειρήνη, στην οποία δεν πιστεύουν, αλλά υποκρίνονται ότι επιθυμούν.

Ο υπερτροφικός εγωϊσμός των συνήθως μακράν του Θεού ανθρώπων δεν επιτρέπει την επικράτηση της ειρήνης στις ανθρώπινες σχέσεις και ούτε στον κόσμο ολόκληρο. Γι' αυτό υποφέρομε, γιατί προσπαθούμε με ψεύτικα μέσα και ενεργούμε με υποκριτικούς τρόπους. Συνέπεια αυτού είναι οι πολυάριθμοι τοπικοί, εθνικοί ή εμφύλιοι πόλεμοι, και μάλιστα μέσα στον αιώνα που φεύγει, οι δύο παγκόσμιοι πόλεμοι, χωρίς δυστυχώς να έχουν εκλείψει ακόμη τα σύννεφα ενός πιθανού πυρηνικού ολοκαυτώματος, που συσσωρευμένο απειλούν να αφανίσουν όχι απλώς την ειρήνη ή μόνο ολόκληρο το ανθρώπινο γένος, αλλά τον ίδιο τον πλανήτη μας.

Για φαντασθείτε, το καθόλου απίθανο ενδεχόμενο η καταστροφή ολοκλήρου του ανθρώπινου γένους να μη μας κάνει τόσο αίσθηση και να αντιμετωπίζομε τα ακόμη χειρότερο ενδεχόμενο, τον αφανισμό ολόκληρου του πλανήτη μας. Είναι αδιανόητο, είναι εξωφρενικό. Και να σκεφθεί κανείς ότι σήμερα υπάρχουν τόσα ειρηνιστικά κινήματα με φιλειρηνικά συνθήματα χωρίς να έχουν κάποια αποτελέσματα για την ειρήνη, που μένει πάντα ένα όνειρο απατηλό.

Ο Χριστιανισμός δεν αναγνωρίζει διάκριση των ανθρώπων μέσα στην κοινωνία, παρά μόνο τη διάκριση ευσεβών και ασεβών· αλλά επειδή βρίσκεται σε συνεχή επαφή με τον κόσμο, άλλοτε αρνητικά αντιτιθέμενος σ' αυτόν, και άλλοτε θετικά προσπαθώντας να τον επηρεάζει, δεν μπορεί να αγνοήσει την αντικειμενικά, δυστυχώς, υπάρχουσα διάκριση μέσα στην κοινωνία. Γι' αυτό ακριβώς που από την πρώτη στιγμή της εμφανίσεώς του και συνεχίζει να παίρνει θέση απέναντι στα οποιαδήποτε εμφανιζόμενα κοινωνικά φαινόμενα.

Ειδικότερα για το πολυσυζητημένο και πολύ συχνά διαστρεβλωμένο θέμα της ειρήνης πολλοί διερωτώνται : Τί έχουν να μας πουν οι Τρεις Ιεράρχες για ένα τόσο σημαντικό κοινωνικό θέμα, όπως είναι το θέμα της ειρήνης; Γιατί αυτοί ήταν βέβαια άνθρωποι σπουδαίοι και σημαντικοί στο χώρο της Εκκλησίας όπου και διακρίθηκαν στα γράμματα - γι' αυτό άλλωστε και εορτάζονται ως προστάτες των γραμμάτων -, αλλά τα θέματα - λένουν - με τα οποία ασχολήθηκαν ήταν εκκλησιαστικά και θεολογικά. Η απάντηση στα ερωτήματα αυτά είναι ότι πράγματι οι Τρεις Ιεράρχες ασχολήθηκαν με πνευματικά θέματα και με μεταφυσικά προβλήματα των ανθρώπων, αλλ' όχι μόνο με αυτά.

Γιατί, όπως φαίνεται από τα θέματα με τα οποία καταπιάνονται στις Ομιλίες, Επιστολές, Δοκίμια και Πραγματείες τους και ακόμη όπως αποδεικνύεται από τους συνεχείς αγώνες τους στην καθημερινή ζωή μ

την άμεση επαφή τους με τους ανθρώπους, οι Τρεις Ιεράρχες (και όλοι σχεδόν οι πατέρες της Εκκλησίας) σχολήθηκαν, και μάλιστα πολλές φορές πολύ πιτυχημένα, με τα προβλήματα που ενδιέφεραν τον όσμο. Και αυτό γιατί πίστευαν, και βέβαια ιδάσκουν, ότι και η επίγεια ζωή των ανθρώπων είναι έσα στο σχέδιο της Θείας Πρόνοιας και ότι η ιωνιότητα προϋποθέτει μία θεοφιλή ζωή μέσα στον όσμο αυτό.

Οι Τρεις Ιεράρχες, Βασίλειος ο Μέγας, Γρηγόριος Θεολόγος και Ιωάννης ο Χρυσόστομος, οι μεγάλοι αυτοί Οικουμενικοί διδάσκαλοι της Ορθοδόξου Εκκλησίας, οι μέγιστοι φωστήρες της τρισηλίου θεότητος, μεστοί σοφίας και θεογονωσίας, ραστηριοποιήθηκαν μέσα στην ταραγμένη κοινωνία τους και αντιμετώπισαν ανάλογα με την ειρήνη οινωνικά προβλήματα της εποχής τους. Πολλά από αυτά τα πολύπλοκα και δύσκολα κοινωνικά προβλήματα εμφανίζονταν επείγοντα και απαιτούσαν πιτακτικά τη λύση τους.

Οι Τρεις Ιεράρχες, έμπλεοι πίστεως προς το Θεό και εμπορούμενοι από πραγματική αγάπη για τον άνθρωπο, κατόρθωσαν με επιδέξιους χειρισμούς, τόσο ε τις θεωρητικές συζητήσεις και τις δογματικές συλλήψεις τους, όσο και με το προσωπικό παράδειγμά τους και την έμπρακτη βίωση της χριστιανικής ζωής, να ανταποκριθούν όχι μόνο στις πνευματικές συζητήσεις, αλλά και στις κοινωνικές και πρακτικές ανάγκες των ανθρώπων.

Ανάλογα φαινόμενα και προβλήματα με την εποχή των Τριών Ιεραρχών, με διαφορετικές όμως εξωτερικές συνθήκες, αντιμετωπίζει και η σημερινή ποχή μας, όπως και κάθε εποχή, κατά την οποία οι άνθρωποι ζουν μέσα σε έναν άκρατο καταναλωτισμό, να αναισχυντο ευδαιμονισμό και διακρίνονται για την απροσχημάτιστη αμφισβήτηση των ηθικών αξιών και την ασυγχώρητη άρνηση των χριστιανικών αρχών.

Η ανάγκη για αναδιάρθρωση των σημερινών οινωνιών και η αναδιοργάνωση των θεσμών και ομών της κοινωνίας μας σε νέες, υγιείς βάσεις, που να ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις των ανθρώπων, οι ποίοι θέλουν να ζήσουν με χριστιανικές αρχές και να χουν ειρηνική συμβίωση στις μεταξύ τους σχέσεις, οδηγεί την ανθρωπότητα πιό κοντά στα χριστιανικά ιδάγματα που μας κληροδότησαν οι Τρεις Ιεράρχες.

Και επειδή η μεγάλη αμάθεια, ο άκρατος γωϊσμός μεταξύ των ατόμων και ομάδων και κυρίως η παραπληροφόρηση του κοινού από τους ιρηνοκάπηλους κάθε εποχής επιτείνουν τη σύγχυση ύρω από μία έννοια τόσο απλή και από ένα θέμα τόσο αυτό για όλους, όπως είναι το θέμα της ειρήνης, γι' αυτό δεν μπόρεσε ποτέ να γίνει κατανοητό για τον πολύ κόσμο τι πραγματικά είναι ειρήνη.

Γι' αυτό και οι Τρεις Ιεράρχες αισθάνθηκαν την ανάγκη να ασχοληθούν με σοβαρότητα και υπευθυνότητα και με το πρόβλημα της ειρήνης και να ιασφαφίσουν την έννοιά της για να υπάρξει πλέον όχι μόνο σωστή θεωρητική τοποθέτηση για το θέμα αυτό, αλλά και να προκύψει κάποια πραγματική ωφέλεια στην πράξη για τους ανθρώπους.

Έτσι λοιπόν ο Χρυσόστομος λέγει : Πολλοί άνθρωποι θεωρούν ως ειρήνη τον απλό χαιρετισμό,



Ο κ. Χρήστος Κρικιάνης

που γίνεται στο όνομα της ειρήνης, ή τις καθημερινές φιλοφρονήσεις ή την ευχάριστη και ειρηνική διάθεση που επικρατεί στις ευαχίες και στα συμπόσια. Για μένα όμως ειρήνη είναι εκείνη που στην πραγματικότητα συμφωνεί με τη θέληση του Θεού, δηλαδή η "κατά Θεόν ειρήνη". Η ουσία της ειρήνης, σε σχέση με την ιδεολογική τοποθέτηση των ανθρώπων, βρίσκεται στην πνευματική συμφωνία, ήτοι στη σύμπτωση απόψεων, η οποία εναρμονίζει και συμφωνεί με το χριστιανικό φρόνημα και βίωμα, αλλιώς έχομε μία "άκαιρη φιλονεικία", η οποία καθαιρεί την αλήθεια.

Η γνώμη αυτή του Χρυσόστομου για την ειρήνη χωρίς να εισέρχεται στο βάθος του θέματος, παρέχει εγγυήσεις για τη μονιμότητά της ανάμεσα στις ανθρώπινες κοινωνίες. Η έννοια της ειρήνης δε σημαίνει ότι όλοι οι άνθρωποι μπορούν να συμφωνούν σε όλα τα θέματα, λέγει ο Χρυσόστομος· ειρήνη σημαίνει να κόβεις κάθε αρρωστημένο και κάθε βλαβερό που δεν συμπορεύεται και δεν εναρμονίζεται με το υγιές και το κανονικό. Εκείνο που μετράει, λέγει ο Χρυσόστομος, είναι να υπηρετούμε το αγαθό της ειρήνης για τους ανθρώπους, και όχι την εξωτερική μορφή μίας συγκεκριμένης ενέργειας.

Ανάλογη είναι και η γνώμη του Μ. Βασιλείου, ο οποίος παρατηρεί ότι, όταν η ειρήνη περιορίζεται μόνο στο εξωτερικό όνομά της και δεν εισχωρεί στο βαθύτερο νόημά της, τότε οδηγείται σε ανεπίτρεπτες εξαιρέσεις. Όταν κάποιος φέρεται ειρηνικά μόνο σε ορισμένους και κατά επιλεκτικό τρόπο, και αποκλείει τους άλλους από το αγαθό της ειρήνης, τότε γίνεται καταγέλαστη, λέγει ο Μ. Βασίλειος. Στις περιπτώσεις αυτές, όσοι εμπορούνται από τέτοιες ιδέες για την ειρήνη και τις εφαρμόζουν μόνο σε φίλους, τότε η ειρήνη δεν είναι αληθινή, είναι κίβδηλη· εκείνη δε που χωρίζει τους ανθρώπους σε φίλους και εχθρούς και που, για την ίδια τη συμπεριφορά, άλλους αμνηστεύει και άλλους στηλιτεύει, είναι μία διχαστική, μία υποκριτική ειρηνοφιλία.

Ο τρόπος αυτός της εφαρμογής της ειρήνης δημιουργεί σοβαρά προβλήματα ειρηνικής συνυπάρξεως και εξ αιτίας των αντιλήψεων αυτών προκαλεί μίσος αναίτιο.

Ο Μ. Βασίλειος θεωρεί ότι η ιδεολογική και θρησκευτική τοποθέτηση των ανθρώπων χαρακτηρίζει και την κοινωνική συμπεριφορά τους και δίδει ανάλογο περιεχόμενο στις εκδηλώσεις τους· έτσι η γνησιότητα της ειρήνης αποδεικνύεται κυρίως από την καθολικότητα της εφαρμογής της στην καθημερινή πρακτική.

Εξ άλλου, ο Γρηγόριος ο Θεολόγος αναφέρει ότι η ειρήνη δεν είναι δυστυχώς ένα μόνιμο και σταθερό αγαθό, για να το κρατήσει κανείς για πάντα, από τη στιγμή που υποτίθεται ότι το κατέκτησε.

Υπάρχει πνευματικός κίνδυνος, η ειρήνη να μη μπορέσει να διασώσει την ευτυχία ανάμεσά μας, αλλ' αντίθετα να προκαλέσει τη δυστυχία. Συμβαίνει συχνά, παρατηρεί ο Γρηγόριος, όταν μας πολεμούν να γινόμαστε ψυχικά δυνατοί και να ενοούμεθα· και στη συνέχεια, όταν εκλείψει ο εξωτερικός κίνδυνος, να αμελούμε και να διαλυόμαστε. Η κατάσταση αυτή δεν είναι ομαλή, ούτε υγιής, και χρειάζεται θεραπεία.

Χάνομε το αγαθό της ειρήνης και αποδεικνύομαστε έτσι κατώτεροι και αυτών ακόμη των ληστών, που για να πετύχουν στο σκοπό τους συμφωνούν μεταξύ τους, ενώνονται και από κοινού δρουν, λέγει ο Γρηγόριος. Αναφερόμενος ειδικότερα στους διχασμούς που παρουσιάζονται συχνά μεταξύ των πιστών, παρατηρεί ότι δεν συμφωνεί με την στάση αυτή, έστω και αν προέρχεται από ζήλο, γιατί αυτή οδηγεί σε διασπαστικές ενέργειες και καταστρέφει την εκκλησιαστική ειρήνη. Αντιθέτως, τονίζει, πρέπει να επιδιώκουμε την προσέγγιση των διαφορετικών απόψεων και οποιαδήποτε αναφυόμενη διαφορά ανάμεσά μας να μην τη βλέπουμε ως εχθρική, αλλά να τη δεχόμαστε ως μία "αδελφική διάσταση απόψεων", προκειμένου να διασώσουμε το αγαθό της ειρήνης χωρίς να ζημιωθεί η αλήθεια.

Γι' αυτό και τονίζει ότι είναι "κρείσσον εμπαθούς ομονοίας η υπέρ ευσεβείας διάστασις" και μάλιστα λέγει ότι "κρείσσων επαινετός πόλεμος ειρήνης χωριζούσης Θεώ". Και συνεχίζει: δεν είναι επιθυμητή κάθε μορφή ειρήνης, αφού, όπως είναι δυνατό να υπάρξει "στάσις (=διάστασις) βελτίστη", έτσι μπορεί να υπάρξει και "ομόνοια βλαβερωτάτη", αλλ' εγώ, λέγει ο Γρηγόριος, αποδέχομαι "την καλήν και επί τω καλώ και Θεώ συνάπτουσαν" ειρήνην.

Και ξεκαθαρίζει πότε η ειρήνη είναι ωφέλιμη και πότε όχι, δεδομένου ότι υπάρχει και πόλεμος ωφέλιμος, όπως υπάρχει και ειρήνη χειρότερη του σκληροτέρου πολέμου, οπότε στις περιπτώσεις αυτές, λέγει ο Γρηγόριος, το "Πνεύμα οπλίζει τον πραιν μαχητήν ως καλώς πολεμείν δυνάμενον".

Άλλωστε, πρέπει όλοι να γνωρίζουμε, ότι ο λόγος των Πατέρων και ειδικά των Τριών Ιεραρχών είναι πειστικός, γιατί προέρχεται και πηγάζει από την Αγία Γραφή και στηρίζεται στις πλούσιες εμπειρίες της χριστιανικής ζωής. Βλέπουμε ότι οι Τρεις Ιεράρχες θεωρούν την ειρήνη ως αγαθό που απαιτεί σοβαρή υποδομή για τη σύνδεσή της με την αλήθεια και μεγάλη φροντίδα για την απόκτηση και τη διατήρησή της. Είναι δηλαδή, κατά τους Τρεις Ιεράρχες, ένα

αγαθό που πρέπει να έχει μονιμότητα και εφαρμογή χωρίς διακρίσεις σε φίλους και εχθρούς και χωρίς χρονικές εξαιρέσεις.

Έτσι αποδεικνύεται ότι η έννοια της ειρήνης είναι πολυσήμαντη και όχι αυτοσκοπός· και αυτή ενδιαφέρει μόνο, όταν συντελεί στην ειρηνική διαβίωση και αρμονική συνεργασία και ενότητα των ανθρώπων τόσο μεταξύ τους όσο και με το Θεό.

Κατά τη διδασκαλία των Τριών Ιεραρχών, λοιπόν, υπάρχουν δύο είδη ειρήνης: Η ειρήνη του Θεού και η ειρήνη των ανθρώπων. Η διαφορά ανάμεσα στα δύο αυτά είδη της ειρήνης είναι τεράστια και ουσιαστική και οι Τρεις Ιεράρχες (όπως και όλοι οι Πατέρες και η Εκκλησία) δέχονται και συνιστούν χωρίς διαταγμό την ειρήνη του Θεού, γιατί αυτή είναι η μόνη αληθινή ειρήνη και παρέχει εγγυήσεις. Ο Θεός ο ίδιος είναι ειρήνη, η ειρήνη όλων μας.

Χαρακτηριστικά ο Χρυσόστομος τονίζει τη σωτηριώδη αλήθεια, ότι ο Χριστός με τη σταυρική του θυσία συμφιλίωσε τον άνθρωπο με το Θεό και έφερε τη δική του ειρήνη στους πιστούς του. Ο Χριστός με τη σταυρική Του Θυσία και την ανάστασή Του, "συντρίβει", "καταπατεί", "νικά", για να "συνάψει" τα ουράνια και τα επίγεια. Συντρίβει όχι το δεσμώτη και αιχμάλωτο άνθρωπο, αλλά τα δεσμά του· όχι τον ένοχο, αλλά την ενοχή του· χαρίζει ειρήνη, χωρίς να δημιουργεί θύματα, αλλά ανασταίνοντας και ζωοποιώντας.

Και το αντιφατικό είναι ότι ενώ ο Χριστός θυσιάστηκε στο σταυρό για να ειρηνεύσουν οι άνθρωποι, ο κόσμος απαιτεί τη θυσία ανθρώπων για να ειρηνεύσει. Επομένως η ανθρώπινη ειρήνη, δηλαδή η αντίληψη που έχει ο κόσμος για την ειρήνη, αποκτά πρόσκαιρο μόνο ενδιαφέρον και δεν μπορεί να ικανοποιήσει τους ανθρώπους.

Με τα λεγόμενά τους οι Τρεις Ιεράρχες διδάσκουν ότι η αληθινή ειρήνη είναι πρώτα απ' όλα μία δωρεά του Χριστού στους πιστούς του, την οποία δέχονται μόνο όσοι είναι ικανοί να τη διατηρήσουν. Έτσι, η ειρήνη στη Χριστιανική διδασκαλία παίρνει μία τελείως διαφορετική διάσταση, γιατί είναι το αγαθό που κατοικεί στην ψυχή και δεν μπορεί να υπάρξει ειρήνη στον κόσμο αν δεν υπάρχει ειρήνη στην ψυχή. Και δεν είναι δυνατόν να συμβαίνει τίποτε στον εξωτερικό κόσμο, αν δεν συμβαίνει προηγουμένως στην ψυχή.

Γι' αυτό και οι συγκρούσεις μεταξύ των ανθρώπων και οι πόλεμοι μέσα στον κόσμο δεν είναι παρά προϊόντα των ψυχικών συγκρούσεων των ανθρώπων.

Στην εποχή μας ειδικά, ο άνθρωπος είναι μία διχασμένη προσωπικότητα, αλλοτριωμένος πνευματικά και ανήμπορος να καταλάβει πώς θα επιτύχει τον επιδιωκόμενο σκοπό, την απόκτηση της ειρήνης. Οι ενεργειές του είναι σπασμωδικές και συχνά έχουν αντίθετα από τα προσδοκώμενα και επιθυμητά αποτελέσματα. Δεν υπάρχει ένας σαφής και συγκεκριμένος σκοπός, γιατί ο άνθρωπος, ως διχασμένη προσωπικότητα, κυριαρχείται από τον εσωτερικό πόλεμο των παθών της ψυχής του.

Όταν έχουμε ένα τέτοιο άνθρωπο, λέγει ο Ιωάννης ο Χρυσόστομος, ο οποίος λυσομανά εσωτερικά και εκδηλώνει τα αβυσσαλέα πάθη και μίση του στους άλλους, όταν ο ίδιος υποφέρει αφόρητα, βλέποντας

ους άλλους να προοδεύουν και να ευτυχούν, τότε για ιδιά εξωτερική ειρήνη μπορεί να γίνεται λόγος. Ενώ ο άνθρωπος, ο απηλλαγμένος από όλα αυτά τα πάθη, ους φθόνους και τα μίσση της ψυχής, ο ειρηνεύων σωτερικά, χαίρεται στη χαρά των άλλων και υχαριστιέται με την πρόοδό τους.

Και εδώ, στο σημείο αυτό, εστιάζεται η τραγωδία της σύγχρονης εποχής μας ότι, ενώ ο άνθρωπος δεν ιρηνεύει με το Θεό στον οποίο εκήρυξε τον πόλεμο αι βρίσκεται σε εμπόλεμη σχέση μαζί του, επιζητεί ναγυνώσκει την ειρήνη μεταξύ των ανθρώπων.

Η ειρήνη έρχεται με φυσικολογικό αποτέλεσμα στις καταβαλλόμενες κάθε φορά προσπάθειες των ανθρώπων, όταν αυτοί επικαλούνται τη συμπαράσταση ου Θεού, λέγει ο Γρηγόριος. Γιατί τότε ως βάση των ιρηνευτικών προσπαθειών για την επίτευξη της ειρήνης τίθεται η ικανοποίηση άλλων "συμφερόντων" και όχι αποκλειστικά η επίτευξη "συμφωνίας ειρήνης". Και γι' αυτό η απειλή της ειρήνης σήμερα εξαρτάται από τις ιδιοτελείς εκδηλώσεις των ανθρώπων εκείνων, οι οποίοι διασπούν την ειρηνική συμβίωση και υπομακρύνουν την αγάπη από μέσα τους, που αποτελούν τις βασικές προϋποθέσεις για την επικράτηση της ειρήνης, ενώ κατά τον Ιωάννη το Κρυσόστομο βάση των όποιων ειρηνευτικών προσπαθειών πρέπει να είναι το θρησκευτικό βίωμα, και επάνω σ' αυτό πρέπει να στηρίζονται οι ιρηνευτικές προσπάθειες και τα σχετικά οράματα των γι' αυτήν.

Για την ύπαρξη της εσωτερικής αυτής ειρήνης, κατά τους ψυχολόγους και ειδικούς μελετητές του ανθρωπού, απαιτούνται υγιής συναισθηματική ψυχική ζωή και ορισμένες προϋποθέσεις που την συγκροτούν· αυτές είναι, εντελώς πρόχειρα, α) η εσωτερική ψυχική ηρεμία και γαλήνη, β) η καλή προαίρεση και η μεγαλοψυχία, γ) ο αυτοσεβασμός, δ) η μη εγωϊστική αφομοίωση και φανατική προσκόλληση σε ορισμένα μόνο πρόσωπα και πράγματα ή καταστάσεις και ιδεολογίες, και ε) η πίστη στην ίδια τη ζωή, που έχει νόημα και σκοπό ως προερχόμενη από το χορηγό αυτής, το Θεό.

Ο Dr. J. Hadfield σχετικά γράφει· ως ψυχοθεραπευτής, ο οποίος λόγω ειδικεύσεως δεν ενδιαφέρομαι για την Θεολογία, έχω πεισθεί ότι τα διδάγματα της Χριστιανικής Θρησκείας είναι εκείνα που ασκούν τις δυνατότερες επιρροές για τη δημιουργία της εσωτερικής αρμονίας, της ειρήνης, της διανοίας και της εμπιστοσύνης της ψυχής που απαιτούνται για να φέρουν την υγεία σε ένα μεγάλο μέρος ασθενών με ψυχικά νοσήματα.

Η νέα αντίληψη, λοιπόν, για την ειρήνη, όπως αυτή προκύπτει από τη διδασκαλία των Πατέρων της Εκκλησίας και μάλιστα των Τριών Ιεραρχών, έχει Χριστολογική βάση. Γιατί ο Χριστός είναι το παν για τη ζωή των πιστών· είναι η πνοή τους, οι ορατισμοί τους· είναι η απάντηση στα υπαρξιακά τους προβλήματα της καθημερινής ζωής τους μέσα στην κοινωνία.

Σύμφωνα λοιπόν με τη διδασκαλία των Τριών Ιεραρχών, ο Χριστός, ως αρχηγός της ειρήνης, είναι η μοναδική ειρήνη, η αληθινή εσωτερική ειρήνη. Άλλωστε σ' αυτή την εσωτερική ειρήνη και όχι την

εξωτερική, που επιδιώκουν οι μακράν του Θεού άνθρωποι, αναφέρονται οι λόγοι του Κυρίου, όταν λέγει "ειρήνη αφήμι υμίν", "ειρήνην την εμήν δίδωμι υμίν".

Και, για να διευκρινήσει ότι η ειρήνη η δική Του είναι διαφορετική της ειρήνης των ανθρώπων, προσθέτει "ου καθώς ο κόσμος δίδωσιν, εγώ δίδωμι υμίν". Καμιά ειρήνη δεν μπορεί να υπάρξει, χωρίς να έχει προηγηθεί η αποκατάσταση της κοινωνίας με το Θεό. Για την επικράτηση αυτής της ειρήνης η Εκκλησία μας εύχεται κάθε φορά, που τελείται η Θεία Ευχαριστία, επικαλούμενη δεκάδες φορές τις λέξεις "ειρήνη-ειρηνικά".

Πρόκειται για την ειρήνη εκείνη, η οποία χαρακτηρίζει τις σχέσεις των πιστών ανθρώπων με το Θεό και όχι εκείνη που, εκ παρεξηγήσεως, θεωρούμε ως ειρήνη εξωτερική, ως κατάσταση φιλίας μεταξύ των ανθρώπων, ή των ατόμων προς άτομα, ή των λαών προς λαούς, ως την κατάπαυση των μαχών μεταξύ των εμπόλεμων.

Για τέτοια ειρήνη δε μίλησε ο Κύριος και ούτε επαγγέλθηκε ποτέ ότι κομίζει.

Έτσι ο Κύριος τόσο με τη διδασκαλία του όσο και με τη σταυρική Του θυσία εγκαινίασε μία νέα περίοδο ζωής, μια νέα κατάσταση πραγμάτων για τον άνθρωπο, την κατάσταση της Χάριτος και της φιλίας. Σ' αυτήν την κατάσταση, που χαρακτηρίζεται από εσωτερική ειρήνη και δεν επηρεάζεται από τις θλίψεις, τους διωγμούς και τις αδικίες του κόσμου, κυριαρχεί η ρήση του Κυρίου· "ταύτα λελάληκα υμίν ίνα εν εμοί ειρήνην έχητε" και, προβλέποντας τι επρόκειτο να αντιμετωπίσουν οι οπαδοί του, προσθέτει "εν τω κόσμω θλίψιν έξετε· αλλά θαρσείτε εγώ νενίκηκα τον κόσμον", τον κόσμο αυτό στον οποίο κυριαρχεί, αντιθέτως, η κακία, η αμαρτία, η αδικία και η καταπάτηση των στοιχειωδών ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Αυτήν την εσωτερική ειρήνη εχάρισε ο Κύριος στους μαθητές και πιστούς του, καιτοι εγνώριζε πόσο επώδυνη ζωή και θάνατοι τους ανέμεναν. Σχετικά τους προειδοποίησε, και πάντοτε προειδοποιεί, λέγοντας ότι σας αποστέλλω "ως πρόβατα εν μέσω λύκων".

Γι' αυτό οι χωρίς Θεό άνθρωποι γίνονται λύκοι για τους συνανθρώπους τους, γίνονται θηρία ανήμερα για να τους κατασπαράζουν χωρίς συγκίνηση και οίκτο.

Έτσι κατανοείται, διδάσκουν οι Τρεις Ιεράρχες, γιατί το νόημα του Αγγελικού Ύμνου "και επι γης ειρήνην" δεν επεκράτησε ακόμη στη γη. "Η επί γης ειρήνην", παρά τις κατ' έτος, κατά την εορτή των Χριστουγέννων, παρακλήσεις των ανθρώπων προς το Θεό να ευδοκήσει να επικρατήσει επί τέλους και επί της γης, εξακολουθεί επί δύο χιλιάδες χρόνια τώρα να παραμένει όνειρο απραγματοποίητο και προσδοκία εναγώνια. Και βέβαια δεν πρόκειται να επικρατήσει τέτοια ειρήνη, όπως τη ζητούν οι μακράν του Θεού άνθρωποι, γιατί ήδη από τη στιγμή της Ενανθρωπήσεως του Θεού η ειρήνη του Αγγελικού Ύμνου έγινε πραγματικότητα στις ψυχές των πιστών, χωρίς να γίνει αυτό κατανοητό από τον πολύ κόσμο. Μια τέτοια ενότητα μόνο μέσα σε ένα "σύνδεσμο ειρήνης" μπορεί να επιτευχθεί. Και αυτό δείχνει τη μεγάλη σπουδαιότητα της ειρήνης για την

ανθρωπότητα και ταυτόχρονα το υπέροχο ιδεώδες της χριστιανικής κοινωνίας.

Όταν η ίδια η πρακτική της καθημερινής ζωής προβάλλει και εκθειάζει τη σπουδαιότητα της ειρήνης επειδή την αναγνωρίζει ως βασική προϋπόθεση της κατά Θεόν προκοπής και πνευματικής προόδου, τότε δεν είναι απαραίτητο να αναφερθούν ειδικοί λόγοι για να εξαρθεί το αγαθό της ειρήνης· αλλά και αν υποθεθεί ότι χρειάζονται να αναφερθούν, λέγει ο Γρηγόριος, "τί του ημετέρου λόγου το κάλλιστον; Η ειρήνη· προσθήσω δὲ ὅτι και το λυσιτελέστατον· Τι δε το αίσχιστον και βλαβερώτατον; Η "διχόνοια" απαντά.

Αλλά ακριβώς, λόγω της σπουδαιότητάς της αυτής και για τα ανθρώπινα πράγματα, οι Τρεις Ιεράρχες υπογραμμίζουν την αναγκαιότητά της. Γι' αυτό όχι μόνο η ειρήνη του Θεού "υπερέχει πάντα νούν", αλλά και η ειρήνη μεταξύ των ανθρώπων υπερτερεί κάθε άλλης ανθρωπίνης καταστάσεως. Ακόμη, αυτή η αναγκαιότητα της ειρήνης επιβάλλεται από τη διαπιστωθείσα ανεπάρκεια των ανθρώπων και, όπως χαρακτηριστικά παρατηρεί ο Γρηγόριος, η αναγκαιότητα της ειρήνης στηρίζεται στην αρμονία όχι μόνο του Τριαδικού Θεού αλλά και στην επικρατούσα τάξη του φυσικού κόσμου. Η διάταξη της αρμονίας και τάξης του κόσμου θα έχει ως άμεση συνέπεια να παύσει να είναι κόσμος. Γιατί ο "σύμπας κόσμος" παραμένει "κόσμος", το μοναδικό δηλαδή στολίδι, μόνον εφ' όσον "ευσταθεί και ειρηνεύει προς εαυτόν".

Τη σπουδαιότητα αλλά και αναγκαιότητα του αγαθού της ειρήνης δείχνει ακόμη το γεγονός ότι όλοι οι άνθρωποι όλων των εποχών όχι μόνο την επιθυμούν και επιδιώκουν την επικράτησή της, αλλά και είναι πρόθυμοι να αποδυσθούν και σε πολέμους(!) για να την αποκτήσουν ή να μην τη χάσουν. Αυτό, άλλωστε, επιβάλλεται και από την κοινή λογική, γιατί, όπως εύστοχα παρατήρησε και ο ιστορικός Ηρόδοτος, πριν 3.000 χρόνια, "κανένας δεν είναι τόσο ανόητος να προτιμά τον πόλεμο από την ειρήνη, αφού στον μεν πόλεμο οι πατέρες θάβουν τα παιδιά τους, ενώ στην ειρήνη τα παιδιά θάβουν τους γονείς". Ο πόλεμος ως επιλογή ζωής αντί της ειρήνης είναι κάτι το αφύσικο, είναι ανατροπή της φυσικής τάξεως, όπως παρατήρησε και ο Γρηγόριος.

Όλες αυτές οι θεωρίες, όπου επικράτησαν ή επικρατούν και όσο επιδρούν στη διαμόρφωση ανάλογης νοοτροπίας, το μόνο που κατορθώνουν είναι να απογυμνώνουν τον πολιτισμό και να απορραφίζουν τους λαούς από τον κοινωνικό τους οπλισμό, και έτσι να συντηρούν τα φιλοπολεμικά αισθήματά τους και να ματαιώνουν κάθε προσπάθεια για αληθινή ειρήνη.

Τα κύρια προβλήματα που απασχολούν σήμερα την ανθρωπότητα είναι α) πώς θα αποφύγουμε ένα νέο Παγκόσμιο (και μάλιστα Πυρηνικό) πόλεμο και όχι μόνο, αλλά κάθε πιθανό τοπικό με απρόβλεπτες αλλά πάντως γνωστές τις τραγικές συνέπειές του για τους εμπλεκομένους και προ παντός για τους αμάχους. Δεν έχουμε παρά να δούμε τι γίνεται στη Βοσνία και Τσετσενία και β) πώς θα καταστήσουμε τη ζωή μας υλικά και πνευματικά ανθρώπινη. Αλλά για να επιτευχθούν οι στόχοι αυτοί πρέπει να διασφαλισθεί η ειρήνη. Πού όμως στηρίζεται σήμερα η ειρήνη;

Στηρίζεται κυρίως σε συνθήκες συμμαχίας, φιλίας,

μη επιθέσεως, σε αποφάσεις των μεγάλων διεθνών Οργανισμών, αλλά και στους ανταγωνισμούς των εξοπλισμών καθώς και τα διάφορα, ιδιωτικής πρωτοβουλίας, ειρηνικά κινήματα, με πρωτοστάτες ηγετικές προσωπικότητες του πολιτικού πνευματικού κόσμου και της Εκκλησίας. Σκοπός των ειρηνιστικών κινήματων είναι η διάδοση του πνεύματος της ειρήνης μεταξύ των ανθρώπων, η πρόληψη ή αποτροπή των πολέμων.

Αλλά, όπως έχει παρατηρηθεί (Γιεφτουςένκο στο συνέδριο Unesco για την ειρήνη, Πράγα 1979) είναι αδύνατο να αποφευχθεί ή να καταργηθεί κάθε πόλεμος με ψηφίσματα του ΟΗΕ είτε των οποιωνδήποτε άλλων οργανισμών, γιατί στην πραγματικότητα κάθε εμπόλεμη ή μη δύναμη λόγω δυσπιστίας, όπως διδάσκει η πείρα, επιδιώκει την υπεροχή της απέναντι της άλλης και έτσι ματαιώνεται κάθε προσπάθεια για την εξασφάλιση της ειρήνης.

Το κλίμα της δυσπιστίας και η καχυποψία για την ειλικρίνεια των προσθέσεων κάθε αντιπάλου δυνάμεως δεν επιτρέπουν την αποδοχή καμιάς εγγυήσεως για την ειρήνη. Σχετικά παραδείγματα υπάρχουν άφθονα στην Ιστορία.

Έτσι διαπιστώνουμε ότι, η σημερινή ανθρωπότητα διέρχεται μιά περίοδο μεγάλων κοινωνικών αναστατώσεων και μεταβολών που καθορίζουν μιά νέα πορεία. Διαπιστώνεται ακόμη ότι υπάρχει βαθειά κρίση σε όλες τις δομές του πολιτισμού και του κοινωνικού βίου, στην επιστήμη, στις θρησκευτικές δοξασίες, στην Παιδεία. Γι' αυτό χρειάζεται ριζική αλλαγή. Η αλλαγή αποτελεί γενικό πόθο για όλες τις εκδηλώσεις της ανθρωπίνης ζωής. Οι άνθρωποι χρειάζονται ένα ορθό ιδεολογικό προσανατολισμό, ένα πιστεύω με ηθικά κίνητρα. Ο φιλόσοφος ιστορικός Arnold Toynbee έλεγε ότι "η ανθρωπότητα για να επιζηήσει χρειάζεται μιά βαθειά ριζική μεταβολή που θα μας απαλλάξει από τον εγωκεντρισμό και θα μας φέρει σε επαφή με την υπέρτατη πνευματική πραγματικότητα", με το λόγο του Θεού. Η ειρηνική συμβίωση και η επικράτηση της αγάπης στις ανθρώπινες και διεθνείς σχέσεις θα μεταβάλει το κοινωνικό σύστημα και οι δραστηριότητες των ανθρώπων θα ρυθμίζονται από τα χριστιανικά ηθικά διδάγματα. Αλλά το νέο αυτό σύστημα ζωής για να είναι εντελώς καινούργιο πρέπει να έχει ως βάση του την χριστιανική αγάπη. Αλλά ενώ η αγάπη ως θρησκευτική εντολή και κήρυγμα είναι γνωστή από χιλιάδες χρόνια τώρα, δεν εφαρμόστηκε ποτέ στην πράξη.

Και ερωτάται έως πότε η μεγάλη αυτή αλήθεια, η διδασκαλία του Χριστού, θα μένει αναξιοποίητη; Και, όπως μέχρι σήμερα απέδειξε η ιστορία, κανένα από τα διάφορα ιδεολογικά κοινωνικά συστήματα, μέσα στα πλαίσια των οποίων ρυθμίζονται οι πνευματικές και βιοτικές σχέσεις των μελών της δεν κατόρθωσε να δώσει στην ανθρωπότητα την αλλαγή που στην σημερινή εποχή έχει ανάγκη να δώσει λύσεις στα κοινωνικά προβλήματα. Τα προβλήματα που είναι επείγοντα, αφού εκατομμύρια ανθρώπων πενούν και οι πόλεμοι σε ορισμένες περιοχές ολοκληρώνουν τον αφανισμό τους όπως στις χώρες της Αφρικής κ.α.

Γιατί ο Χριστιανισμός καλύπτει τις ιδεολογικές όλων των θρησκειών με την αρχή "αγαπάτε τον πλησίον σας ως εαυτόν", χωρίς να υπολογίζει αν αυτοί

είναι εχθροί ή φίλοι. Είναι αλήθεια ότι η ανθρωπότητα δεν έχει καταλάβει το αληθινό πνεύμα του Ευαγγελισμού (και γι' αυτό έχουμε ευθύνη όλοι, άλλοι μικρότερη και άλλοι μεγαλύτερη), και το πνεύμα της διδασκαλίας του Θεανθρώπου είναι το πνεύμα αγάπης προς όλους ανεξαιρέτως τους ανθρώπους. Η έλλειψη αυτής της αγάπης είναι ο κύριος λόγος της απουσίας της ειρήνης από τους ανθρώπους.

Το κύριο θέμα που εξετάζουν οι Τρεις Ιεράρχες αναφερόμενοι στην κοινωνική διάσταση της ειρήνης είναι η απώλειά της που παρατηρείται στις κοινωνικές ομάδες και δομές της, όπως είναι η οικογένεια, η πόλη, η Εκκλησία, το έθνος. Η έλλειψη της ειρήνης από κάθε ανθρώπινη κοινωνία κάνει τη ζωή των ανθρώπων μαρτυρική, το βίο αβίωτο και τίποτε δεν υπάρχει που να μπορεί να την αντικαταστήσει. Η απώλεια της ειρήνης ομοιάζει με αρρώστια, της οποίας προηγείται η διάγνωση και ακολουθεί η θεραπεία. Και οι Πατέρες της Εκκλησίας δεν επεδίωκαν μόνο τη θεραπεία, αλλά και τη διάγνωση των κοινωνικών ασθενειών.

Οι Τρεις Ιεράρχες υπήρξαν οι κύριοι εκφραστές και οι αυθεντικοί ερμηνευτές του μηνύματος του ειρηνικού Θεανθρώπου, τονίζοντας ότι η εσωτερική ειρήνη της ψυχής, η κατά Θεόν ειρήνη, είναι η μόνη δύναμη που βοηθεί τον κάθε άνθρωπο να ειρηνεύει με τον εαυτό του, με το περιβάλλον του και με το Θεό.

Είναι η μόνη δύναμη που επιτρέπει στον άνθρωπο να κάνει μιά πνευματική πρόοδο, μια χριστιανική υπέρβαση των εγχοσμών και να αγαπά και τους εχθρούς του, χωρίς να αναμένει ανταλλάγματα.

Εξαιρώντες την αναγκαιότητα και ωφελιμότητα της εσωτερικής ψυχικής, κατά Θεόν, ειρήνης και αναφερόμενοι στην κοινωνική διάστασή της τονίζουν ότι καμμία οργανωμένη κοινωνία δεν μπορεί να σημειώσει πρόοδο και να σταθεί χωρίς την ειρηνευτική συνύπαρξη των αντιθέσεων και την προσέγγιση των διαφορών μεταξύ των μελών της. Γιατί η ειρήνη είναι ο συνεκτικός δεσμός της ευταξίας και της αρμονικής λειτουργίας κάθε κοινωνίας.

Η ειρήνη ήταν και είναι το σπουδαιότερο κοινωνικό αγαθό "ποθουμένη τοις πάσιν ανθρώποις".

"Ειρήνη φίλη, το γλυκύ και πράγμα και όνομα",



Ο Σεβ. Αρχιεπίσκοπος κ. Γρηγόριος και ο καθηγητής κ. Χρ. Κρικώνης μετά τη διάλεξη του δευτέρου στην αίθουσα τελετών της Κοινότητας Αγίου Ιωάννου Βαπτιστού Haringey.

"ειρήνη φίλη, το παρά πάντων μεν επαινούμενον αγαθόν, υπ' ολίγων δε φυλασσόμενον", αναφωνεί ο Γρηγόριος. Καμμία εποχή δεν είχε τόσο πόθο και τόσο λαχτάρα για την ειρήνη, όση έχει η εποχή μας. Θα την επιτύχει; Από τα βάθη των αιώνων ακούεται η συγκλονιστική και κατηγορηματική προειδοποίηση, την αξία και αλήθεια της οποίας επιβεβαιώνει η πικρότατη πείρα τριών χιλιετιών η φωνή του Προφήτου Ησαΐου που λέγει: "εάν θέλητε και εισακούσητέ μου, τα αγαθά της γης φάγεσθε· εάν δε μη θέλητε, μηδέ εισακούσητέ μου, τα αγαθά της γης φάγεσθε· εάν δε μη θέλητε, μηδέ εισακούσητέ μου, μάχαιρα υμάς κατέδετα· το στόμα Κυρίου ελάλησε ταύτα".

Εμείς το μόνο που θα πούμε, κλείνοντας τη σημερινή ομιλία μας, είναι "Κύριος ο Θεός ημών, ειρήνην δος ημίν".

Καθεδρικός Ναός Αγίας Σοφίας Λονδίνου,
Δευτέρα, 30 Ιανουαρίου 1995.



Ο Σεβ. Αρχιεπίσκοπος κ. Γρηγόριος στην Κοινότητα Ευαγγελισμού της Θεοτόκου, Maidstone.



Από τα εγκαίνια της Κοινοτικής Αίθουσας Αγίου Νικολάου, Southampton.

ΠΕΡΙ ΕΛΠΙΔΟΣ

του Αρχιμ. Ανθιμου Ελευθεριάδη

Στο Σύμβολο της Πίστεως υπάρχει η αναφορά στο Άγιο Πνεύμα:

“...και εις το Πνεύμα το Άγιον, το Κύριον, το Ζωοποιόν...” Από της στιγμής που ο χριστιανός αποφασίζει να ζήσει σύμφωνα με το παράδειγμα του Χριστού, τότε, το Άγιο Πνεύμα φωτίζει το δρόμο του και κατευθύνει τη ζωή του. Εδώ ακριβώς βρίσκεται το κλειδί της ελπίδας στην καθημερινή επιβίωση. Ανακαλύπτει ο άνθρωπος συνεχώς και ασταμάτητα, κάθε μέρα, ότι η αγάπη και η δύναμη του Θεού είναι καινούργια μέσα στο είναι του. Τί σημασία έχει η φυσική φθορά του σώματός μας, εαν δηλαδή πάσχουμε από κάποια ασθένεια ή εαν ο χρόνος αυλακώνει με ρυτίδες τα πρόσωπά μας, ή τα όμορφα μαύρα μαλλιά μας γίνονται γκριζά ή κάτασπρα; Μόλα τούτα τα “κακά” ο εσωτερικός άνθρωπος μένει ανεπηρέαστος. Η φυσική φθορά σπρώχνει στη σκέψη του αύριο. Ο χριστιανός γίνεται πιά σοφός πιά άγιος και ένθεος.

“διό ουκ εκκαούμεν, αλλ’ ει ο έξω ημών άνθρωπος διαφθείρεται, αλλ’ ο έσωθεν ανακαινύται ημέρα τη ημέρα”. (Β’ Κοριν. 4,16) θα σημειώσει χαρακτηριστικά ο μέγας απόστολος. Εαν λοιπόν τα ανθρώπινα πράγματα συντρίβουν τα έργα μας σήμερα, το αύριο θα ξημερώσει με νέες δυνατότητες μαζί με το Θεό. Πάντοτε όμως με το Θεό. Και πραγματικά έχει ένα πολυποίκιλο σχέδιο για τον καθένα μας, γεμάτο από δοκιμασίες ίσως και ελπίδες, φτάνει να τον ακολουθούμε, γιατί Αυτός ποτέ δεν μας εγκαταλείπει.

Πέραν όμως απ’ αυτά, η ελπίδα αυτή δεν ακυρώνεται, δεν εξαφανίζεται όταν ο άνθρωπος για οποιοδήποτε λόγο πέφτει στην αμαρτία. Ο λόγος είναι τόσο απλός και στηρίζεται σ’ ένα μοναδικό γεγονός που δύσκολο ο άνθρωπος του 20ού αι. το σκέπτεται ή μπορεί να το ζήσει σ’ όλη την έκτασή του. Ο θεάνθρωπος πέθανε για τον καθένα μας! Ο άνθρωπος που είναι δούλος της ύλης και παλινδρομεί μέσα στα εγκόσμια μεταξύ του καλού και του κακού, του εφήμερου και του αιώνιου, του Θεού και του σατανά. Ο άνθρωπος που έχει φθείρει την θεία εικόνα μέσα του εξ αιτίας του άστατου βίου του, δύσκολα μπορεί να κατανοήσει τις θείες αλήθειες. Και όμως για τον καθένα μας υπάρχει το καινούργιο ξεκίνημα. Η αρχή για μία νέα ζωή.

Καταδιώκεται ο άνθρωπος από πολλά πράγματα μέσα στη ζωή. Έχει εχθρούς που επιζητούν τον αφανισμό του. Υπάρχουν όμως και πράξεις του που είναι χειρότερες και πιο επικίνδυνες από το μεγαλύτερο του εχθρό. Συμπλεκόμενος με αντίξοες καταστάσεις είτε ξένες είτε δικές του, καταδιώκεται και καταβάλλεται μέσα στο διάβα της ζωής του. Ποτέ όμως δεν εγκαταλείπεται από τον Δημιουργό του, μας πληροφορεί ο Απόστολος των Εθνών.

“...διωκόμενοι αλλ’ ουκ εγκαταλείπομενοι, καταβαλλόμενοι αλλ’ ουκ απολλύμενοι...”(Β’ Κορ. 4,9)

Είναι λοιπόν δυνατό να δούμε τη ζωή μας να μοιάζει περισσότερο με εκείνη του Χριστού, όταν το Άγιο Πνεύμα, φωτίζοντας την πορεία μας, μας εξασφαλίζει τους καρπούς του, που είναι “...η αγάπη, χαρά, ειρήνη, υπομονή, χρηστότητα, αγαθοσύνη, πραότητα...”

Η ροπή του κακού υπάρχει μέσα στη φύση του ανθρώπου και τις περισσότερες φορές νικά την ελπίδα, σε σημείο να την απονεκρώνει. Έρχεται όμως η δύναμη της αγάπης του Θεού, η πηγάζουσα από το Άγιο Πνεύμα; για να δώσει στον δοκιμαζόμενο καινούργιες δυνάμεις να υπερακοντίσει το κακό και να λαμπρύνει την ελπίδα του, μέσα από τη ζωή γεμάτη από τις δωρεές και τους καρπούς της εξηγιασμένης εμπειρίας. Είναι δε σπουδαίο και σημαντικό να σημειώσουμε πως αυτή η εμπειρία δεν είναι μία υποκειμενική υπόθεση. Ο κάθε βαπτισμένος πιστός, που είναι μέλος της μιάς, αγίας, καθολικής και αποστολικής Εκκλησίας, είναι ένας χριστιανός που ανήκει στην λυτρωμένη οικουμενική Εκκλησία του Σωτήρος Χριστού.

Ένα από τα αδύνατα σημεία της εφήμερης ζωής μας, που περικλείουν αίσθημα ηττοπάθειας, είναι η αίσθηση της μοναξιάς. Η σκέψη ότι δεν ανήκεις πουθενά και ότι κινείσαι μέσα στη ζωή χωρίς ταυτόχρονα να είσαι εξαρτημένος από κάτι που είναι πιά δυνατό από σένα, ή από μία πηγή που αντλείς δύναμη και γεύση κοινότητας με το όλον, ότι είσαι ένα νούμερο από τα πολλά και οδηγείσαι στο πουθενά, είναι γεγονός πως θα σε φέρει σε κατάσταση δυστυχίας.

Το βίωμα τούτο δεν είναι καθόλου ευχάριστο, γιατί η σκέψη του ανθρώπου ξεθωριάζει και αποδυναμώνεται, οδηγεί μάλιστα σε απονενομημένα διαβήματα και ενέργειες που είναι τελείως ξένες προς τη διδασκαλία του Θεανθρώπου και τη σωστή ακόμη ανθρωπιστική δεοντολογία. Από την άλλη όμως πλευρά αναρίθμητο πλήθος χριστιανών, σε κάθε γωνιά της οικουμένης και δια μέσου των αιώνων μέχρι σήμερα, δεν πέτυχαν μόνο μία ανανεωμένη ζωή δια του Ιησού Χριστού, αλλά και αναγνώρισαν πως η σχέση τους με τον θείο Ναζωραίο τους εξασφάλισε μία βεβαιωμένη ελπίδα, δια της οποίας κατενίκησαν τις διάφορες περιπέτειες της καθημερινής ζωής και με πίστη ατενίζουν το μέλλον σαν ζωντανά μέλη της χριστιανικής κοινωνίας, που φωτίζεται και ενισχύεται συνεχώς από το Άγιο Πνεύμα.

(Συνεχίζεται)

THE FUTURE OF THE GREEK ORTHODOX CHURCH IN GREAT BRITAIN

[A talk given by His Eminence Archbishop Gregorios of Thyateira and Great Britain to the Oxford Branch of the Fellowship of St. Alban and St. Sergius on Tuesday, 1st February 1995]

INTRODUCTION

It was the great Greek poet Constantine P. Cavafy (1863-1933) who wrote that the future is known only to the gods. We who are human live in the present and, not being prophets, are unable to foretell what is to come. God alone knows what this future holds - not only with respect to the Orthodox Church, but in all those matters that affect the life and future of Mankind. It is therefore with some trepidation that I approach the subject on which I am to speak this evening.

The Orthodox Church, as we know it in this country, is relatively new. Indeed, very few of the Orthodox Christians in the countries that make up these Islands have, during the last few hundred years, been born here; most have come as refugees or emigres. It was not until the last century that a significant number of local people are known to have embraced Orthodoxy, and to have called themselves Orthodox Christians.

Today the picture is wholly different. We see Orthodox people scattered throughout the United Kingdom and Ireland, who are well-established and with their own places of worship. These people belong to a variety of nationalities: Greek, Russian, Serbian, Bulgarian, Rumanian, Arab, Lebanese, Polish, Latvian, and others - in addition to those who are British by birth. Many came to this country either during or immediately after the First World War, or as refugees from Communism. Others arrived after the Second World War, when many Orthodox people had the opportunity to emigrate and settle here. As a result, we today see well-organised Communities with permanent places of worship, served by bishops and priests, and with lay-leaders who administer their affairs.

THE GREEK ORTHODOX CHURCH

As is well-known, the first Greek Orthodox church was established in this country during the second half of the seventeenth century. We know little about the fortunes of this community; but shortly after the opening of the church (which was dedicated to the Dormition of the Mother of God, and situated in London), it was forcibly closed and handed over to others - themselves also refugees.

However, during the nineteenth century (in fact, immediately after the Greek Revolution of 1821) a sizeable number of Greek Orthodox Christians established themselves here and began to organise communities and churches.

The fruits of their efforts can be seen, for example, in the churches of the Annunciation in Manchester (established in 1841) of St. Nicholas in Liverpool (established during the 1840s, and of the Divine Wisdom or Hagia Sophia in London's Bayswater (established in the 1870s). Needless to say, this church in London was preceded by at least two other smaller places of worship which have since been demolished. In Cardiff, the church of St. Nicholas (in the aptly-named Greek Church Street) and its presbytery were built in 1905.

All these communities and church buildings were the leaven, which gave rise to the numerous churches and communities we see today.

As I have already said, the Orthodox Christians who live in this country are drawn from various nationalities, and they come under the jurisdictions of their Mother Churches. Today, there are more than one hundred and fifty Orthodox parishes scattered all over these Islands, as well as a few monasteries and other spiritual houses. While, in addition, a variety of activities exist in the various Communities and dioceses. All these are encouraging signs which fill us with hope and trust for a bright future.

I should also note that there are now more than forty purely English-speaking clergy, some of whom are bishops - and this is of particular significance, answering many of the questions raised by those who are concerned with the future of Orthodoxy in the United Kingdom.

THE ARCHDIOCESE OF THYATEIRA AND GREAT BRITAIN

As you will know, I am responsible for the Greek Orthodox Church in these Islands, and that this is by far the largest of the Orthodox Church jurisdictions to be found here. With this in mind, I should like to speak this evening about the presence and the life in this country of the church which is known as the Greek Orthodox Archdiocese of Thyateira and Great Britain, and which is under the Oecumenical Patriarchate of Constantinople (in what is today Turkey).

The establishment of the Archdiocese (or Metropolis) of Thyateira was an event of immense ecclesiastical importance for the future of the Greek Orthodox Church in Great Britain. When it was set up in 1922, it embraced not only the British Isles, but also the communities that existed in France, Italy, Germany, Austria, Hungary, and elsewhere in western Europe.

After the Second World War, a new wave of immigrants reached these shores, and the Archdiocese was called upon to establish new Communities, the first in London being that of All Saints in Camden Town, which was founded in 1948 during the episcopate of the first Metropolitan, Germanos Strinopoulos.

Following his death in 1951, he was succeeded by Archbishops Athenagoras Kavvadas (1951-1962), Athenagoras Kokkinakis (1963-1979), Methodios Fouyas (1979-1988), and by myself in 1988. During these years, new Communities were gradually established.

In London, the Community of St. Andrew, Kentish Town, was established in 1957; and this was followed by St. Mary's in Camberwell in 1961. The Community of St. George the Martyr in Kingston-upon-Thames was set up in 1964; followed by that of St. Barnabas in Wood Green in 1965; and those of St. John the Theologian in Hackney, and St. John the Baptist in Holloway in 1966. In 1967, the Communities of Ss. Constantine and Helen in Croydon, and of Christ the Saviour in Woolwich were founded. St. Lazarus, Forest Gate, was set up in 1969; and St. Nectarius, Battersea, in the following year. In 1972, the Community of St. Demetrius, Edmonton, was established, and the church of Ss. Cosmas and Damian,

Gospel Oak, began to function on a regular basis. In more recent years, the Community of St. Eleutherios, Leyton, was created in 1984; that of St. Catherine in Barnet in 1985; and that of the Twelve Apostles in Cuffley in 1991.

However, developments were not confined to the area of the capital. A community was established in Glasgow in 1942, in Bristol in 1948, in both Birmingham and Leeds in 1956, in Coventry and Southampton in 1964, here in Oxford and in Plymouth and Torquay in 1965, in Great Yarmouth in 1966, in Brighton the following year, and in Eastbourne the year after that. The Community in Cambridge followed in 1969, as did those in Newcastle-upon-Tyne and Stockton-and-Middlesborough. That in Northampton was founded in 1971, followed by ones in Leicester (1972), Hastings (1975), and Luton (1976). A Community was established in Bedford during the 1980s, and in Norwich in 1984. A second parish (that of the Holy Trinity and St. Luke) was founded in Birmingham in 1986; and those of Stoke-on-Trent and Milton Keynes in 1990. At the beginning of this year, a Community was established in Blackpool.

ORTHODOXY TODAY

As I have already said, in this country the Orthodox Church as a whole is comprised of various independent jurisdictions. This raises the problem of how this "gathering" of Churches, which include in their membership people who were born or who have grown up here and whose native language is English (and who are to all intents and purposes Anglicised) or who have joined the Orthodox Church as adults, can be enabled to accept and appreciate in depth the way that Orthodox people understand the connection between their Church and Nation.

This is one of the points that is frequently raised and which is often the cause of some tension. There are a few people who insist that we ought to forget our past, our mother Church, and our mother tongue, together with all the other elements which we have brought to this our second country forgetting that many of the immigrants and their families still respect and wish to retain them. Others would stress the need for the Church to integrate itself into the life of this country, using its language to a greater or lesser extent, while remaining faithful to Orthodoxy and respecting its own customs, traditions and history. Others (particularly in the past) have tried to preserve their church and way of life as though they were still in their native land.

Related to this is the influence which both the mother Church and the nation have always had for those Faithful who have left their native countries. This is an influence which, rightly or wrongly, can play an important role in everyday life. In addition, it ought to be remembered that contemporary means of communication bring into our homes the life not only of our native countries and churches, but the activities of the entire 'global village'.

With this in mind, we must try to appreciate the difficulties and problems which the Orthodox Church as a whole in this country will probably have to confront in the near future. It seems to me that first of all we must accept them as a reality and try to use them for the benefit of the Faithful. Secondly, we ought to urge Orthodox Christians who come from this country (and who very

rightly and naturally have that zeal which characterises converts) to be tolerant and to try to better appreciate and understand both the character and the depth of the Orthodox soul. At the same time, we should expect a reciprocal gesture of patience and understanding on the part of the immigrants, who ought themselves to try and deepen their own knowledge and understanding in the light of the growing number of people attracted to the teaching and discipline of Orthodoxy. This could quite possibly lead to some very interesting revelations!

THE CHURCH AND JURISDICTIONS

A problem related to the future of the Orthodox Church in the United Kingdom is that of jurisdictions. The Oecumenical Patriarchate rightly claims to have sole jurisdiction over the churches of the Diaspora, irrespective of their origin. But in reality and in practice, there exist in this country many other jurisdictions which work separately to assist their respective congregations, while at the same time working in concord and co-operation between themselves and the individual Orthodox Churches, for the glory of the Church and the service of those who are under their care.

But this, however, is a question of ecclesiastical authority, and we hope and pray that it will be amicably and wisely solved by the proposed Pan-Orthodox Synod which (God Willing) will be convened in the not-too-distant future.

On the other hand, we must not forget that the Church is a living organisation and as such continues and will continue in the future to work, serve and proclaim the message of our Salvation, which its Founder has entrusted to it. So, we who are His tools and members of His Body must continue to work with prudence in order to fulfil our obligations in accordance with His Holy Will. The Orthodox Church is united in faith, irrespective of its members' weaknesses and shortcomings, irrespective of what we observe and see in our everyday life. The independent national Orthodox Churches have a very deep sense of spirituality and purpose behind their ethnic and local orientations and aspirations. They see themselves as the bearers of an ancient and important tradition and life which, despite its antiquity, is invaluable for us today. With its prophetic approach and experience, the Orthodox Church as a whole cultivates the unity and witness that we as Christians must always be ready to offer to the contemporary world.

In saying all these things, I want to stress that we live in a continuously changing world, whose changes affect each one of us and our respective Churches and Faith. As a result, we must be ready to face the realities of life and (if possible) provide answers to the many questions that Christians raise, to find solutions to the problems that confront them and which trouble their spiritual and religious life.

ORTHODOXY AND MISSION

The Church, living in such a transitional period, is confronted by many problems which threaten its survival, renewal, administration, and revival; in addition to its efforts to give suitable answers to the immense spiritual dilemmas that humanity encounters today. The Church must equip itself properly and encourage the better education both of its teachers (clergy) and theologians as well as of its members. This is a tremendous problem

which in a way is sometimes beyond our abilities and potentials. These matters are inseparable: they go together and complement one another. Through raising, emphasising and discussing them, we shall arrive at a solution that will lead to a "glorious Church, not having spot, or wrinkle, or any such thing; but (which will) be holy and without blemish". [Eph.V,27]

In this country and, it seems to me, in every country throughout the world, there today exists a spiritual vacuum. But at the same time there exists a quest for spirituality and for the spiritual things of life. Thus the Church has a special mission. Indeed, one wonders at what time during the long centuries of its existence the Church has ceased to have this particular calling! We must not forget that the Church as such is a missionary institution, and we need always to remember the words of our Lord Jesus Christ: "Go ye therefore, and teach all nations, baptising them in the name of the Father, and of the Son, and of the Holy Spirit: teaching them to observe all things whatsoever I have commanded you". [Matt.XXVII r 9-20a]

But it seems to me that in our days, the sense and the meaning of "Mission" is more demanding and necessary. In this country, we live in a society in which Christianity is very deep-rooted. Many believe that Christianity reached these shores during the Apostolic era. Indeed, the biographies of saints included in the monthly services books mention both Simon the Zealot and Aristoboulos (brother of Barnabas) as evangelisers of these Islands. Nevertheless, living at the end of the second millennium and on the threshold of the third, we witness a very deep alienation from the Faith and from the life of the Church. Thus the Church has an obligation to provide a strong presence in response to this unhappy situation, and guide those of its flock who have gone astray.

Many people criticise Church leaders for their weakness, leadership and approach to these acute problems. Could it be that they are not correct in their assessment? Or, are they right in their understanding that Church leadership must lead in a way which will guide us all to overcome this deadlock? In this respect, there are voices raised in our Church urging it to commence a mission that will fulfil its obligations and destiny in this country. But as I have already said, the Church does so by its very nature and existence, and it has been a missionary institution from the time of its establishment, continuing uninterruptedly and unceasingly to work in this way until the present time. In doing so, the Church fulfils the will and teaching of its Lord and Founder that we must work diligently, irrespective of the difficulties and obstacles that we face in our ministry and diaconia.

But what many people are seeking is an exceptional and well-organised effort, with unquestionable objectives, which will undertake this important aspect of its service. Maybe they are right! But Orthodox Christians in this country (as they are today, at least) can not act independently and in isolation from other Christians, regardless of whether or not they are in communion with them.

Thus "Mission" must be seen in the wider, broader spectrum of brotherhood and understanding. It seems to me that the mission of the Orthodox Church in this country is many-sided. However, it must first re-organise itself in such a way that is able to open its doors to all those

seeking a spiritual home. On the other hand, the Church as it is at present must deepen its own understanding and help its members to become more conscious of their spiritual inheritance. This means that each parish ought to be in a position to care for all the needs of its people and extend its activities in such a way that it will be a sign, a place, an institution which will draw to itself people from a variety of backgrounds.

PRACTICAL SUGGESTIONS

I should like to make some suggestions as to how this might be accomplished.

a) The Divine Liturgy and all the other services and customs of the Church must be studied in depth and made known to a wider public.

b) Our beliefs and practices must be re-interpreted and represented in the light of Scripture, being explained by theologians and well-educated clergy and laity. In addition, well-prepared small studies and booklets ought to be produced, dealing extensively with these matters and with the various aspects of our worship that are related to our Orthodox ethos and the everyday matters of life in conjunction with society as a whole.

And (c) the question of language is one that is raised by the younger members of our congregations, and by those who have joined the Orthodox Church and who are not familiar with the language of a particular Church. This must be solved in such a way that it will cease to be a barrier and become a tool enriching and uniting the churches and communities, and interwoven with their life. Language must be understood and evolved as an aspect of the extension of the life of the Church rather than an obstacle or cause of discontent and division (as has sometimes been the case).

THE ORTHODOX CHURCH AND THE IDEA OF COMMUNITY.

It seems to me that this country now-a-days lacks the spirit and idea of "Community" which for us has always existed and is interconnected with worship. Contemporary life experiences an emptiness or vacuum which exists on account of the neglect of the spirit and institution of Community. Indeed, a leading contemporary thinker has said that "Communities are social webs of people who know one another as persons, and have a moral voice, (drawing) on interpersonal bonds to encourage members to abide by shared values ... (The roots of such thinking) sprout from ancient Greece and the Old and New Testaments. While each society must evolve its own ... answers, the challenges are similar. Men and women do not live by bread alone; it is unwise to believe that all we need is economic rehabilitation. We require our daily acts to be placed into a context of transcendent meaning and their moral import made clear." [Amitai Etzioni: Nation in need of community values. The Times. Monday, February 20, 1995]

With this in mind, the Church, the parish, the faithful, ought to foster and cultivate this sense of Community in a wider and deeper way, complementing and giving to the people the spiritual sense of belonging. Many people today feel spiritually uprooted and, as a result, suffer and feel unhappy and disturbed. Worship with its own extraordinary sense of Community is interwoven with the Eucharistic understanding of Orthodoxy, since we are members of the Body of Christ; it can solve innumerable problems and enrich the human personality. It is

extremely important in these impersonal times in which we live to feel that we belong somewhere and that we are members of a body which has spiritual dimensions. This sense of Community does not remain horizontal within the world, but has vertical dimensions, understanding and conceptions.

The parish/community is a unique institution which is as ancient as Christianity itself. However, it acquired a new dimension and importance during Byzantine and mediaeval times. When most of the Orthodox people passed under Ottoman Muslim rule, circumstances strengthened this bond and the priest and Faithful cultivated the spirit of unity and co-operation. The clergy were elected by their parishioners from among whom they were chosen, and thus could easily share their anxieties and concerns. It seems to me that this is something we ought to encourage today, with the parishioners participating not only in the financial matters of their Community, but undertaking and being actively involved in the education and the choice of their priests and bishops. They, together with the elected lay-leaders of the local Communities, will then work together for the strengthening of the parish-spirit and its activities. We must cultivate the simplicity of the parish and that popular piety which will speak to the hearts of the man in the street, making him feel at home and close to his Community and Church. In this way, the parish becomes a social institution embracing within its life the whole spectrum of human activity - prayer, worship, religion, education, social service and everything which contributes to our edification.

In this, the contribution of the Orthodox Church can be said to go beyond what has been preserved by western Christianity, which has so denuded and neglected numerous basic elements which are essential for human beings to be spiritually, mentally and socially balanced.

THE HOLY ICONS AND THE HONOUR DUE TO THE SAINTS

The Holy Icons, which are so closely related to the honour and veneration of the saints, play a singularly important role in Orthodox Christianity. Their use and veneration is something which, in this country at least, is in some way unfamiliar. We use them to honour those holy men and women whom the Church has declared to be saints (or Friends of God). When celebrating the memory of a saint, we should first resolve to imitate his or her heroic Christian virtues. However, we should also cultivate elements which are close to our everyday life - nameday celebrations with parties, festivals, social gatherings or talks, and intercessions for the family, the sick, and for our country. In this way, the Holy Icons and other symbols, sacred objects and gestures used by the Orthodox Church, are both important educational elements, in addition to being spiritual exercises that are of a singular importance.

The Orthodox Church has possessed and experienced all these elements from time immemorial, together with the respect and veneration of the 'Friends of God', whose memory we so earnestly honour and celebrate. Uniting them with our everyday life would be of tremendous help in the spiritual renewal of this land and the strengthening of Orthodoxy among its people. It would help to guarantee a firm future for our Church and its Faithful.

However, having said all this, I do not wish to give

the impression that I overlook or minimise the differences that exist in our days between Christians and all those who are faced with an unmatched and unparalleled questioning of spiritual matters, and of Christianity and its traditions in particular.

THE CONTRIBUTION OF MONASTICISM AND EDUCATION

In addition to all that I have already referred to, I ought also to mention the contribution of two institutions - Orthodox monasteries and ecclesiastical theological seminaries. The monastery practises Orthodox spirituality in an especial way, and reminds humanity of its spiritual dimension and the need of continuous prayer and worship, together with sacrifice and dedication to the needs of man and the glory of the Triune God. An Orthodox seminary educates the clergy and also, should its activities be extended, can educate lay men and women to become administrators in the communities, giving the secular side of administration and service a distinctive spiritual dimension.

I have already mentioned that this Archdiocese possesses a number of monastic houses, which in addition to the witness that they give in a secular society, contribute greatly through their prayers and sacrifices to the Orthodox Mission in this country. However, the proper organisation of a regularly constituted and academically-recognised seminary is still in the future, despite it being an essential necessity for the life of the Church here.

CONCLUSION

I began tonight's talk by quoting the words of Cavafy, who poetically affirms that Mankind knows that which has taken place in the past, but that the Future is known only to the gods, who alone possess the knowledge that enlightens and instructs. However, he also says that it is from the Future that those who are wise will comprehend that which is close at hand.

With this in mind, I have tried to study the everyday life and problems of our Church, noting what is going on around us, and paying attention to what we see in the life of contemporary men and women, and what they and society have to say to us. As Christians, we philosophise and theologise about the life of the Church and its Faithful. We pray earnestly so as to feel close to God and to be able to carry out His Will in our everyday life. Through our faith and our intuition, we are enabled to receive inspiration and a deeper understanding of the future, which for so many is a closed book, to be opened only if we possess that prophetic charisma enabling us to see into the future.

If we transfer these thoughts and ideas to studying the future of our Orthodox Church in this country, we should receive an appropriate and satisfactory answer which will fill our hearts and minds with peace, expectation and faith in the future. So let us face the future of our Church in this country with courage and hope, and with the spirituality that springs from the vitality of Orthodox Christianity and its people. It is they who have remained faithful to the faith of their forefathers, who inherited this priceless treasure and have passed it onto us, unworthy though we be, and to those from these Islands who have heard the call and answered it.

However, when all is said and done, we need to be reminded of the words of St. Paul to the Corinthians: "But we have this treasure in earthen vessels, that the excellency of the power may be of God, and not of us" [II Corinthians IV, 7]

GREEK ORTHODOX YOUTH OF GR BRITAIN REPORT ON INTERNATIONAL ORTHODOX YOUTH DAY - FEBRUARY 2nd 1995

February 2nd is a special day for Orthodox Christians since not only do we commemorate the Feast of the Presentation (or Meeting) of Christ the Lord in the Temple, but we also observe the day that has been blessed by His All-Holiness the Oecumenical Patriarch Bartholomew I as the World Day of Orthodox Youth.

The proposal for such a Day was first mooted in June 1992 by the XIV General Assembly of SYN-ESMOS, the World Fellowship of Orthodox Youth. Subsequently, the General Secretariat of Syndesmos formed Youth Organisations that February 2nd was "... an opportunity to emphasise the importance of the ministry carried out by the youth movements for the benefit of their local parishes, dioceses and church.

The celebration itself could take place on or near the Feast of the Meeting of the Lord in the local Eucharistic community ...

(This Feast) is one of the instances in the Holy Tradition of the Church which brings forth youth and childhood as an image and vessels of God's presence and of His renewing Grace. Christ the new-born baby fulfils the purpose of the Law and the proclamation of the prophets. St. Simeon and St. Anna show us the way in which we can receive Him: having seen the salvation, we are sent forth in peace, and we are called to give thanks to the Lord and speak of His coming. God's kingdom is near, it comes to us in the Divine Human Person of Christ, the new-born child, who renews and rejuvenates our life every day.

This is what Orthodox Youth Ministry is always called to be: an invitation to meet the Lord and be changed by this Meeting, and here indeed the youth movement identifies with the liturgical life of the Church and her pastoral service as a whole."

CELEBRATING THE YOUTH DAY IN LONDON

Here in England, the Youth Day celebrations were held on the evening of February 2nd at Wood Green and hosted by the Greek Orthodox Youth Group there, whose chairman is Costas Neophitou and leader Deacon Pyprianos Kountouris. Youth were invited from the Russian, Serbian, Antiochian, Rumanian, and Ukrainian Orthodox Churches.

The evening commenced with prayers in the Cathedral of the Dormition of the Mother of God, led by His Eminence Archbishop Gregorios of Thyateira and Great Britain, and assisted by his Chancellor, Archimandrite Athanasios Theocharous.

His Eminence welcomed all those present and stressed the importance of the day - firstly as the feast of the Meeting of the Lord, and secondly as the day set apart to commemorate Youth. In addition, he spoke about the three Hierarchs and Doctors of the Church (Ss. Basil the Great, Gregory the Theologian and John Chrysostom) as well as of their unique contribution to Greek and Christian letters. He emphasised their importance for contemporary society, and particularly the Youth who seek good examples and people to inspire them in their pilgrimage for Meeting the Lord, and the values He brought us through His Life and the message of salva-

tion that was manifested through His sacrifice and glory.

The Youth Officer of the Archdiocese gave a speech of welcome in which she urged Orthodox Youth to organise themselves so as to be able to care for sick and elderly members in the community. She also emphasised that, in addition to organising the Pan-Orthodox Youth evening, the Youth Department of the Archdiocese encouraged all youth groups to arrange some form of celebration at the local parish level. Suggestions had been forwarded to the local groups, together with an explanation of the feast's significance and a Youth prayer.

About fifty Orthodox Youth participated in the evening, drawn from in and around London. Serbian and Russian Youth groups were represented; and in addition there were young adults from the Greek Orthodox parishes of: St. Nicholas, Shepherd's Bush; St. Demetrius, Edmonton; St. Catherine, Barnet; St. John the Baptist, Wightman Road; St. Sophia, Bayswater; Ss. John and Antony and the Holy Trinity, Caledonian Road; and St. Andrew, Kentish Town.

The evening ended with a buffet-supper, held in the hall adjoining the Cathedral; following which, grateful thanks were extended to the community of St. Barnabas, Wood Green, for hosting the evening's celebrations of International Orthodox Youth Day.

Kyriaki Charalambous
Youth Officer, GOYGB.

NEWS FROM THE OECUMENICAL PATRIARCHATE

[Continued from the previous issue]

The above practical points are simply alluded to, and by no means exhaust the immense undertaking which our generation is burdened with and called to accomplish with regard to worship. Do not be deceived by "modernisations" which only mean the drawback of imitating a naive "religiosity" of the ecclesiastical fact. Mark how the youth especially thirsts for genuineness and faithfulness to the "authentic" tradition of Orthodox worship.

True worship will restore true parishes, communities where people relate to each other, participating in life. It does not simply present a religious show and recital, but creates a form of existence, a fact of participating in life.

If worship operates correctly, what is actually presented is the teaching as to what the Church is, what faith is, what theology is, what the hope of immortal life is. In the Eucharist we constitute the Church as the icon in Christ and the revelation of the Triadic original, of true life. We draw our existence not from our perishable and mortal personal nature, but from an unlimited loving relationship. We exist because we love, just as God is Love.

Only with the act of worship as our centre is it possible to limit and blot out the pestilence of the moralisation of sermons and of the ideological acceptance of faith, which has distorted the ecclesiastical certainty into an egocentric religiosity, namely death.

Only with the absolute priority of the existing fact of the Eucharist is it possible to discern solutions to the thorny problems of the "jurisdictions" of the Orthodox Diaspora, to racial ambitions, to the secularisation of

institutions.

Related to this subject, which is absolutely basic and essential, we desire that there should be distributed to you, my brethren, the text of the message which we addressed to the 32nd Clergy-Laity Assembly of the Holy Archdiocese of America a few weeks ago.

d) But now we come to the subject of priestly vocations and the suitable education and preparation of priests in our parishes everywhere, which will to a great extent add weight to the application of what has already been said, and in general to our liturgical renaissance.

Following the suspension of the operation of our Theological School in Halki, for reasons which God alone knows, this matter is presented to us more acutely, since this School filled a goodly number of vacancies in the parochial clergy, sacred bearers not only of the worldwide spirit of the Mother Church, but of her centuries-old liturgical order and tradition, without this meaning that the clergy of Halki did not and do not make liturgical errors of the type previously mentioned.

And on the one hand we hope and endeavour and pray for the reopening of our School, which will then continue (God Willing) to nourish with clergy not only our Holy Centre here, but also your God-protected eparchies, my brethren; while on the other hand an effort will be made so that they will be prepared so that they are of the highest quality, especially in the liturgical field, thus being in a position to help in all the work already mentioned.

Until then however, or in the case - which God forbid - that the School does not reopen, what is to be done? We know that many of you encounter problems in finding able and qualified priests. This is because principally in the Diaspora and more particularly in today's cosmogonic times it is not possible - it is not permissible - to appoint priests with poor qualifications, unable to comprehend their high mission and give the witness and message of Orthodoxy, for which the world thirsts and waits.

I humbly believe that an initial attempt ought to be made in each of the eparchies with the intention of raising the authority and the value of the priesthood in the eyes of the youth of the area, so that from among them future priests may be recruited.

In continuation, the Ecclesiastical Schools of the jurisdiction of the Oecumenical Patriarchate, such as those of Patmos, Mount Athos, St. Matthew's School in Crete and the newly-founded Higher Ecclesiastical School there would be, we believe, ready to give the initial ecclesiastical and theological formation to candidates, who would afterwards complete their studies in Halki (if and when it reopens its doors) or in Athens or Thessaloniki.

The creation of local clergy schools in the seats of our eparchies abroad would perhaps be the most suitable solution. These would have the advantage of offering the future clergy of the area the specific qualifications of knowledge of the local language, the mentality, and the precise needs of the Christians, whom they would be called upon to serve.

The appropriate enlightenment, preparation and awakening of interest of our future clergy could take place in the Catechetical Schools, Youth Movements, the so-called Saturday Schools of our Eparchies abroad, in

other words it is fitting to assist in the creation or the development of priestly vocations.

But let us allow more to be said in the introduction to this subject by our holy brother of France [Metropolitan Ieremias ed.] and in your discussion of it.

Holy brethren. It is absolutely clear that in general terms our Greek Orthodox Race is passing through a crisis: it presents the image of historical decay, reduction of stature, cultural decline. One can see this in the sphere of the political and intellectual leadership of the Race, in the lessening or disappearance of the once "courtous" and dignified conscience of the Greek Orthodox.

The Hierarchs of the Oecumenical Patriarchate are by the nature of things the unifying leadership of the worldwide Orthodoxy of the Race. They are axes for the social, spiritual and cultural coming together of the Greek Orthodox, they are the leaders and administrators not simply of a religious tradition but the historical flesh of civilisation, to which this tradition gave birth.

Within the cosmogonic changes and the thunderous collapse of systems and ideologies, the Greek Orthodox statement of life, which we represent, demands administrators of a conscientious and courageous spiritual stature. Even just the knowledge of our weakness or of our unpreparedness in relation to the role which we are called upon to play, will give us at least the criteria and the measure of our behaviour and actions.

Here is our responsibility, this is where we are called upon to engage in. You, brethren, are endowed with knowledge, with love for the Church, with experience, with wisdom, with energy. We here today give, during this second blessed meeting of ours, the material and the ecclesiastical exhortation and encouragement and on you depends the development to the full of the means and possibilities which you possess, so that our Oecumenical Patriarchate in its entirety may live up to its historical responsibility and its present-day mission.

The Patriarch concluded his address by expressing his confidence in the prudence and conscientiousness of the hierarchs gathered around him, thanking them for their loyal service, and wishing them welcome and a successful meeting.

NEW SAINTS

His All-Holiness the Oecumenical Patriarch has announced that, following the petition of Archbishop Seraphim of Athens and All Greece, the Hieromonk George from Neapolis in Asia Minor, and the Hieromonk Athanasios from Paros have been proclaimed Saints of the Orthodox Church - with the first being commemorated on 3rd November, and the second on 24th June.

St. George the New Hieromartyr (d.1797) served as a priest in Neapolis in Cappadocia (Asia Minor). While on his way to serve the Divine Liturgy in Malakopi (near Neapolis), he was set upon by robbers who killed him and threw his body into a cave. There, it was discovered by pious Christians, who buried it, neglecting to inform the priest's relatives. A few days later, he appeared in a dream to a widow in Neapolis who, following a second dream in which the priest described the manner of his death, informed one of the town's elders, with the result that the body was discovered and brought back to Neapolis. Following the Asia Minor catastrophe, his body was transferred to Greece, and is now to be found in the

church of St. Eustace in the suburb of Neapolis in Nea. In both Asia Minor and Greece, the saint has become famous for the many miracles he has worked.

St. Athanasios (1721/2 - 1813) was renowned for his virtue, education, and theological erudition. Born on the island of Paros in the Cyclades, he received his early education there, later studying in Smyrna and at the Athonias on the Holy Mountain of Athos. He then directed a number of leading schools in various parts of what is today Greece, including the Athonias, where he was ordained priest by St. Makarios (Notaras), bishop of Corinth, at the same time acquiring the reputation of a powerful preacher. Condemned together with Saints Macarios and Nicodemos of the Holy Mountain, in the controversy over frequent Holy Communion and the offering of collyva, all three were later reinstated when the accusations against them were shown to be calumnious. The Oecumenical Patriarch offered St. Athanasios the position of Director of the School in Constantinople and consecration as a bishop, but he declined both positions. In 1786, he went to live on the island of Chios, later becoming Director of the School there. Under his direction, graduates were sent to Greek-speaking communities within and outside present-day Greece with strict instructions to work for the rekindling of the ideals of Christianity, for the pupils to return to the life of the church and her Sacraments, and for the youth to be taught the traditions of the Faith and of the Nation. So successful were these Greek "Missionaries" that the English archaeologist Leeke wrote at that time that no Greek community existed without its own school. The last few years of his life were spent in the small monastic dependency of St. George, Restoi, where he died on 4th June 1813, and where he was buried. He was the author of a very large number of books dealing with patrologics, Dogma & Canon Law, Liturgy, and education. In addition, he wrote biographies and services of Saints, Sermons, and Letters.

Christianity, for the pupils to return to the life of the church and her Sacraments, and for the youth to be taught the traditions of the Faith and of the Nation. So successful were these Greek "Missionaries" that the English archaeologist Leeke wrote at that time that no Greek community existed without its own school. The last few years of his life were spent in the small monastic dependency of St. George, Restoi, where he died on 4th June 1813, and where he was buried. He was the author of a very large number of books dealing with patrologics, Dogma & Canon Law, Liturgy, and education. In addition, he wrote biographies and services of Saints, Sermons, and Letters.

ARCHDIOCESAN NEWS

BLACKPOOL

Archbishop Gregorios visited the town of Blackpool in north west England on 4th and 5th January 1995. At a meeting with members of the local Greek Community here, it was decided to establish an Orthodox community dedicated to Ss. Raphael, Nicholas and Irene of Mytilene (Lesbos), and covering the area of Blackpool, Fylde and the Fylde. Mr. Leandros Rodikis was appointed chairman, and Mr. Georghios Karapiperis secretary. For the time-being, the new Community will be served from Liverpool. On the second day of his visit there the Archbishop celebrated the Divine Liturgy & Great Water Blessing of the Vigil of Epiphany in the Anglican church of St. John in Church Street.

THE BLESSING OF THE SEA AT MARGATE

On 8th January 1995, His Eminence celebrated the Divine Liturgy in the church of the Archangel Michael in Margate. In continuation, and despite the inclement weather, he went in procession to the sea-front for the

annual ceremony of the Blessing of the Sea, the procession being led by the flags of the United Kingdom, Greece and Cyprus, as well as by the Canterbury Pipe Band. This was the thirtieth year that the ceremony has been held, and it was attended by the mayors of the Cinque Ports and other ports and harbours of the Kent coastline in full ceremonial dress, accompanied by their mace bearers. Also present were the High Sheriff of Kent, the Lord Mayor of Canterbury, Roger Gale (Member of Parliament for North Thanet), & a representative of the Cyprus High Commission.

At the luncheon held in the Winter Gardens following the ceremony, the Mayor of Margate, Cllr. Ronald Garretty, presented the Archbishop with an illuminated copy of the Council's decision of 6th December 1994, in which it is stated that "The Charter Trustees being mindful of the benevolent services of His Eminence Archbishop Gregorios of Thyateira and Great Britain to the town of Margate and its Greek Populous during the past 30 years and his untiring efforts, generosity, support and moral encouragement to improve the spiritual life of the Margate Community, hereby accords him as a person of distinction the title of Honorary Prelate Meritorious." In addition, he was presented with a copy of the 1857 Margate Borough Charter.

During the luncheon, it was announced that the Council had made a unanimous decision for the official twinning of Larnaca and Margate, which it was hoped to implement during 1995.

THE FOUNDATION FOR HELLENIC CULTURE

On 26th January, His Eminence presided at the Aghiasmos to accompany the official inauguration of the newly-acquired London offices of the Foundation for Hellenic Culture at 60 Brook Street in Mayfair. The Foundation, which is under the patronage of the President of the Hellenic Republic, has as its objective the promotion, propagation and development of Hellenic culture abroad, in a systematic way.

Its founder and first president was Ioannis Georgakis (1915-1993). A branch was opened in Odessa in 1994; and in addition to that in London, there are branches in Berlin, Alexandria, New York and Paris. There are also plans to establish branches in Thessaloniki (which will co-ordinate the Foundation's activities in those Balkan countries where no branch is envisaged in the immediate future), Moscow, Sofia, and Tirana.

The Foundation organised the successful "Venetiae quasi alterum Byzantium" [using Cardinal Bessarion's dictum] in Venice in 1993, which included an impressive exhibition of icons of the Creto-Venetian School. In London, the first exhibition was entitled 'From Pentelicon to the Parthenon' telling the story of the transfer of an eleven-tonne Doric column from the quarries of Mt. Pentelicon to the Acropolis in Athens, and the methods devised by the ancient Greeks to remove and transport the great blocks of marble used in their buildings and temples. This interesting exhibition was first shown at the Munich Glyptotek in April 1992.

ΣΕΙΣΜΟΙ ΣΤΗΝ ΠΑΦΟ

ΣΥΛΛΥΠΗΤΗΡΙΑ ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΑ του Σεβ. Αρχιεπισκόπου κ. Γρηγορίου

24 Φεβρουαρίου 1995

Εξοχώτατον Πρόεδρον Κυπριακής Δημοκρατίας
Λευκωσία, Κύπρος.

Εξοχώτατε και αγαπητέ κύριε Πρόεδρε.

Παρακαλώ δεχθείτε τα βαθύτατα αισθήματα συμπαθείας τόσοσ εμού όσον και της Ομογενείας Ηνωμένου Βασιλείου για την τραγωδία που έπληξε την πόλιν και την επαρχίαν της Πάφου.

Προσευχόμεθα στον Άγιο Θεό να παρηγορήσει όσους υπέφεραν από τον σεισμό αλλά και να αποτρέψει άλλα δεινά στον λαό της μαρτυρικής Μεγαλονήσου.

+ Ο Αρχιεπίσκοπος Θυατείρων
και Μ. Βρετανίας Γρηγόριος

Πανιερώτατον Μητροπολίτην Πάφου
κ. Χρυσόστομον
Πάφος, Κύπρος

Πανιερώτατε και αγαπητέ άγιε αδελφέ.

Παρακαλώ δεχθείτε τα βαθύτατα αισθήματα θλίψεως και συμπαθείας τόσοσ εμού όσον και της Ομογενείας Ηνωμένου Βασιλείου για την τραγωδία που προκλήθηκε στην Επαρχία και το Ποίμνιό σας λόγω του σεισμού και την εκ τούτου καταστροφήν.

Προσευχόμεθα στον Άγιο Θεό να προστατεύσει και να παρηγορήσει όσους υπέφεραν από τον σεισμό αλλά και να αποτρέψει άλλα δεινά στην ιστορική πόλη και επαρχία της Πάφου.

+ Ο Αρχιεπίσκοπος Θυατείρων
και Μ. Βρετανίας Γρηγόριος

ΒΙΒΛΙΑ ΠΟΥ ΛΑΒΑΜΕ

- 1) Μαργαρίτα Κασάπογλου, ΠΑΤΕΡΑ-ΜΗΤΕΡΑ, Ποιήματα (Έκδοση Β'), Αθήνα 1992.
- 2) Μαργαρίτα Κασάπογλου, ΑΝΤΑΥΓΕΙΕΣ ΤΗΣ ΨΥΧΗΣ ΜΟΥ, Αθήνα 1993.
- 3) Μαργαρίτα Κασάπογλου, ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟΣ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ, Αθήνα 1994.
- 4) Αρχιμ. Λεοντίου Χατζηκώστα, ΠΑΛΑΙΟΔΙΑΘΗΚΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ, Σονέτα, Λευκωσία 1994.
- 5) Αρχιμ. Λεοντίου Χατζηκώστα, ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΕΣ ΔΟΡΚΑΔΕΣ, Ποιήματα, Λευκωσία 1993.
- 6) Αρχιμ. Λεοντίου Χατζηκώστα, ΘΕΟΤΟΚΑΡΙΟ, Ποιήματα, Λευκωσία 1992.
- 7) Αρχιμ. Λεοντίου Χατζηκώστα, ΑΒΔΙΟΥ Ο ΕΛΑΧΙΣΤΟΣ ΠΡΟΦΗΤΗΣ, Λάρνακα 1994.
- 8) Δημητρίου Χ. Καππαή, ΤΑ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ, Κύπρος.
- 9) Ευαγγελία Βαρελλά, ΔΙΟΡΘΟΔΟΞΟΙ ΚΑΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ ΚΑΤΑ ΤΟΝ Κ' ΑΙΩΝΑ, Θεσσαλονίκη 1994.

- 10) Σταύρου Γ. Λαζαρίδη, ΚΥΠΡΙΑΚΟ ΠΑΝΟΡΑΜΑ 1899-1993, Αθήνα 1987.
- 11) Κλείτος Ιωαννίδης, ΝΟΣΤΑΛΓΙΑ ΘΕΟΥ, Λευκωσία 1994.
- 12) Κωστή Ηλ. Παπαδάκη, ΘΕΜΑΤΑ ΑΓΩΓΗΣ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΙΕΡΟ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟ, Ρέθυμνο 1994.
- 13) Ιερομ. Αθανασίου Κατουνακιώτου, ΔΟΞΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΚΛΗΤΙΚΟΣ ΚΑΝΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΓΙΑΝ ΤΡΙΑΔΑ
- 14) Μητροπολίτου Ηγουμενίτσας, Αλιουπόλεως και Πολυκάστρου Δημητρίου, ΘΗΣΑΥΡΟΣ ΕΝ ΟΣΤΡΑΚΙ-ΝΟΙΣ ΣΚΕΥΕΣΙΝ (Η μαρτυρία της Ορθοδοξίας στην Ενωμένη Ευρώπη), Αθήνα 1994.
- 15) Γέροντος Ιωσήφ, ΕΚ ΤΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ ΕΙΣ ΤΗΝ ΖΩΗΝ, Άγιον Όρος 1994.
- 16) Ίδρυμα Ελληνικού Πολιτισμού, ΜΟΥΣΕΙΟ ΤΗΣ ΦΙΛΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ, ΟΔΗΣΣΟΣ, Ιστορικός Κατάλογος, Αθήνα 1994.
- 17) Dell' Istituto Di Studi Teologici Ortodossi S. Gregorio Palamas, Milano, SIMPOSIO CRISTIANO, Milano 1993.
- 18) POWER OF PSALMS, Lawrence Francis Publication, USA 1994.
- 19) Evangelos Kofos, THE VISION OF "GREATER MACEDONIA", Thessaloniki 1994.
- 20) Αρχιμ. Νικολάου Ι. Πρωτοπαπά, Η ΕΚΛΟΓΗ ΚΑΙ Η ΧΕΙΡΟΤΟΝΙΑ ΤΟΥ ΠΑΝΙΕΡΩΤΑΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΚΥΤΗΝΕΙΑΣ κ. ΠΑΥΛΟΥ (10 Απριλίου 1994).
- 21) Α.Τ. Mann, SACRED ARCHITECTURE, USA 1993.
- 22) John Edgar Mann, BAREFOOT BOY.
- 23) THE OLD FORTRESS OF CORFU, Athens 1994.
- 24) Κων/νος Α. Βακαλόπουλος, ΝΕΟΤΟΥΡΚΟΙ ΚΑΙ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ (1908-1912), Θεσ/νίκη 1988.
- 25) Χριστοδούλου Κ. Παρασκευαΐδη, Μητροπολίτου Δημητριάδος, ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ Σ' ΕΝΑΝ ΑΞΙΟΠΡΕΠΗ ΘΑΝΑΤΟ, Αθήνα 1994.
- 26) Πρωτοπρ. Αθανασίου Δαλιανά, Ο ΚΛΗΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΚΑΙ Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΟΥ ΣΤΟΝ ΑΓΩΝΑ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΛΙΓΓΕΝΕΣΙΑΣ.
- 27) Κων/νου Τ. Κορνιτσέσκου, Ο ΑΝΘΡΩΠΙΣΜΟΣ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΙΕΡΟΝ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΝ, Θεσ/νίκη 1971.
- 28) Ιερομ. Καλλίστρατον Αδάμου, ΦΩΣ ΑΠΟ ΠΟΛΛΕΣ ΛΑΜΠΕΣ, Λονδίνο 1974.
- 29) Ιωάννου του Χρυσοστόμου, ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΙΚΟΣ ΑΜΒΩΝ Α' ΠΙΣΤΙΣ-ΕΛΠΙΣ-ΑΓΑΠΗ, Θεσ/νίκη 1994.
- 30) Ιωάννου του Χρυσοστόμου, ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΙΚΟΣ ΑΜΒΩΝ Β', ΤΑΠΕΙΝΩΣΙΣ-ΥΠΕΡΗΦΑΝΕΙΑ-ΚΕΝΟΔΟΞΙΑ-ΑΛΑΖΟΝΕΙΑ-ΚΑΥΧΗΣΙΣ, Θεσ/νίκη 1994.
- 31) ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΚΑΙ ΒΙΟΣ ΤΟΥ ΑΓ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ (Αρχιεπισκόπου Κων/πόλεως), Αθήνα 1994.
- 32) Αδαμάντιου Αθ. Λαγόπουλου, ΕΣΥ ΤΑ ΦΤΑΙΣ ΠΑΤΕΡΑ ΓΗ ΚΑΙ ΓΕΩΡΓΟΣ, Δύο έμμετρα θεατρικά έργα, Αθήνα 1989.
- 33) Αντωνίου Μηλιαράλη, ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΛΓΙΝΕΙΩΝ ΜΑΡΜΑΡΩΝ, Αθήνα 1994.
- 34) Αρχιμ. Μακαρίου Φιλοθέου, Ο ΜΕΓΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΑΙ Η ΣΧΕΣΗ ΤΟΥ ΜΕ ΤΗ ΘΥΡΑΘΕΝ ΠΑΙΔΕΙΑ, Αθήνα 1994.
- 35) Νικολάου Ψαρουλάκη, ΠΡΟΣΚΟΠΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΜΑΖΟΝΙΑ, Αθήνα 1993.
- 36) Μοναχού Αντωνίου Γεωργαντά, ΟΙ ΣΧΙΣΤΑΙ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ, Αθήνα 1994.
- 37) Χρυσοστόμου Αν. Καφαντάρη, ΟΥΡΑΝΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΓΗΣ, Αθήνα 1994.

ΠΑΡΟΙΚΙΑΚΑ ΠΕΝΘΗ

ΑΧΙΛΛΕΑΣ ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ

Μέσα σε ατμόσφαιρα παγκοινοτικού και οικογενειακού πένθους έγινε την Πέμπτη, 5 Ιανουαρίου 1995, στη 1 μ.μ., στον Καθεδρικό Ναό Κοιμήσεως της Θεοτόκου στο Βόρειο Λονδίνο, η κηδεία του ευπαίδευτου δικηγόρου Αχιλλέα Πλάτωνος Αντωνιάδη, ο οποίος απεβίωσε το βράδυ της 27ης Δεκεμβρίου 1994, σε ηλικία 78 ετών. Ο αείμνηστος Αχιλλέας Αντωνιάδης εξασκούσε το επάγγελμα του BARRISTER στο Λονδίνο, όπου εγκαταστάθηκε μόνιμα με την οικογένειά του το 1950, και έχαιρε μεγάλης εκτιμήσεως και αγάπης, τόσο για τον χαρακτήρα του όσο και για την πολλές φορές δωρεάν παροχή νομικής υπηρεσίας σε απόρους συμπατριώτες μας. Διεκρίνετο για την προσήλωσή του στις εθνικές και θρησκευτικές μας παραδόσεις, πήρε μάλιστα στα 75 του χρόνια τίτλο του Πανεπιστημίου στις Αρχαίες Κλασσικές Σπουδές. Διετέλεσε Αντιπρόεδρος και Γ. Γραμματέας της Ελληνικής Αδελφότητας Λονδίνου, Πρόεδρος του Εκκλησιαστικού Συμβουλίου στον Απόστολο Βαρνάβα, ένας από τους ιδρυτές και πρώτος Αντιπρόεδρος του Συνδέσμου Αποδήμων Παφίων Αγγλίας, υπήρξε δε συμμαθητής και αργότερα στενός συνεργάτης του αείμνηστου Αρχιεπισκόπου Θυατείρων και Μεγάλης Βρετανίας Αθηναγόρα Κοκκινάκη. Πρωτοστάτησε δε κατ' επανάληψη στην προβολή των δικαιών και των πόθων της Κύπρου και του Ελληνισμού στην ολότητά του.

Την κηδεία ετέλεσε ο Θεοφιλέστατος Επίσκοπος Ζηνουπόλεως κ. Αρίσταρχος συμπαραστατούμενος από αρκετούς κληρικούς της Αρχιεπισκοπής. Επικήδειο λόγο σχετικά με τις αρετές και την όλη κοινωνική, εθνική και άλλη δράση του εκλιπόντος εξεφώνησε ο Επίτιμος Πρόεδρος του Συνδέσμου Αποδήμων Παφίων κ. Γλαύκος Π. Βιολάρης, ο δε δικηγόρος κ. Γιώργος Δημητριάδης κατέθεσε στεφάνι και μίλησε εκ μέρους του δικηγόρου κ. Γ. Αντωνιάδη, γιού του αείμνηστου Αχιλλέα, και ευχαρίστησε όλους όσοι παρέστησαν στην κηδεία. Ο Πρόεδρος του Εκκλησιαστικού Συμβουλίου του Αποστόλου Βαρνάβα κ. Μιχάλης Παντελιάς κατέθεσε τιμητικό στεφάνι με ωραία προσλαλιά εκ μέρους του Εκκλ. Συμβουλίου της Κοινότητας, ο δε εγγονός του αποβιώσαντος, Αλέξαντρος, απάγγειλε το ποίημα του Καβάφη "Οι Θερμοπύλες" που τόσο αγαπούσε ο αξέχαστος παππούς του. Στην κηδεία παρέστησαν Πρόεδροι και εκπρόσωποι Κοινοτήτων, και κατετέθησαν πλήθος από στεφάνους και λουλούδια.

Επακολούθησε η ταφή του νεκρού στο Κοιμητήριο του NEW SOUTHGATE.

Ο Αχιλλέας Αντωνιάδης γεννήθηκε στην Πάφο το 1916, όπου και παρακολούθησε τα εγκύκλια και τα γυμνασιακά μαθήματα με άριστα αποτέλεσμα σε όλους τους κλάδους, ακόμη και στον αθλητισμό στον οποίο διακρίθηκε πάνω σε παγκύπρια κλίμακα. Στο Λονδίνο ήρθε το 1950 για να σπουδάσει δικηγόρος, εξάσκησε δε για πολλά χρόνια με επιτυχία το επάγγελμα του Barrister, ενώ ταυτόχρονα αναμείχθηκε ενεργά και με ενθουσιασμό στους Εθνικούς αφώνες της Κύπρου και στην προβολή του Ελληνισμού και των Ελληνοχριστιανικών ιδανικών τόσο στην Ομογένεια όσο και στην Κοινότητα που μας περιβάλλει.

Είχε ακέραιο χαρακτήρα, τίμιος, ειλικρινής, βαθύς γνώστης της Ελληνικής Ιστορίας και των Πολιτιστικών μας παραδόσεων, και ένθερμος υποστηρικτής της Ελληνικής Εκκλησίας και της Ορθοδόξου πίστεως και λατρείας μας.

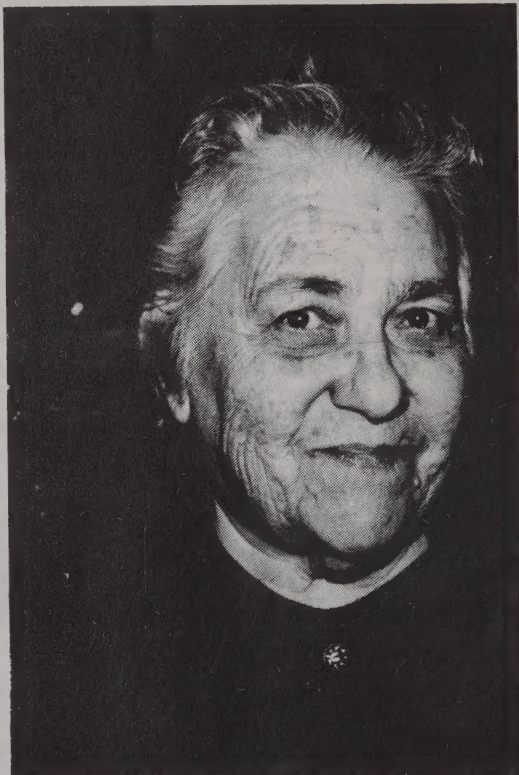
Στη σύζυγό του Νίτσα, τα δύο του παιδιά, Γιώργο και Υβόνη, και στα τέσσερα εγγόνια του εκλιπόντος Αχιλλέα Αντωνιάδη εκφράζουμε τα θερμά μας συλλυπητήρια και ευχόμαστε να ζήσουν και να τον θυμούνται, ο δε πανάγαθος Θεός να ανταμείψει τους κόπους και τα έργα του εξαιρέτου αυτού ανδρός κατατάσσων την ψυχήν αυτού ένθα οι δίκαιοι αναπαύονται.

Αιωνία του η μνήμη.

Γλαύκος Βιολάρης

ΠΑΡΟΙΚΙΑΚΑ ΠΕΝΘΗ

ΚΑΤΙΝΑ ΠΡ. ΓΕΡΟΛΕΜΟΥ



Σε ηλικία 76 χρόνων πέθανε το πρωί της Πέμπτης, 2 Φεβρουαρίου 1995, ύστερα από σύντομη ασθένεια, η ερίτιμη κυρία Κατίνα Προδρόμου Γερολέμου, από την Κώμη Κεπίρ, προσφιλής μητέρα του Αντωνάκη Γερολέμου, γνωστού επιχειρησιακού παράγοντα της παροικίας.

Η εκλιπούσα, με πατρική προέλευση από την οικογένεια Κατσούρη, είχε παρουσιάσει τις πρώτες ενδείξεις αδιαθεσίας πριν δύο περίπου μήνες, αλλά όταν έγιναν οι σχετικές ιατρικές εξετάσεις δεν έδειξαν οποιοδήποτε ειδικό πρόβλημα.

Από την Κυριακή, 28 Ιανουαρίου, όμως, η κατάστασή της επιδεινώθηκε και με συμβουλή του γιατρού μεταφέρθηκε σε ιδιωτική κλινική. Η κατάστασή της βελτιώθηκε τη Δευτέρα και Τρίτη για να παρουσιασθούν, όμως, την Τετάρτη δυσχέρειες στη λειτουργία του ενός νεφρού.

Η επιδείνωση συνεχίστηκε, για να επέλθει το μοιραίο το πρωί της Πέμπτης. Δίπλα της, κατά τις τελευταίες στιγμές, ήταν ο Αντωνάκης όπως και η αδελφή της, Φρόσω, που διαμένει στην Κύπρο αλλά ήλθε στο Λονδίνο πριν μερικές βδομάδες.

Η μεταστάσα, που συγκέντρωνε αισθήματα βαθύτατης εκτίμησης ανάμεσα στην Κοινότητα της Κώμης Κεπίρ αλλά και από όλους που την γνώριζαν για την πραότητα του χαρακτήρα της, την καλωσύνη της και τα ευγενικά της αισθήματα, είχε έλθει στην Αγγλία, μαζί με τον σύζυγό της Πρόδρομο, το 1966. Ο θάνατος, το 1972, του συζύγου της που, ως σημειωθεί, συγκέντρωνε ευρύτατη εκτίμηση για την εντιμότητα και την ακεραιότητα του χαρακτήρα του, απετέλεσε σοβαρό πλήγμα για την οικογένεια και περισσότερο για την ίδια.

Εκτός από τον Αντωνάκη, η αξέχαστη Κατίνα αφήνει δύο κόρες -τη Νίτσα και τη Στέλλα- και 4 εγγόνια.

Επίσης, έναν αδελφό, το Λοΐζο και, εκτός από τη Φρόσω, ακόμη μια αδελφή, τη Μαρία.

Η κηδεία της μεταστάσης έγινε το Σάββατο, 11 Φεβρουαρίου, στις 10 π.μ., στον Καθεδρικό Ναό των Αγίων Πάντων Λονδίνου, η δε ταφή στο κοιμητήριο του Νιου Σάουθγκιτ στον τάφο του αιμνήστου συζύγου της.

Αντί στεφάνων έγιναν, κατά παράκληση των οικείων της μεταστάσης, εισφορές στο αντικαρκινικό ίδρυμα Cancer Relief Macmillan Fund.

Ο "Ορθόδοξος Κήρυξ" εκφράζει τα θερμά του συλλυπητήρια προς τον κ. Αντώνη Γερολέμου, τις αδελφές του και τους λοιπούς συγγενείς της μεταστάσης, κι ευχόμαστε σ' αυτούς να ζήσουν για να τη θυμούνται.

ΥΑΡΙΟΣ

ον επισκεφθήκεν ο Αρχιεπίσκοπος της Πολιτικής Αντίστασης κ. Αντώνιος Σαμαράς. Αρχιεπίσκοπος
 ονομαζόμενος διαδοχικά ο Πρέσβης Συμβούλου στην Ελληνική Πρεσβεία κ. Νικόλαος
 Σχοπελιάς μετά της ομοεισότητας του, ο Αρχιμ. Πανταλεώνης
 Μπατσίλογλου, οι Κλητές του Αυκείου Ελληνισμού Νίκη Beveridge, Ελένη
 Τσισποπούλου και Μαρία Wencker, ο κ. Φοίβος Σολυδάκης και ο κ. Νικόλαος
 Λάλης. Το μεσημέρι παρέθεσε γεύμα στη Αρχιεπισκοπή, στο οποίο παρέλαβαν οι
 ιερείς Γεώργιος Μπατσίαντις και Χρήστος Κικονιάς μετά της ομοεισότητος του. Το
 απόγευμα παρέστη στην ομιλία του Καθηγητή Carsten Peter Thiede στον Καθεδρικό Ναό της
 Αγίας Σοφίας Λονδίνου, που έγινε μέσα στα πλαίσια των εορτασμών των ΤΡΙΩΝ
 ΜΑΡΤΥΡΩΝ και των ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΠΡΑΜΜΑΤΩΝ.

28. Τον επεσκέφθη η κα Αικατερίνη Μπούρα, νέα Σύμβουλος Α' στην Ελληνική Πρεσβεία. Επίσης ο κ. Άγγελος Ρούσσος. Το βράδυ τον επεσκέφθη Επιτροπή των Αρχιεπισκόπων Σερβίας και Αρμενίας.

HIS EMINENCE ARCHBISHOP GREGORIOS DIARY

JANUARY

1. In the morning, His Eminence celebrated the Divine Liturgy in the Cathedral of the Divine Wisdom, Bayswater, following which he presided at a Te Deum to celebrate the New Year and cut the traditional Vassilopitta. At midday, he entertained Mr and Mrs Paschalis Philippou and their daughter Maria to lunch. In the evening, he attended a Vassilopitta ceremony organised by the Greek-Cypriot Brotherhood, and later attended a dinner-party, held by the same Brotherhood in honour of His Beatitude Archbishop Chrysostomos of Cyprus.
2. He received Miss Ioanna Patsiotou together with her parents; and later he was visited by Kallif Lekkaditis.
4. He travelled to Blackpool where, in the evening, he met members of the Greek Community, and decided on the creation of an Orthodox parish in the area.
5. He celebrated the Divine Liturgy and Great Water Blessing for the newly-founded Community of St. Raphael, Nicholas & Irene in Blackpool, Wyre and the Fylde. He returned to London later in the day.
6. He celebrated the Divine Liturgy and Great Water Blessing of Epiphany in the church of the Most Holy Trinity, Brighton.
7. He was visited by Miss Maria Dousmanopoulou and her brother.
8. In the morning, he celebrated the Divine Liturgy in the church of St. Michael the Archangel, Margate. Afterwards, accompanied by the civic authorities of the Thanet Peninsular, he went in procession to the seafront, where he conducted the Great Water Blessing of Epiphany and sanctified the sea.
9. He was visited by Mr. & Mrs. Zenios and family.
10. He was visited by Fr. Georgios Marangos. In the evening, he conducted an Aghiasmos at the Cathedral in Wood Green on the occasion of the commencement of the 1995 Seminary programme.
11. In the morning, he visited the Hellenic College, where he presided at a Vassilopitta ceremony. In the late afternoon, he attended a meeting at Thyateira House aimed at creating a Greek day school in the area of Wood Green. In continuation, he attended a meeting of the Trustees of the church of St. Cosmas and Damian, Gospel Oak. Later, he attended a dinner given by the National Federation of Cypriots in Great Britain to honour Mr. Takis Ioannou on his appointment as Ambassador of the Republic of Cyprus in Damascus (Syria).
12. In the morning, he received the Revd. Andrew Mawson, Minister/Director of the Bromley-by-Bow Church Centre, who brought him up-to-date on the arrangements for the celebration of "Pentecost '95". In the evening, he was visited by Mr Nikos Charis, Chairman of the Church Committee, Cambridge.
13. In the morning, he was visited by Ambassador-designate Takis Ioannou. He left for Belgium in the late afternoon.
14. In the morning he went to Waterloo, Belgium, where he presided at the funeral of Germaine, wife of Yiangos Papadopoulos, assisted by Metropolitans Timotheos of Central Africa and Panteleimon of Belgium. He returned to England in the evening.
15. In the morning, he celebrated the Divine Liturgy in the church of St. Nicholas, Cardiff. In the evening, he blessed the engagement of Tony Antoniou and Zena Neophytou in London.
16. He was visited in the morning by Mrs Ioanna Pyloti; and in the afternoon by Christos Matsas. In the evening, he attended the launch by Cardinal Basil Hume of the book "Church for the City" (published by Darton, Longman and Todd, and edited by Eric Blakebrough) at Archbishop's House in Westminster; and later he attended the 15th anniversary celebrations of the Hellenic College, held in the presence of the College's patron, HRH Princess Alexandra.
17. In the morning, he celebrated the Divine Liturgy in the church of St. Anthony and John the Baptist in Lower Holloway (North London), on the occasion of the feast of St. Anthony the Great. In the evening, he was visited by Mesdames Maroula Petrou and Evyenia Patera.
18. In the morning, he celebrated the Divine Liturgy in the church of St. Athanasios and Clement, Cambridge, the occasion of the feast of St. Athanasios the Great. In the evening, he presided at a meeting of the Greek Orthodox Community there.
19. In the morning, he was visited by Georgios Vryidis, Consul at the Cyprus High Commission. At midday, he entertained the High Commissioner for the Republic of Cyprus, Angelos Angelidis, Theoklis Kouyialis of the Cyprus Ministry of Education, Mrs. Elli Papaphoti of the Cyprus Educational Mission and Nikolaos Iakovidis to lunch at Thyateira House. During the afternoon, he received Miss Helen Polykarpu, Spyros Metaxas, Andreas Karellas, and George Yiakoumis.
20. In the morning, he received Archimandrite Ephrem of Normanby. In the afternoon, he attended a meeting at Thyateira House, Westminster, held between representatives of the Orthodox Churches and the Church of England in connection with the conversion to Orthodoxy of former Anglicans.
21. At midday, he was entertained to lunch by the (Roman Catholic) Crusade of the Holy Spirit in Hatfield, Hertfordshire. In the evening, he attended the dinner organised by the English branch of De.Ko (the Democratic Party), at the Marriott Hotel, during which he presided at the Vassilopitta ceremony.
22. He celebrated the Divine Liturgy in the church of St. Mary and Marina, Stoke-on-Trent.
23. In the morning, he was interviewed by Don Maclean of BBC Radio 2, for the programme "Good Morning, Sunday" to be broadcast on 2nd April. In the evening, he attended an eumenical service of Evening Prayer in the chapel of Lambeth Palace. During the service, the Nicene Creed was recited without the Filioque clause (which was emphasised in the service paper). In continuation, he attended the reception for Foreign Clergy in London, given by the Archbishop of Canterbury. Afterwards, he attended a meeting of the Co-ordinating Committee of the Greek Educational Bodies in this country (EFEPE) in Wood Green.
24. In the morning, he received Vassos Viliaris, Chairman of the Community in Glasgow. At midday, he was visited by Dr. Samir Hraiki, Chairman of the Antiochian Orthodox Community in London, and its Secretary, Mr. Simon Abdel-Nour. In the evening, he baptised Michail Paschalis from Gyrokastr (Arghyrokastron) in Southern Albania, in the chapel of the Archdiocese.
25. In the morning, he celebrated the Divine Liturgy in the chapel of the Annunciation within Thyateira House on the occasion of the feast of St. Gregory the Theologian, this being his namesday. Afterwards, and for the rest of the day, he received the Clergy and Faithful of the Archdiocese.
26. In the morning, he presided at an Aghiasmos on the occasion of the inauguration of the London offices of the Foundation for Hellenic Culture (see also separate item), which was held in the presence of Grigorios Niotis, Deputy Minister of Foreign Affairs of the Hellenic Republic. In the afternoon, he received Mrs Sylvia Christodoulou, Miss Azia Oekonomidou of the "Cyprus Weekly", and Georgios Kounis. In the evening, he returned to the Foundation for Hellenic Culture for the opening of the exhibition "From Pentecost to the Parthenon" by Manolis Korres. Afterwards, he had supper with Nikolaos and Eirini Lemos.
27. At midday, he entertained Professor Christos Krikonis of the Theological Faculty of the Aristotelian University of Thessaloniki and his wife to lunch. In the afternoon, he received Archimandrite Ephrem of Normanby. In the early evening, he received Bishop Gabriel of Palmyra, Episcopal Vicar of the Patriarchate of Antioch for Western Europe, who was accompanied by Father Samir Gholam. Afterwards, he attended Vespers in the Cathedral of St. Andrew in Kentish Town. In continuation, he attended a function organised by the Lyceum of Greek Women at the Hellenic Centre, at which he presided at a Vassilopitta ceremony.
28. He was visited by the leader of the (Greek) Political Spring (POL. AN) Party, Antonis Samaras, and his wife. In continuation, he received Archimandrite Panteleimon Tsohorbatzoglou. Later, he was visited by the Counsellor of the Greek Embassy, Anastasios Skopelitis, and his family. In continuation, he received Mesdames Niki Beveridge (President), Eleni Vlasopoulos (Vice-President) and Maria Wencker (Hon. Secretary) of the Lyceum of Greek Women in London. At midday, he entertained Professor and Mrs Christos Krikonis and Professor and Mrs Georgios Pambiotis to lunch at Thyateira House. During the afternoon, he received Phoevos Scholaris, and Nikolaos Kouladis. In the evening, he attended the lecture given by Professor Carsten Peter Thiede (and entitled "Origins of the Gospels and the Magdalen Papyrus") in the Cathedral of the Divine Wisdom, Bayswater.
29. He celebrated the Divine Liturgy in the Cathedral of the Divine Wisdom, Bayswater, and in continuation presided at a Te Deum there. In the evening, he presided at Great Vespers in Northampton.
30. He celebrated the Divine Liturgy in the Cathedral of All Saints, Camden Town, on the occasion of the feast of the Three Hierarchs. In the afternoon, he received Mrs. Mariatta Kasapoglou. In the evening, he presided at Great Vespers in the Cathedral of the Divine Wisdom, Bayswater; and, in continuation, attended the lecture given there by Professor

Christos Krikonis on the subject of "The teaching of the Three Hierarchs concerning peace".

31. In the morning, he attended the lecture given by Professor Krikonis (and addressed to the clergy and teachers of the Archdiocese) at the church of St. John the Baptist, Haringey, and entitled "Drugs and AIDS: an ecclesiastical and theological perspective". In the evening, he presided at Great Vespers in the Cathedral of the Holy Cross and St. Michael, Hendon, and, in continuation, attended the lecture given there by Professor Krikonis entitled "The social problems of equality and justice according to the Fathers of the Church".

FEBRUARY

1. During the morning, he received Dimitrios Papalexandrakos, and Father Georgios Anagnostopoulos. In the afternoon, he celebrated an Aghiasmos in the chapel of the Archdiocese. Later, he received Mrs. Anna Ioannidou. In the evening, he celebrated Aghiasmos at the offices of Mr N. S. Lemos. Later, he presided at Great Vespers in the Cathedral of the Nativity of the Mother of God, Camberwell.
2. He celebrated the Divine Liturgy in the Cathedral of the Dormition of the Mother of God, Wood Green, on the occasion of the feast of the Presentation of the Lord in the Temple. In continuation, he visited Agathi the nun, and Evangelos and Eleni Antoniou. In the evening, he returned to the Cathedral, where he presided at Vespers and, in continuation, addressed the gathering held there to celebrate the World Day of Orthodox Youth - staying on for supper with the participants.
3. At midday, he entertained Professor & Mrs. Krikonis to lunch.
4. He was entertained to lunch by Mr. & Mrs. Grigoris Hadjikyriakou.
5. He celebrated the Divine Liturgy in the church of St. Nicholas & Xenophon, Leicester. In the late afternoon, he attended a celebration in honour of the Three Hierarchs, organised by EFPEE at St. Monica's Hall in North London.
6. He received Vasilios Plataniaris in the morning; and Fr. Maximos Tsangaridis in the afternoon. In the evening, he attended a reception given at Lambeth Palace to launch the Nikeia Ecumenical Trust, created to help the Church of England respond to the many requests it gets each year to make grants available for people (both clerical and lay, and especially from Central and Eastern Europe) to come to the United Kingdom for study, training and experiential learning.
7. In the evening, he blessed the engagement of Zacharias Remountos and Maria Hadjisolomon in the chapel of the Archdiocese.
8. He received Mrs. Lydia Kasapoglou, and Dr. Michail Arambatzis during the morning; and Nikos Charis, and Deacon Eleftherios Evangelou during the afternoon. In the evening, he entertained Mervyn Appleby to supper at Thyateira House.
9. He received Christos Eleftheriadis in the morning, and Petros Michael in the afternoon. In the evening, he received Lavrentis & Evyenia Spanos. Later, he presided at a meeting of the Archbishop's Trust.
10. In the morning, he received Anastasios Salonikidis, who was accompanied by his son-in-law. In the evening, he received Miss Eleni Hadjikonstantinou, her sister Evangelia, and his fiancée Varnavas Serghidis. Later, he attended the "Greek Evening" held at the London School of Economics and Political Science in connection with the LSE's Centenary Year and organised by the Hellenic and Cypriot Societies.
11. In the morning, he presided at the funeral of Mrs. Aekaterini Yerolaemou at the Cathedral of All Saints, Camden Town. In the evening, he attended a St. Valentine's Day celebration organised by the Greek School of Southgate.
12. In the morning, he celebrated the Divine Liturgy in the church of St. Charalambos Luton. Afterwards, he was entertained to lunch by Michalis & Panayiota Karekias. In the afternoon, he blessed the engagement of Yiannis Matjilla and Androula Nikolaou.
13. In the evening, he entertained his relatives Koulis & Elena N. Modestou to supper at Thyateira House.
14. In the late afternoon, he received Georgios Zouridis (British Airways manager at Larnaca Airport) accompanied by Pantelis Demostenios; and, in continuation, Miss Eleftheria Tsiaika. In the evening, he attended the "War and Peace" Ball at the Dorchester Hotel, the proceeds of which were donated to the Archdiocese.
15. In the morning, he received Nikolaos Papadakis (Director of the Hellenic Centre) together with Mrs. Sylvia Christodoulou; and later Michalis Nikola. In the afternoon, he received Dr. Nikolaos Aemiliou and Miss Polydora Polydoru.
16. In the morning, he received Father Elias Papanastasiou from Larissa, who was accompanied by his son and daughter-in-law. Later, he received Mesdames Maroula Petrou, Emmanouil Christodoulidou, Evyenia Patera and Kaeti Christodoulou, representing the St. Nicholas Ladies' Charity Association. At midday, he was entertained to lunch by the Cyprus High Commissioner. During the afternoon, he received Miss Loukia Pittis, Bishop Irenaeos Patara accompanied by Archimandrite Agathodoros of the Monastery of the Holy Archangels, Aeyialeia, and Andreas Makris; Miss Areti Sfyria. He was entertained to supper by Selim Hoshe.
17. He received Apostolos Kambiotis and Miss Maria Poulizeou in the morning; and Michail Pantelias in the early evening.
18. He entertained Metropolitan Pavlos of Hermopolis (Egypt), and Miss Ioanna Patsioti and her brother Athanasios to lunch. During the afternoon, he went to visit the Greek Consul General Georgios Kostoulas, and Costas Krumboutsos (Chairman of the Committee of Wood Green Cathedral) - the former in St. Thomas' Hospital, and the latter in the Midlands Hospice.
19. In the morning, he celebrated the Divine Liturgy in the church of St. Neophytos Northampton. Afterwards, he was entertained to lunch by Mr. and Mrs. Panayiotis Prokopiou in Garston, Watford.
20. During the morning, he received Fr. Georgios Anagnostopoulos, Archimandrite Iakovos Savva, and Nikolaos Lianos. In the afternoon, he celebrated an Aghiasmos at "Dora's House" run by Saint Philothei's Trust, and held in connection with the previous day's feast of Saint Luke. At Thyateira House, he received Stamos Fafalos, Mrs. M. Becket and Michail Bakoyianni. In the evening, he and his Chancellor were entertained to supper by the Dean of Westminster, Michael Mayne.
21. In the morning, he visited Mrs. Marianna Lemou in the London Clinic. In the evening, he addressed the Oxford branch of the Fellowship of St. Alban and St. Sergius on the subject "The Future of the Greek Orthodox Church in Great Britain". Afterwards, he was entertained at the Cotswold Lodge Hotel by Kyriakos and Olga Peros, spending the night there.
22. He spent the day in Birmingham, where he held a meeting with the members of the Trinity of the Cathedral of the Dormition and St. Andrew; and later met community-leaders from the parish of the Holy Trinity and St. Luke. He returned to London in the evening.
23. During the morning, he received Miss Jill Webster and (later) Christos Dimoulas. In the afternoon, he received Mrs. Anna Ioannidou. Later, he presided at a plenary session of the Inter-Orthodox Committee on Anglican Converts. During the early evening, he received Nikos Charis, Chairman of the Community of Cambridge; and then Chris Chrysallaki, Secretary of the Community of Norwich. Later, he gave a dinner party at Thyateira House, at which he guests included Miss Anastasia Straki, Periklis & Katerina Hatzis, and Christos Georgiadis.
24. He visited Southend-on-Sea in Essex, where he met leaders of the Greek Orthodox Community, and inspected a property which has been proposed for purchase. He was entertained to lunch by Christos and Kika Charalambos. Returning to London in the evening, he received Mrs. Maria Kouloutou. On both the evening of 24th and the morning of 25th, he recited the prayers prescribed for Souls' Saturday in the chapel of the Archdiocese.
25. In the morning, he received Archimandrite Nikolaos Serghakis. In the evening, he blessed the marriage of Professor-elect Nikolaos Aemiliou and Polydora Polydoru in the chapel of the Annunciation within the Archdiocese. Afterwards, he attended the Dinner organised by the Anglican Orthodox Society of Britain at the Intercontinental Hotel, Hyde Park Corner.
26. In the morning, he celebrated the Divine Liturgy in the church of St. Cyril and Methodios Mansfield. In the evening, he blessed the marriage of Andreas Kimitiri and Yvonne Tsaroulis in the church of St. Andrew, Weston-super-Mare. In continuation, he visited the chairman of the community, Afentis Michail.
27. In the morning, he received Georgios Evyeniou. In the evening, he visited Metropolitan Nektarios of Leros, Kalyrnos and Astypalaea at the Selfridge Hotel.
28. During the morning, he received Angelos Roussos, and Mrs. Aekaterini Boura (newly appointed First Counsellor of the Greek Embassy). In the evening, he chaired a meeting of the Committee of the Independent (Greek) Schools at Thyateira House. Later, he received Mrs. Georgiia Neofytou.

Η παρούσα έκδοση παραγματοποιείται δαπάναις του κ. Α. Γερολέμου και της οικογένειάς του εις μνήμην της μητρός του.

Printed by St. Paul's Press Tel: 0171-272 2804/4373 Fax: 0171-263 3240